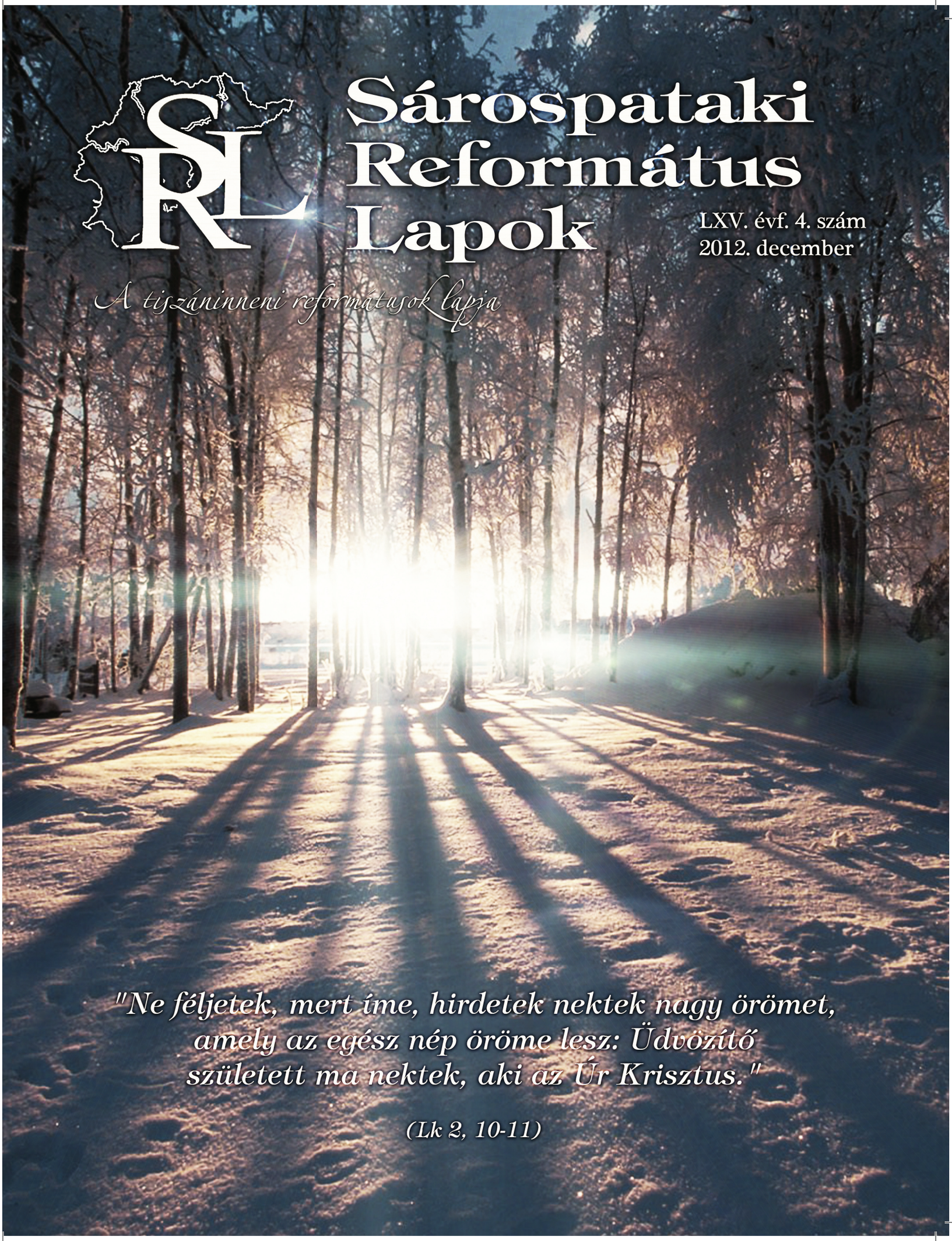

Sárospataki Református Lapok

LXV. évf. 4. szám
2012. december

A tiszáninneni reformátusok lapja

"Ne féljetek, mert íme, hirdetek nektek nagy örömet, amely az egész nép öröme lesz: Üdvözítő született ma nektek, aki az Úr Krisztus."

(Lk 2, 10-11)

Kedves Olvasó!

Várakozó lélekkel készített számvetések idejét éljük. Hol tartunk? Mi történt idén? Van-e még mire várnunk? Mi történik gyülekezeteinkkel, intézményeinkkel, mi történik velünk, református keresztyénekkel? Vannak szép napjaink, ünnepi eseményeink, ezeket számba is vesszük a szokott módon, örülve az örülőkkel. Úgyis ünnep közeleg, illik ünnepi díszbe öltöztetni lelkünket, gondolatainkat is. Ha van ideje, kedves Olvasó, olvassa úgy az itt közölt beszámolókat, hogy gondolja végig, milyen lehet ezeknek a gyülekezeteknek, intézményeknek a helyzete a hétköznapokban? A különleges események ugyanis a hétköznapok keretében különlegesek. Amit földi keretek között látunk az vagy reménységgel tölt el, vagy szomorúsággal. Gyakran ez utóbbival: hogyan lesz jövőnk, ha lesz egyáltalán. Tekintetünket azonban fel kell emelnünk, hisz keresztyénekként hitünkkel kell Istenünkbe kapaszkodunk. Ebben a megállásban, feltekintésben, kapaszkodásban segíthet, ha teológiai írásainkat végigolvassuk: nem akármilyen Istenben hiszünk, nem akármilyen Istenbe kapaszkodunk. Ő a mennynek és földnek Teremtője. Ez az Isten az, aki bár mindenható és teremtő Atya, nem maradt és nem marad távol. Közel jött hozzánk, Jézus Krisztusban emberré lett értünk, hogy minket megmenthessen, gyermekeivé fogadhasson. Ennek szellemében kívánjuk Olvasóinknak, hogy karácsonykor átélhessék annak örömét, hogy egy gyermek született nekünk, értünk, hogy mi Isten gyermekei lehessünk. Minden látszat ellenére kiváltságos helyzetben vagyunk.

B. A.

Sárospataki Református Lapok
A Tiszáninneni Református Egyházkerület Lapja

Felelős kiadó:
A Tiszáninneni Református Egyházkerület Elnöksége
Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Dienes Dénes
Szerkesztőbizottság:
Barnóczki Anita, Füsti-Molnár Szilveszter,
Rácsok András, Rácsok Gabriella
Egyházmegyei sajtóreferensek:
Konc Gáll László, Kósa Enikő, Szabó Ágnes
Teljes nyomdai előkészítés: Rácsok András
A szerkesztőség címe:
3950 Sárospatak, Rákóczi u. 1., srlszerk@gmail.com
Nyomda: Kapitális Kft. Felelős vezető: Kapusi József
Ára: 300 Ft
ISSN 2062-6193

© Tiszáninneni Református Egyházkerület.
Bárminemű másolás és sokszorosítás a kiadó
előzetes engedélyéhez kötött.
Felhívjuk Olvasóink figyelmét, hogy kéziratokat
nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

Gyönyörködöm a Te beszédedben 3

Élő teológia 4
Hiszek ...mennynek és földnek Teremtőjében

Abaúji Egyházmegye 6
Vizsolyi lelkészbeiktatás - evangéliumot mindenkinek!
Hálaadó istentisztelet Csobádon
A pillanat öröme
Érezzétek és lássátok, hogy jó az Úr!
Örömünnep Abaújváron
A közös éneklés ereje
Képek emlékeink dobozából
Kövek között élő lelkek
A novajidrányi református gyülekezet a múltban és a jelenben

Borsod-Gömöri Egyházmegye 15
Nincs benne a naptárban!
Harminc esztendő a küszöbön - hálaadás Hernádnémetiben
Ez az a nap!
„Nyitott templomok éjszakája" Alacskán
Életfa-avatás Putnokon
Isten titka az időzítésben rejlik
Keresztyén párkereső tréning nap
„A szeretet soha el nem fogy"
„...bármely módon...Krisztust hirdetik..."

Egervölgyi Egyházmegye 22
Presbiteri konferencia Nagyvisnyón
Lelkipásztor beiktatás Nagyvisnyón
Kántortalálkozó Egervölgyében
Találkozások a mályi Mécses Központban

Zempléni Egyházmegye 26
„Kinek akarsz tetszeni?" - Presbiteri találkozó Pálházán
Jubiláló konfirmandusok találkozója Karcsán
A 100 éves vámosújfalui templom ünnepe

Intézményeink 29
Miskolci és környékbeli református iskolák találkozója
Emlékkoncert Csomasz Tóth Kálmán tiszteletére
Az első lépések
PETŐFIREFI
Beszámoló a Tompa Mihály Református Általános Iskoláról
Új végvár egyházkerületünkben
Diáknagykövet program a Lévayban
„USA DAY" és „USA WEEK" a Pataki Refiben

Kerületi események 35
Idősgondozás a Tiszáninneni Református Egyházkerületben
Első interjú
Kárpát-medencei imanap előkészítője Szatmárnémetiben

Az igazat mondd, ne csak a valódit 39

Egyháztörténet 41
Huszár Gálé a 378. énekünk

Otthon 42
Karácsony színe és fonákja
Karácsonyi duplázás

In memoriam 44
Az igaznak emlékezete áldott
90 éve született Balla Lajos

A monoki Kossuth-harang 46

Ajánlók 47

Üdvözítő született ma nektek, aki az Úr Krisztus, a Dávid városában!

(Lukács 2,11)

Lukács evangéliumában kétszer is szerepel az a megállapítás, hogy Jézus a „Dávid városában" született. Kérdezhetné valaki: melyikben? – merthogy a Biblia két várost is így nevez. Betlehemet és Jeruzsálemet. Az egyiket azért, mert onnan származott Dávid, a másikat azért, mert azt ő maga tette és nevezte el „Dávid városának". Van-e ennek valamilyen jelentősége? Igen, bizonyságtétel ez arról, hogy az a Gyermek, akit Jézusnak neveztek, valóban az „Úr Krisztus," a prófécia szerint megígért Messiás, amit az is alátámaszt, hogy a királyi városban, Dávid leszármazottjaként született. Dávid és Jézus is ugyanabból a városból indult élete útjára, és ugyanabban a városban fejezte be életét. Mindketten Betlehemben születtek, és Jeruzsálemben haltak meg. Ez is mutatja, hogy a Dávidban kapott ígéretek beteljesítője Jézus.

Ez a párhuzam azt is hirdeti, hogy a karácsonyi örömhír a nagypéntekkel és húsvéttal együtt jelenti a teljes örömhírt: Isten szereti az embert, és önmagát adta érte. A GYERMEK, aki karácsonykor eljött, hogy szabadítónk legyen, végül is elvégezte azt, amiért jött: szent életével és ártatlan halálával eleget tett Isten igazságának, és számunkra a bűnbocsánatot és az örök életet megszerezte.

Miért fontos ezt ma hangsúlyozni? Mert mára a legtöbb vallásos családban is csupán a gyermek Jézust – a kisjézuskát – és családját, a velük történt megható dolgokat ünneplik. Ezért vált a világ szemében a karácsony csupán a család, az ajándékozás, az idill és a békesség ünnepévé. Pedig a karácsony sokkal többről szól: a kegyelmes Isten szabadító tettéről, amely Jézus Krisztusban kézzelfogható valósággá lett.

A karácsonyi Gyermek: Üdvözítő, Szabadító! Aki azért jött, hogy kimentsen minket e jelenvaló gonosz világból, és örökös-társaivá tegyen a mennyben! Őbenne maga Isten hajolt le hozzánk, hogy felemeljen minket.

Miért fontos ezt is hangsúlyozni? A Sátán nagy sikereket ér el sok vallásos ember életében azzal, hogy nehézségekkel küszködő korunkban olyannyira a földiekre fordítja a figyelmet, hogy az odafel valókra vonatkozó isteni ígéretekre kevésbé figyelünk, mint a földi áldásokra vagy éppen szükségekre. Nincs időnk mennyei kincseket gyűjteni. S bár Jézus mindenben mellé áll az embernek, éppen azt mutatta meg életével, beszédével és halálával, hogy ami nekünk itt a földön olyan meghatározó, olyan fontos, amiért sokszor mindent felteszünk egy lapra, az valójában ideiglenes, egy pillanat alatt semmivé, jelentéktelenné válhat és válik is előbb-utóbb. Jézus egészen leegyszerűsíti a kérdést: „Mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de lelkében kárt vall?!" A kérdésben a felelet: semmit!

Karácsonykor próféciák teljesedtek be, Isten ígérete valóra vált. Nekünk pedig ma ebből az az üzenet származik, hogy a karácsonyi eljövetel irányítsa a figyelmünket az Úr Jézus visszajövetelére, mert Isten mai gyermekei már nem a testté-létel csodáját várják, hanem a visszatérő Úr Jézust.

Miért fontos ezt hangsúlyozni? Azért, mert egyre nagyobb erővel folyik a nagy altatás, hogy ne várja éberen az egyház sem visszatérő Urát. A karácsonykor megszületett Megváltó nekünk olyan reménységet hagyott itt mielőtt mennybe ment, amely naponként megörvendeztet bennünket a legnehezebb hétköznapokban is: a mi országunk a mennyekben van, ahonnan a megtartó Úr Jézus Krisztust is várjuk. A karácsony ma: előre mutat a visszatérő Krisztusra!

Péter András
Miskolc

Hiszek

... mennynek és földnek Teremtőjében

Az írásmagyarázat egyik ága azt állítja, hogy Isten neve szorosan kapcsolódik a természet fogalmához. Az Ószövetség nyelvén a név és a fogalom betűihez rendelt számok összege ugyanaz. Ebből következik Isten és a természet összetartozása úgy, hogy az a Teremtő számára olyan, mint az ember öltözéke, amelyben megjelenik.

Az ég és a föld mindazzal együtt, ami rajta és benne van, Istent jeleníti meg. Az univerzum teljessége (Zsolt 89,12) Őt hirdeti, abban Ő látható. Az ég és a föld segít a szemnek és a megtapasztalásnak Isten megismerésében, mintegy annak eszközeként, hiszen rá, hatalmára, bölcsességére, szeretetére mutat. Isten az ég és a föld alkotójaként uralkodhat csak igazán a mindenség felett, melyet betölt, átfog uralkodása, és kiterjed mindenre. Az ég-föld alkotása Isten egyedülvaló, páratlan hatalmát mutatja (Ézs 45,18; 49,13). Ezért tud győzedelmeskedni Ő minden erővel szemben, úgy, ahogy az nyilvánvalóvá lett konkrét módon, a teremtésen (1Móz 1,1) túl, a babiloni fogságból való szabadulásban. Akinek Isten a segítsége, annak a mindenség Teremtője áll az oldalán, akinek elég ereje van ahhoz, hogy védelmet nyújtson (Zsolt 121,2; 135,6), hiszen hatalmát megmutatta már teremtő erejével. Az emberi élet nem öncélú létezés, hanem Isten dicséretére való. Ennek alapjait is Ő rakta le, elegendő okot adva a hálaadásra (Zsolt 148,13). Isten a teremtésben megmutatkozó hatalma révén képes megújulást munkálni univerzális méretekben (Ézs 65,17). Totális megújulás felé vezeti a világtörténelmet ott is, ahol ez esetleg a sok bizonytalansági tényező miatt pillanatnyilag láthatatlan és hihetetlen (Jel 21,1). Istennek nem csupán az új égben és az új földben lesz látható mindent átfogó hatalma, hanem akaratának minden részlete, vonatkozása el-

éri célját a történelemben (Mt 5,18). Ezt Isten nem az ember nélkül akarja megoldani, hanem vele partneri viszonyban, vele szövetkezve. Ez adja meg az emberi élet méltóságát (Mt 16,19; 18,18-19). Az evangélium hirdetésének célja is a Teremtőhöz való megtérés (ApCsel 14,15). Jézus életművének lényege ebben az összefüggésben, a teremtettségben kiteljesedő békesség (Kol 1,13-20). Csak a Jézus útján békességre igyekvők értik jól a tanítványság értelmét, s ez alapozza meg boldogságukat (Mt 5,9). Ők várják jól Isten országát, amikor kérik, hogy legyen meg az Ő akarata, mert ők egész életüket ennek megvalósulására szánják (Mt 6,10).

Enghy Sándor

Közismert, hogy a világmindenség keletkezéséről számos elképzelés született, a különféle népek mítoszától a tudományosnak kikiáltott elméletekig. Ilyenek nem csak a modern ember képzetében formálódtak meg, léteztek már akkor is bizonyos elgondolások, amikor a hitvallást megfogalmazták.

Ennek ellenére az Apostoli hitvallás nem vitatkozik semmiféle más nézettel. Nem az a célja, hogy a teremtés-hit mellett érveljen. Nem azt mondja, hogy hiszem a teremtést, hanem azt, hogy hiszek a Teremtőben, abban, aki a láthatatlan és a látható valóságot alkotta.

Ha így vallom én is, akkor legelőször dicsőítem Őt, mert a teremtés az Ő dicsőségét hirdeti. Felragyog benne az Ő bölcsessége, végtelen hatalma, de jósága, irgalmassága és gondviselő szeretete is.

Másodszor dicsőítem Őt, mert a világmindenségnek értelme és célja van. Harmadszor dicsőítem Őt, mert a világmindenségben nekem is értelmet és célt adott és olyan nagy méltóságra emelt, hogy én is őrizője és művelője lehetek annak, amit a teremtésből rám bízott.

Ez a hit bátorít engem, mert megértem általa, hogy a menny és föld, tehát a mindenség Istené. Nem hagyja magára, nem szolgáltatja ki a véletlennek, nem csak fenntartja, de kormányozza is. Jó reménységben vagyok, mert a világ annak a kezében van, aki szereti azt, méghozzá úgy, hogy önmagát adta érte Jézus Krisztusban. Így nem esem kétségbe a viszontagságok idején, hanem türelemmel várok az Ő szabadítására.

Végső soron hálával dicsőítem Őt, mert noha az általa teremtett mindenség végtelen, s ebben csak egy porszem vagyok, de mindennap tapasztalom, hogy az Övé vagyok jelenben és jövőben egyaránt, nem hagyott magamra, velem van minden időben a világ végezetéig, sőt azon túl, az örökkévalóságban is Istenem és Atyám.

Dienes Dénes

Teremtményeként állunk Isten előtt. Teremtmények nyelvén gondolkozunk és beszélünk róla. Nevét valljuk, őt dicsőítjük, és hozzá imádkozunk. Őelőtte fogalmazzuk meg kérdéseinket és kétségeinket. Őt keressük a konkrét földi valóságban: a felebarátban, a zamatos almában, a kavargó történelemben, az ő népében, az egyházban. Őt keressük a földi valóságon túl is: a túlvilágban, a csillagok járásában, a világegyetem évmilliárdjaiban, magasabb rendű világokban. Előbb vagy utóbb azonban elérkezik a pillanat, amikor rádöbbenünk, hogy mindenekelőtt ő keres bennünket. Elérkezik a pillanat, amikor hitet kell vallani, amikor az Úr megjelenik a viharban, és rendíthetetlen hatalommal kérdez. (Jób 38-39). Mi pedig Jóbként állunk, és rádöbbenünk, hogy eddig csak hírből hallottunk felőle, most azonban szemtől szemben állunk vele. Ő kérdez és oktat minket.

Isten helyez bennünket hitvalló helyzetbe: Minek látjuk a világot, milyennek tartjuk a világegyetemet, és kik vagyunk mi az egész mindenségben? Erre a tőle kapott hittel csak így felelhetünk: hiszek egy Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek teremtőjében. A teremtő Istenben hiszünk, aki nekünk Atyánk, aki mindenható Atyánk, aki világegyetemet teremtett és tart fenn szavával, aki a sötétben bölcsességet szerzett, aki előszólítja a szeleket, határt szab a vizeknek, és aki, ha kell, megfordítja a Göncölszekere rúdját is. A teremtő Istenbe vetett hitben kerülnek helyére a dolgok. A menny: értsük alatta a már szinte tékozlóan bőséges mindenséget, amely ha kell, kulisszájává lesz földi terünknek az idő raktárának millárdnyi fényéveivel, naprendszereivel, az angyalok lakóhelyével, az eszmékkel, az ideákkal és az értékekkel. A menny soha sem lehet több mint Isten teremtése, amely soha sem lehet abszolúttá, istenivé. A föld: a teljes anyagi és látható valóság. Vegytanilag elemezhető, tudományosan ismerhető, benne gyökerezik az életünk. Ez is, az is Isten teremtménye. A föld úgy van, ahogyan Isten akarta (a menny is), és ebben a miénk lehet a létezés öröme. A keresztyén ember gyökerezhet a legmélyebben a földben, mert tudhatja, hogy teremtője helyezte ide, itt az otthona. Tudhatja, hogy idetartozik, itt kell küldetését emberként teljesítenie. Az egész élet azzá lehet számára, amiben teremtő Istenét szolgálhatja és dicsőítheti.

Isten a mennynek és földnek teremtője. Ezzel mindent elmondtunk. Ezen kívül nincs semmi, mivel ez együtt a teljes teremtettség. Ennek a teremtettségnek az edényébe helyezte Isten az embert is, hogy a többi teremtmény között élje életét. Az ember nem maradéktermék és nem is a központ, abban az értelemben, hogy a föld csak az ember élettere lenne. Minden egyformán és egyenlően teremtettség. Nem az ember és a világ, vagy világmindenség a tulajdonképpeni ellenpont, amit manapság igen könnyelműen elhiszünk, hogy a magunk szellemiségével uralkodhassunk. Az ellenpólus a teremtő és a teremtettség között áll fenn. Döntő fontosságú, hogy mi az életünket az egyik vagy másik szempont figyelembevételével rendezzük be. Kimondhatatlan jelentőségű: hiszek… mennynek és földnek teremtőjében.

Füsti-Molnár Szilveszter

Vizsolyi lelkészbeiktatás - evangéliumot mindenkinek!

A 2012-es lelkészbeiktatás során abban az örömben lehetett részünk, hogy egy olyan nagy múltú, de mégis kicsinyre zsugorodott egyházközségben ünnepelhettük Istenünk kegyelmes szeretetét, mint a Vizsolyi Egyházközség. Különös élmény erről nekem, mint beiktatott lelkipásztornak megemlékeznem, ugyanis a helyben lakó lelkipásztor élete és szolgálata minden körülmények között szimbolikus élet: egy üzenetet hordozó élet, mely saját létén túl egészen Krisztusig kell, hogy mutasson. Ha egy faluban, gyülekezetben van még lelkész itt Abaújban, az nem a tradíciók vagy a helyi-falusi életminőség szempontjából fontos csupán (hiszen pl. egy helyben lakó háziorvos ennél sokkal kardinálisabb kérdés a mindennapok szintjén), hanem annak a misztériumnak a jele, hogy Isten gondoskodni akar földön járó népéről, törődni akar velük, velük és közöttük akar lakni. Hiszen egy prédikátor nem a saját nevében beszél, nem a saját szakállára tevékenykedik, hanem az Ige szolgája, hogy Isten élő szava (viva vox Dei) az emberek között jelen lehessen.

Egy lelkészbeiktatási ünnepség önmagában is evangéliumi üzenettel bír: Isten nem mond le rólunk, fontosak vagyunk a számára, sőt az ő elhívott népének szívét élő szava által éltetni, táplálni akarja. Így válhat a küldetését betölteni kész lelkipásztor az emberek lelki életében nagy áldássá, Isten szeretetének reprezentatív követévé, jóságának eszközévé. Bár nagy szavaknak tűnnek az itt írásba foglaltak, mégis ki kell ezeket a nagy szavakat is mondanunk, mert erről és nem kevesebbről van szó! Örömhír és kegyelmi üzenet tehát maga a lelkészbeiktatás eseménye, és ez az evangéliumi karakter elsősorban arról tanúskodik, hogy az evangélium mindenkié lehet.

A vizsolyi lelkészbeiktatás ma arról is üzen nekünk, hogy Isten matematikája olykor felülírja az emberi számításokat. Nemcsak a nagy gyülekezetek, a városi közösségek, a központi, fejlett térségek kaphatnak lelkészt, hanem – tényleg kegyelemből – egy érdemtelen és kicsiny falu, annak családias kis gyülekezete is, mely ugyan nem tudja sem magát, sem lelkészét fenntartani, de Istennek úgy tetszett, hogy egy nagy örökség kincsét bízza rá, ami lehetővé teszi a létezését. Nem magától értetődő és nem emberi teljesítményen alapuló adottság itt egy lelkipásztor jelenléte, hanem kegyelem és csoda, annak tanúbizonysága, hogy nem csak a nagyok és gazdagok számítanak Isten szemében, de a kicsinyek, az elesettek és az érdemtelenek is. Mindannyiunkkal terve van.

Szinte kézenfekvő e gondolat adventi párhuzamaira is rámutatnunk. Egykor a napkeleti bölcsek emberi logikája a fővárosban (Jeruzsálemben), a királyi palota fényes termeiben kereste Isten evangéliumának megtestesülését, a Messiást. Isten azonban azzal is üzenni akart övéinek, hogy nem egy ilyen méltó és kézenfekvő helyen, a racionális logika szabályai szerint ajándékozta meg népét, hanem egy kicsiny, perifériku és méltatlan helyszínen. A betlehemi jászolbölcsőben. De így kellett lennie, mert Betlehem szintén egy nagy örökség, a dávidi-örökség emblematikus helyszíne volt, mely önmaga is üzenetet hordozott. Akár csak Vizsoly, a Biblia bölcsője. Nem maga Vizsoly, a falu vagy az itt lévő közösség a különleges: ilyenfajta gőgös öntudatra nem vezethet el minket ez az adventi párhuzam, hanem Vizsoly kivételes örökségének, és mindemellett jelenkori kicsinységének az üzenete különleges ma számunkra. Az, hogy az evangélium mindenkié! Ezért is választottam beiktatási ünnepségünk és lelkipásztori szolgálatom vezérigéjének a 2 Tim 4,5-öt: „...végezd az evangélista munkáját, töltsd be szolgálatodat!”

Kovács Zsolt Levente
vizsolyi lelkipásztor

„Uram, szeretem házadat, ahol laksz, dicsőséged lakóhelyét!” (Zsoltárok 26,8)

A zsoltáros címben idézett vallomása élt, él – és hisszük –, élni fog még sokáig a csobádi reformátusok szívében.

Ez a kis település, ahol ma mindössze 39 felnőtt, a gyermekekkel együtt összesen 50 református él, szép múltra tekint vissza. Tudható, hogy 1332-ben az akkori pápai tizedjegyzék Csobádon parochiális egyházat tüntet fel.

A mohácsi vészt követő évtizedekben áttért a lakosság a protestáns vallásra. 1595-ben van feljegyzés arról, hogy a reformátusok használatba vették a középkori eredetű kőtemplomot. Legkorábbi református egyházi iratát 1614 körül jegyezték le, tehát akkor már biztosan működő református egyháza volt. A község, mely eredetileg a Hernád folyó mentén feküdt, az 1813-as árvízben megsemmisült. Ezután települt a lakosság a Hernád által nem veszélyeztetett mai területére.

Az évszázadok során mindig élt a hívekben a zsoltáros hitvallása az Úr házának szeretetéről. A református gyülekezet 1814-15-ben újjáépítette a mostani helyén, elpusztult templomát, és annak szép állapotára mindig gondja volt. 1894-ben harangláb is került az út és a temető közt, a falu legmagasabb pontján helyet foglaló templom elé.

Csak az elmúlt tíz évben is több felújítási, állagmegőrzési folyamatot sikerült elvégezni a mintegy 140 férőhelyes templomon. Sajnos a falak vizesedésének meggátolása akkor sikertelennek bizonyult.

Az Úr házát szerető maroknyi gyülekezet bizalommal vágott bele egy pályázatba, hogy templomát kívül-belül felújíthassa, megőrizhesse az utókor számára. Az Európai Unió és a Magyar Köztársaság kormánya által, az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program támogatásával 10 millió forint ráfordítással sikerült a helyreállítást elvégezni 2011 végére. Az eredmény szemet gyönyörködtető, szívet melengető.

Sokaknak jár köszönet az ékszerdoboz szépségűvé varázsolt kis templomért, de a hála a mi Istenünké, aki mindent oly szépen intézett! Ezért hívogattuk október 21-ére hálaadó istentiszteletre a Csobádon élő és innen elszármazott református testvéreket, az egyházi és világi vezetőket, a környékbeli lelkipásztorokat, a pályázatban és kivitelezésben jeleskedő szakembereket.

Az igehirdetés szolgálatát Csomós József, egyházkerületünk püspöke végezte a címben és a meghívón is jegyzett zsoltárvers alapján. „A megújult templom a szeretetetekről beszél. Isten igéje most arra biztat és bátorít, hogy ez a szeretet legyen meg holnap és holnapután is. Az életeteknek, a hétköznapjaitoknak, a mindennapi gondolkodásotoknak váljon részévé a templom, mint minden más, amit szerettek” – fogalmazott.

A helyben szolgáló lelkipásztor beszámolója után - melyben nem csak az elvégzett munkákat sorolta fel, hanem köszönetet mondott az azokban fáradozóknak, valamint a gyülekezet jelenlegi és egykori tagjainak adományáért, mellyel kiegészítették a pályázat összegét - szívhez, lélekhez szóló köszöntések hangzottak el Ábrám Tibor főgondnok, Szabó László gondnok, Ódor Ferenc országgyűlési képviselő urak részéről. Szavaikból a jövőbe vetett reménység csendült ki, és az az óhaj, hogy a megújult templom szolgáljon a gyülekezet lelki épülésére.

A helyi görög katolikus parókus úr és a környékbeli református lelkipásztorok igével köszöntötték megújult templomában a gyülekezetet. Budai Petra szavalata és az Összefogás Csobádért Egyesület kórusának éneke színesítette az ünnepi istentiszteletet.

Öröm volt együtt lenni és hálát adni az Úr szeretett házának megújulásáért, öröm volt találkozni a faluból elszármazott testvérekkel. Tervezzük, hogy lesz folytatás. Ha Urunk megengedi, ezután minden évben, egy októberi vasárnapon meghívjuk őket, hogy gyakoroljuk lelki közösségünket. Áldja meg Isten gyülekezetünket, magyar református egyházunkat és népünket, hogy az ő dicsőségét szolgálhassuk mindenben egész életünkkel.

Baksy Mária lelkipásztor esperes
Csobád – Encs

A pillanat öröme

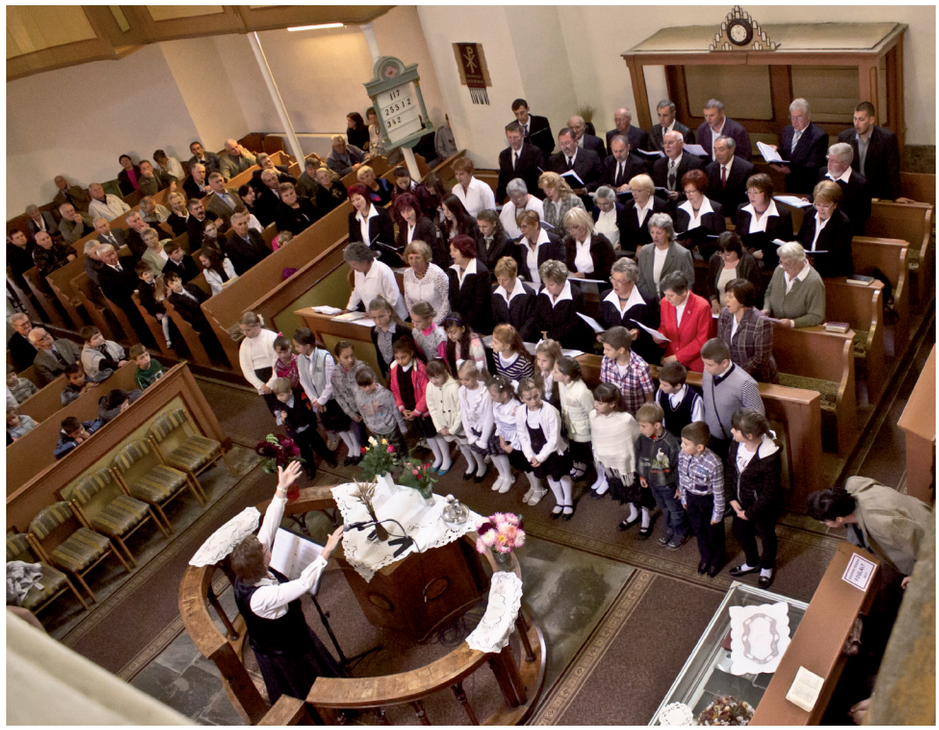

A templomba besütött az őszi nap fénye, a padok zsúfolásig megteltek a hívekkel. Kicsik és nagyok egyaránt mind ugyanazt figyelték velem együtt. Egy emberként néztük a szülőket, a keresztszülőket és azt a kicsi gyermeket, aki sztoikus nyugalommal szemlélte a tömeget és a keresztelés szolgálatát végző Gulácsy Lajos püspök urat. Amikor körülnéztem, egy egységes gyülekezet képe és hangulata fogadott. Csak azon tűnődtem, hogy ha le kellene írnom azt, amit abban a pillanatban megtapasztaltam, azt az érzést, amely engem – és azt hiszem, hogy másokat is – a hatalmába kerített, elég nagy bajban lennék.

Most megpróbálom sorban végiggondolni és egészben látni az elmúlt két nap történéseit.

A gönci református gyülekezet ebben az évben is majdnem két napig élvezte a kárpátaljai, munkácsi testvérgyülekezet vendégszeretetét, amelynek én is részese voltam. A találkozásnak apropója a két város lelkészének szoros barátságán túl a két gyülekezet kórusának közös terve volt, az, hogy egy régi és egy új kórus együtt énekeljen. A fiatalabb jelzőt azért merem a munkácsi gyülekezet kórusára használni, mert ez a kórus most először állt össze olyan módon, hogy egy kicsit újjászülessen. Ezen felül egy gyermekkórus is alakult Munkácson, amely nagy lelkesedéssel próbált a felnőttekkel együtt. Az idősebb kórus Göncön 16 éve működik, ez idő alatt a karnaggyal együtt felnőtt a feladathoz, érzi és élvezi a közös munkát, a dicsőítés örömét. Ezt az üzenetet próbálta tolmácsolni az egyik kórus a másiknak, hogy újra kedvet kapjanak az énekléshez.

A terv az volt, hogy egy egész napos próbát tart a két kórus együtt, és a közösen megtanult darabokat vasárnap el is éneklik. Itt fonódik egy vékonyka szál a történet fonalába, ami Debrecenből, Berkesi Sándor Lisztdíjas karnagy íróasztaláról indul egy háromszólamú darab formájában. Ez a darab azért olyan fontos, mert ez volt, és a mai napig is ez a kárpátaljai magyar reformátusok „himnusza". A Szovjetunióban tilos volt a magyar himnuszt énekelni, ezért az Ukrajnában élő magyarság ezt az énekeskönyvi éneket énekelte minden istentiszteleten. Berkesi Sándor külön a munkácsi és a gönci gyülekezet kérésére komponálta pontosan erre az alkalomra.

Hogy miként jutottunk át a határon, azt hiszem lényegtelen, az sokkal fontosabb, hogy milyen figyelmesen vártak minket elszállásolóink Beregszászon. Szombaton kora reggel ültünk fel a buszra, ami elvitt minket Munkácsra. A kórustagok leszálltak, a kísérők pedig, akik nem énekeltek, a busszal egész- napos kirándulásra indultak. A munkácsi vegyes kar már ott várt minket a macskaköves templomudvaron. Az egy éve látott ismerősök köszöntötték egymást, elbeszélgettek az elmúlt év történéseiről, majd kezdetét vette a próba. A közös gyakorlat két hosszabb próbából állt, két óra délelőtt és az ebéd utáni pihenőt követően három óra, amiben már a gyermekek is részt vettek. A próba nagyon jól ment, a két kórus gyorsan ráérzett a másik ritmusára, és az éneklés igazi élménnyé vált. Az ebédet követően a gönci kórusnak lehetősége volt a munkácsi várban tartott esküvőn segédkezni az ifjú pár, a násznép és a maguk örömére is. Mikor visszatértünk a templomhoz, már a gyermekkórus tagjai is gyülekeztek a próbára. Kíváncsian figyelték az ismeretlen ismerősöket. A gyerekekkel próbáltunk még, majd utána lehetőségünk nyílt egy kis sétára a városban, amíg a kirándulók visszatértek a Vereckei-hágótól. Miután a busz megérkezett, visszamentünk Beregszászra, a szállásra, és mindenki próbálta kipihenni a nap fáradalmait, ki az egész napos kirándulást, ki pedig a próbát. Másnap már ott ültünk a templomban Taracközi Mónika keresztelőjén. Azt követően Csomós József prédikált, és a kórusok énekeltek. Köszöntések követték egymást, majd díszebéd volt a keresztelés örömére. Az ebéd után az ünnepelt édesanyja megköszönte, hogy ott voltunk, és mi elindultunk haza.

Ami a templomban nem hagyott nyugodni, arra hazafelé is sokat gondoltam. Az, amit átéltünk, nem azért volt jó, mert máshol voltunk, mert vendégeskedtünk. Ezekre is kellemes volt visszagondolni, de a lényeg a részletekben van. A könnyes szemek a gyerekek éneklésekor, a násznép arcán ülő megilletődöttség a kórus énekét hallgatva. A lényeg az, hogyan hozza össze az emberi szíveket a zene, az, ha énekelnek, vagy ha csupán csak hallgatják a dallamokat. A lényeg a beszélgető lelkészek közössége, akiknek minden szava tanúskodik arról, hogy minden tekintetben egy családba tartoznak, a lényeg az anyának köszönő szavai, aki a lehetetlen legyőzéséről beszélt. Tudom, Isten minden pillanatban jelen van, de az ilyen pillanatokban mi is felfogunk egy darabot az ő jelenlétéből. A közös pont, ami a nyelvnél, a történelemnél is sokkal többet számít, hogy hiszünk Istenben. Ettől lesznek ezek a pillanatok teljesek, ettől töltődnek meg tartalommal emberi kapcsolataink, és vele legyőzhetjük a lehetetlent.

Csomós Balázs

Érezzétek és lássátok, hogy jó az Úr!

Ezzel az igével hívogattuk kedves testvéreinket a szini református templom megújulásáért való hálaadó istentiszteletre és a lelkipásztor beiktatásra.

Sokszor és sokat hallunk arról, milyen világban élünk. Az emberek nagy többsége fáradt, kiábrándult és elégedetlen. Várnak valami csodára, amitől az életük majd egy csapásra megváltozik, örömteli és boldog lesz, nem érzik – nem látják, hogy az Úr ma is jó!

Férjemmel 18 éve szolgálunk Szin, Szögliget, Perkupa és Varbóc gyülekezeteiben. Ismerősök sokszor megkérdezték tőlünk, miért maradtunk itt – ezekben az elnéptelenedő, rohamosan fogyatkozó létszámú, kicsiny, abaúji falvakban. Miért maradunk, amikor olyan világot élünk, melyben már a nagyobb településekről is egyre többen indulnak útnak egy jobb-boldogabb élet reményében.

Az évek során számunkra is adódtak lehetőségek, hogy elmenjünk, de amikor abba a bizonyos képzeletbeli serpenyő két mérlegébe elkezdtünk belepakolgatni érveket és ellenérveket, a maradás mellett mindig sokkal több érv szólt. Ebben a kicsiny, szini gyülekezetben mindig is azt éreztük és azt láttuk, hogy jó az Úr!

Ennek a bizonysága volt az is, amikor 2012. október 28-án a szini református templom zsúfolásig megtelt ünneplő emberekkel, akik –hisszük – azért jöttek el, hogy velünk együtt örüljenek, és együtt adjunk hálát Istennek a megújult templomért, és együtt adjunk hálát azért, hogy 70 év elteltével újra lelkipásztor beiktatására kerülhetett sor.

Amikor a férjem – Kölönte Sándor – beadta a pályázatot templomunk felújítására, és Isten segedelmével megnyertük, sokan kérdezték, megéri-e a fáradságot és vesződséget ennyi pénzért (50 millió forint) megújítani annak a pár embernek, aki még megmaradt és jár templomba. Sokszor hallottam férjem válaszát: Ha Isten adta a lehetőséget, nem szabad kihagyni, és meg sem próbálni a felújítást, mert a jövő nem a mi emberi kezünkben van, hanem Istenében.

A templom felújítása során a toronysisakot teljesen le kellett bontani és újjáépíteni. Így találtuk meg az 1962-es felújítás alkalmával a toronysisak gömbjébe rejtett időkapszulát, benne Kovács Pál nagytiszteletű úr feljegyzése mellett Izsó László presbiter versét is, amelynek sorai akár ma is íródhattak volna, hiszen 50 évvel később, a mai korban hasonló problémákkal kellett szembenéznünk.

„Gyönyörű templomunk
Büszke tornya megavult,
Sok vihar érte már,
megviselte a múlt.
Bár a kor eszméje
Nem ad semmit erre.
De vannak jó lelkek,
akiknek szív ügye.”

Nehéz lenne felsorolni, milyen sok probléma, nehézség volt a pályázat megírásától, az építkezés, kivitelezés, pályázat lezárása – ellenőrzése során, de mindvégig láthattuk és érezhettük: jó az Úr! Nem igaz, hogy csak gonoszra és rosszra számíthatunk a mai világban! Sokkal több időbe telne felsorolni azt, mennyi jó ért bennünket, milyen sok becsületes és tisztességes emberrel ismerkedhettünk meg a templomunk felújítása során.

Nem győznénk felsorolni azt a sok pozitív élményt, amit a hálaadó alkalom megszervezése és lebonyolítása során megtapasztaltunk. Kicsiny falunk reformátusai egy emberként segítettek minden feladatban, sőt segítettek a szögligeti, perkupai és varbóci reformátusok, és az összefogás örömét csak tovább fokozta, hogy segítettek a katolikus testvérek is, segítettek a szomszédos és távolabbi településekről érkező Istent félő emberek.

2012. október 28-án több mint 400 ember örült együtt, és adott hálát Istennek, mert érezhettük és láthattuk, hogy jó az Úr!

„Boldog az az ember, a ki ő benne bízik.
Féljétek az Urat, ti szentjei! Mert a kik őt félik, nincs fogyatkozásuk.”

Féljük az Urat, és Benne bízzunk, hogy minél gyakrabban és minél többen érezhessük, láthassuk, hogy JÓ az ÚR!

Kölönte Sándorné Sajtos Ibolya

Örömünnep Abaújváron

Az Abaújvári Református Egyházközség örülni és hálát adni hívogatta 2012. október 22-re azokat a meghívottakat, akik közül több mint 300-an el is fogadták az invitálást, és megjelentek a kettős örömünnepen, Abaújváron. Miért is volt örömünnep nekünk, abaújvári reformátusoknak ez a nap? Két okból:

Napra pontosan 14 éve kezdték el a műemlékes szakemberek szétszedni és feltárni templomunkat, ami azóta jobban hasonlított egy építkezési területhez kívül és belül, mint az Isten házához. Ennyi idő alatt már felnőttek az akkor megkeresztelt csecsemők is, és sokan örökre hazaköltöztek Urukhoz. Azonban a meghívóban is jeleztük, hogy templomunk ez idő alatt is csak részlegesen újult meg, hiszen a nagyobb rész még hátra van: a freskók restaurálása. De 14 év után újra van mennyezet, aljzat, ablakok és minden, ami egy „rendes" templomban. Így már tudunk istentiszteletet tartani, igaz, hogy még padok sincsenek, de vannak székeink, amin hallgathatjuk újból e megszentelt helyen az éltető Igét.

A másik ok az elsővel van összefüggésben: Amikor elkezdték a templomunkat 1998-ban szétszedni, az akkori helyettes lelkész, Csomós József esperes úr tudta, hogy ez a munka nem egy-két hét lesz. Több év is lehet, mire visszaköltözhet a gyülekezet a műemlék templomába. Ekkor úgy döntöttek, hogy az üresen álló istálló épületéből egy gyülekezeti termet alakítanak ki egy garázzsal a végében. A mai napokra ez az épület már kicsinek bizonyult a gyülekezet programjaihoz és igényeihez. Ezért döntött úgy a presbitérium 2008-ban, hogy egy kétfordulós pályázaton indul, amelyben egy ún. IKSZT-re (Integrált Közösségi és Szolgáltató Tér) lehet pályázni. Az első körben a 8 év programjaival, tevékenységével, az összekovácsolódott közösséggel pályáztunk sikeresen, aminek következtében IKSZT címbirtokos lett gyülekezetünk. Ekkor következett a második forduló, amikor már a konkrét hellyel, tervekkel, leendő programokkal együtt kellett benyújtani a pályázatot, amelyet nem egy pályázatíró cég, hanem a helyi lelkész írta, aki mindenben a gyülekezet jövőjét tartotta szem előtt, és tudta, ha Istennek is tetszik, akkor egy modern, kulturált, többfunkciós épület szolgálhatja gyülekezetünk épülését. A több mint 600 sikeres pályázó között az élvonalban nyert a pályázatunk, amiért csakis Istené legyen a dicsőség.

A verőfényes őszi napon a zsúfolásig megtelt templomban az Igét Csomós József püspök úr hirdette a Zsoltárok könyve 127. részének 1-2. verse alapján: „Ha az Úr nem építi a házat, hiába fáradoznak az építők. De akit az Úr szeret, annak álmában is ad eleget." Az abaújváriak megtapasztalták az Úr szeretetét, hiszen sokszor kilátástalanak tűnt az, hogy még megérjük ezt a napot. De az Úr építette a házat, még ha sokszor emberileg nézve már a reményt is feladtuk egy-egy műemlékes helyszíni szemle után. Az elvárások az égig nyúltak, pénzt nem adtak rá, mert nekik sem volt, a gyülekezet annyira kicsi és gyenge, hogy emberi számítás szerint lehetetlennek tűnt vágyunk és álmunk. De Isten útjai és gondolatai nem a miénk, ezért történhetett meg az, hogy nem egy nyertes pályázatért és épületért, hanem egyszerre kettőért is adhattunk hálát október 22-én.

Az igehirdetés után egy Abaújvárról elszármazott házaspár éneke következett, ami után Tóth István lelkipásztor köszöntő és hálaadással teli emlékező szavai hangzottak el. Majd a gyülekezet nevében megköszönte azoknak a munkáját egy-egy abaújvári grafikával gravírozott pohárral vagy vázával, akik nélkül ez az örömünnep nem lett volna teljes. Ekkor jelentette be a lelkipásztor a Presbitérium határozatát, miszerint a gyülekezet Farkas Lászlót, az FK Raszter vezérigazgatóját díszpresbiterré fogadta, ezzel is megkö-

szönve fáradozását és munkáját. Ezután Dr. Ódor Ferenc, Abaúj országgyűlési képviselője emelkedett szavakkal szólt az abaújiak példamutató összefogásáról, arról a munkáról, amellyel a magyar vidék népességmegtartó erejét szerzik vissza, és dicsérte a gyülekezet munkahelyteremtésben elért eredményeit. Majd pedig dr. Eperjesi Tamás, a NAKVI (Nemzeti Agrárszaktanácsadási, Képzési és Vidékfejlesztési Intézet) főigazgató-helyettesének köszöntő szavai következtek.

Az istentiszteleten énekkel és verssel szolgált a 3 gyülekezet (Abaújvár-Pányok-Zsujta) fiataljaiból 2008-ban szerveződött Perényi Borbála Ifjúsági Énekkar. Az ünnepi istentisztelet után mindenki átvonult a gyülekezeti otthon udvarára, ahol dr. Eperjesi Tamás hivatalosan is átadta az abaújvári IKSZT-t, majd Tóth Istvánnal és Farkas Lászlóval átvágták a nemzeti színű szalagot. A volt iskola és a gyülekezeti otthon helyiségeiben megterített asztalok várták a velünk együtt örülőket és hálát adókat, akik a szeretetvendégség alatt megnézhették az IKSZT-t, ami a Perényi Borbála Gyülekezeti Otthon elnevezést kapta, ezzel is emléket állítva gyülekezetünk alapítójának, Perényi Borbálának, aki 1580-ban alapította a helyi gyülekezetet. A gyülekezeti otthon elnevezés nem véletlen: szeretnénk ugyanis, ha az ide betérő otthon érezné magát mind lelkileg, mind testileg. Ezért is törekedtünk arra, hogy a pályázathoz igazodva minden korosztály megtalálja – programokkal feltöltve – a hozzá illő teret. Így található a felújított épületünkben: gyülekezeti- és konferencia terem, könyvtárhelyiség internet elérhetőséggel és minden technikai eszközzel felszerelve, teakonyha szociális mosókonyhával kiegészülve (mosó- ill. szárítógép áll mindenki rendelkezésére), baba-mama szoba, iroda, irattár.

Végezetül pedig a Perényi Borbála Gyülekezeti Otthon Alapító okiratából egy részlet emlékeztessen bennünket arra, hogy mi is a küldetésünk a világban:

Legyen ez a hely
Föld és menny összekötője,
létra, mely az égbe vezet,
megtapasztalása az isteni jóságnak.
Legyen a tévelygőknek útmutató,
a keresőknek biztos pont.
Forráshely a szomjazóknak,
befogadója az úton levőknek.
Legyen otthon és menedék.
Megbocsátás helye a bűnbánónak
Bátorítója a búslakodónak.
Legyen béke és jóság szigete.
Legyen tanúja a fogadalmat fogadóknak,
vigasztalás helye a gyászolónak.
Legyen köszönet, hálaadás és
Isten imádásának szent helye.
Találjon megnyugvást és békét mindenki,
aki betér ebbe a hajlékba.

Legyen béke az érkezőknek, áldás a távozóknak!

Tóth Viktória lelkipásztor
Abaújvár

A közös éneklés ereje

Egy szép őszi délután abaúji egyházmegyénk hét énekkara találkozott az ongai gyülekezet szépen felújított templomában, hogy együtt közös énekléssel dicsérjék Istent. Az egyházmegye kórusai számára szervezett énekkari találkozó nemzetközi léptékűvé bővült, hiszen az Abaújban vendégeskedő Greifswald gyülekezetének kórusa is csatlakozott a meghívást elfogadó Abaújszántó, Bódvaszilas, Encs, Gönc, Komjáti, Onga és Szuhogy kórusaihoz.

A találkozó a Jelenések könyve 5,11-14. versei felolvasásával, gyülekezeti énekkel és imádsággal kezdődött, felmutatva annak ígéretét, hogy a közös éneklés már most előképe lehet – ízelítőt adva abból – az eljövendő mennyei kórusnak, ahol angyalok és teremtmények együtt énekelhetnek. Ennek jegyében az énekkarok szolgálatát egy közös éneklés vezette és zárta be.

Az abaújszántói kórussal közösen kiálló greifswaldi kórusvezető, Hans Peter Günter tanított meg nekünk kotta nélkül egy rövid, háromszólamú fohászt, amelynek hangja teljesen betöltötte a zsúfolásig megtelt templomot. Elvezetett minket egy olyan érzéshez, amit csak egy ilyen közös énektanulás és többszólamú együtt-könyörgés tud megadni.

Az énekkarok lelkesen készültek, általában háromszólamú feldolgozásokkal, kánonokkal. Zsoltárok, lelki énekek, Istent magasztaló kórusművek, csendes fohászok, sőt még hazafias dallamok feldolgozásai is felcsendültek a kórusok ajkán. Ezek a művek nem egyszer az adott gyülekezeti énekkar részére íródtak ma élő zeneszerzők részéről, vagy éppen a kórusvezető írta saját énekkarának. Az énekkarok szolgálatát színesítette egy-egy igevers felolvasása a következő műre hangolva, valamint a szuhogyi kórus kivonulás közben egy fohászt énekelt. A házigazda gyülekezet kórusának szolgálata zárta le a bemutatkozások sorát.

Az énekkarok szolgálatát követően Pásztorné Gruber Zsuzsa, a Borsod-Gömöri Egyházmegye énekügyi előadója, egyházzenész-karvezető értékelt, valamint bíztatott buzdító szavakkal, és egyúttal támpontokat adott a további előrehaladáshoz. Majd ismét közösen énekelhettünk, bevezetett minket a graduáléneklés különösen szép

világába, melyet mi is kipróbálhattunk. Valamennyi kórus részére adott át a közelgő karácsonyi ünnepkörre kottákat.

Az alkalom végén Baksy Mária, egyházmegyénk esperese megköszönte az énekkarok szolgálatát, és az értékelő és szervező előadókkal együtt emléklapot adott át az énekkarok részére.

A találkozó a templomi részt követően közös szeretetvendégséggel zárult, ahol a vendéglátó ongai gyülekezet asszonytestvérei készítettek finom szeretetvendégséget lelkipásztoraik vezetésével, és a testi táplálék mellett volt lehetőség a résztvevőknek kötetlen beszélgetésre, ismerkedésre, tapasztalatcserére.

Istené legyen a dicsőség mindenért! Bízom benne, hogy ez a szép hagyomány, amely során évről évre az egyik énekkar gyülekezetének templomában egyházmegyénk kórusai együtt dicsérhetik Istent, továbbra is megmarad közösségformáló és megtartó erőként a résztvevőknek és hallgatóknak.

Szabó Péter egyházmegyei
énekügyi előadó, Szuhogy

Képek emlékeink dobozából

– avagy életképek és életjelek az Abaújkéri Református Gyülekezeti Körzetből

A gyermekek ámulattal néznek fel a karácsonyfára minden egyes ünnepen. Valami varázs lengi körül a fenyőfát, amikor karácsonyfává válik. Valami varázs lengte körül a betlehemi éjszakát, amikor az Úr Jézus a földre szállt. Minden megváltozott, amikor a világ világossága a sötét földre költözött, mert a Szeretet testbe öltözött. A fenyőfa is átalakul, amikor rá égi fény hull, s ágain gyertya gyúl. S amikor rá dísz kerül, a gyermeki szív felderül. Amint a karácsonyfát a díszek, úgy teszik széppé életünket az emlékek. Most a 2012. évi emlékeink dobozából pár képet kívánunk átnyújtani egyfajta ajándékképpen a Kedves Olvasóknak, remélvén azt, hogy mások szívét is örvendezővé tehetik örömeink.

6hatós hittan

Egy nyári napon, 2012. június 17-én a nap is szebben ragyogott, amikor 6 gyermek az abaújkéri templom felé ballagott. A templom felé, Isten felé szövetséget kötni, megkeresztelkedni. Az abaújkéri Aranyos Lakásotthon fiatal lakóiban, Tóth Marcellában, Tóth Márkban, Tóth Juditban, Tóth Krisztiánban, Tóth Norbertben és Oláh Saroltában a lakásotthonban tartott hittanórák során fogalmazódott meg a vágy: a keresztség által szent szövetségre lépni az Atya, a Fiú és a Szentlélek Istennel. Ezen gondolatot örömmel üdvözölte a lakásotthon vezetője is, Sipos Erzsébet, aki maga is részese volt a keresztelői istentisztelet lélekemelő pillanatainak. Az emberpalánták keresztszülőjüknek egyöntetűen, szívbéli ragaszkodással szeretett gyermek-felügyelőjüket, Andris bá'-t, Drozsnyik András választották, aki boldogan tett eleget a felkérésnek. Az istentisztelet, amelyen a gyermekek a keresztség sákramentuma által a keresztyén anyaszentegyházba befogadtattak, bensőséges volt és megható, mint az ünnepi gyertya lángja. Az immár megkeresztelt ifjakat az Abaújkéri Református Egyházközség gondnok asszonya, Koscsákné Bodnár Izabella - aki egyben az Aranyos Lakásotthon munkatársa – meleg szavakkal köszöntötte, s áldást kívánt további életükre. (A gondnok asszonyt a gyermekek gyakorta látják hitmélyítő kiadványokat olvasni, s szívesen ajándékoznak neki a hittanórákon általuk készített Igés színezőkből, tudván, ezzel felvidítják a lelkét. Észrevétlenül is 6unk másokra.) Felejthetetlen nap volt ez az abaújkéri gyülekezet életében, amelyre mindig szívesen és örömmel emlékezünk vissza.

Koczogh Julianna
lelkipásztor, abaújkéri körzet

Zemplénből a Bükkbe...

Az abaújkéri és a hozzá csatolt gyülekezetek életében hagyomány az évenkénti közös kirándulás. Ebben az évben a Bükk-hegység két szép településére vezetett az utunk. 2012. szeptember 30-án, vasárnap rövid reggeli áhítat után Harsány református gyülekezetének szeretetteljes meghívására indultunk útnak.

A festői környezetben álló templom előtt Adamcsik Dávidné Mártha Anita lelkész asszony, Petró Károly gondnok úr és Tóth Bertalanné gondnok asszony köszöntött bennünket.

Rövid ismerkedés után közös istentiszteleten vettünk részt. A lelki feltöltődés után következett a szeretetvendégség. Ebéd közben alkalmunk volt további ismerkedésre a gyülekezet tagjaival. Felejthetetlen órákat töltöttünk együtt, melyet ezúton is köszönünk a harsányi kedves testvéreknek.

Reméljük, hogy jövőre mi láthatjuk vendégül őket, és megmutathatjuk a szépséges Zemplén egy kis darabkáját. Innen Lillafüredre mentünk, ahol először a Hermann Ottó Emlékházat kerestük fel. Az intézmény vezetőjének szívélyessége és szakmai felkészültsége csodálatot érdemel! Bátran ajánljuk kicsiknek és nagyoknak, nem fognak csalódni.

Ezután rövid séta következett a napsütéses időben, gyönyörködtünk a hegyoldal csodálatos őszi színeiben.

Utolsó programunk a Szent István Barlang meglátogatása volt. Megnéztük a karsztos eredetű barlang cseppköveit. A barlang úgynevezett „színház termében" az idegenvezető lehetőséget adott a különleges akusztika kipróbálására. Éltünk vele, és hálát adva Istennek a szép napért elénekeltük a 165. számú énekünket: Itt van Isten köztünk! Mert itt van köztünk.

A napot vonatozással zártuk, Lillafüredről a kisvonattal mentünk le Miskolcra. Ott várt bennünket a buszunk, és indultunk haza.

Felejthetetlen napot töltöttünk együtt, köszönet Koczogh Julianna lelkésznőnek a szervezésért és a lebonyolításért. Soli Deo gloria!

Farkas Dénesné
az abaújkéri és a boldogkőváraljai
egyházközségek gondnok-helyettese

Kövek között élő lelkek

Ünnepelni mindig jó. Öröm van olyankor az ember szívében, felpezsdül az élete, kilép a megszokott keréknyomból, s igyekszik máshogy tekinteni magára és a világra. Egy kis gyülekezet életében pedig mindig motivációt jelent egy kiemelkedő alkalom. Valamire megemlékezni, a Valakinek hálát adni.

Ezért gyűlhettünk össze 2012. november 11-én Baktakéken a református templomban. Emlékezni, hiszen templomunk építését 205 éve fejezték be, s a Teremtő Isten csodálatos szeretetét megmutatta nekünk, hogy ebben az évben, ezen a majdnem kerek évfordulón a már leromlott állapotban lévő épületet pályázati segítséggel megújíthattuk.

A munkálatok végeztével örömmel vehettük birtokba megújult templomunkat, és az első istentisztelet máris ünnepi alkalom volt, hiszen négy ifjú tehetett konfirmációs fogadalmat.

Amikor magára a hálaadó istentiszteletünkre kezdtünk készülni, fontosnak éreztük azt, hogy miért adjunk hálát. Hálát adhatunk a kövekért, amiket összerakva templomot építhetnek szorgos, hozzáértő kezek. De hálát adhatunk a kövekért, melyekből, ha kell Isten fiakat támaszt magának. S számunkra ez az utóbbi adta meg vezérfonalát ünnepi alkalmunknak.

„Áldd meg azért kegyelmesen szolgád házát, hogy örökre színed előtt legyen. Mert ha te, Uram, megáldod, örökre áldott lesz! " (1Krónikák 17,27)

S amikor Csomós József püspök igehirdetésének alapigéjéül ezt a Dávid családjáért mondott imádságot választotta, mindannyiunk szívét öröm tölthette el. „Idehozzuk kérésünkkel családunkat, gyermekeinket, az utánunk jövő nemzedéket…"- mondta igehirdetésében püspök úr. S igazán hiábavaló lenne a megújult templom, ha nincsenek idősek és fiatalok ajkáról felzendülő zsoltárok és dicséretek. Ha nincsenek kéréseket és hálaadó szavakat imádkozó, Istenben hívő emberek. De Isten megismerésével, döntéseinek elfogadásával és az iránta való bizalommal lehetséges, hogy élő kövek lehessünk.

Az igehirdetés után a felújítás legfontosabb lépései kerültek bemutatásra. Ezt követte a köszöntések sora. Ábrám Tibor, egyházkerületünk főgondnoka, majd Baksy Mária esperes asszony után a jelenlévő lelkipásztorok köszöntötték a gyülekezetet. Ezután a helybeli felekezetek vezetői mondták el áldáskívánásaikat.

A gyülekezetet levélben köszöntötte Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere, akinek ünnepi gondolatait dr. Birkás Antal, az Egyházi, Nemzetiségi és Civil Társadalmi Kapcsolatokért Felelős Államtitkárság főtanácsosa tolmácsolta. „Lehet-e reményteljes a jövője egy olyan kicsi közösségnek, mint amilyen az Önöké? Hiszem, hogy a válasz egyértelmű igen. A munkanélküliség, a gondok és a bajok ellenére lehet teljes az ember élete. Krisztusban semmi sem lehetetlen!" – fogalmazott a miniszter.

Istentiszteletünk után az általános iskola tornatermében szeretetvendégséggel készültek gyülekezetünk tagjai. Ezúton is köszönjük mindenkinek, aki munkával vagy adománnyal segítette sikeressé tenni ezt a napot. De a hála igazán a kegyelem Istenéé, aki képes megtartani a gyülekezeteket. Adjon nekünk is megmaradást! SDG!

B. A.

A novajidrányi református gyülekezet a múltban és a jelenben

Kedves érdeklődő! Hiszen, ha kezébe vette a lapot, és ezt a cikket kezdte el olvasni, bizonyára érdekli rövid történetünk. Talán szabad így, többes számban fogalmaznom, mert ugyan nemrég érkeztem e kis községbe és gyülekezetébe, de otthonra találtam. Ennyit írnék személyes vonatkozásban, most pedig beszéljenek az események…

… Minden gyülekezetnek van múltja. Sajnos azonban ma azt tapasztaljuk sok református közösségben, hogy ha emberi szemmel nézzük a jelent, a jövőbe pillantást már homály fedi. Ha nem tudnánk, hogy Isten a pásztora minden református nyájnak (is), igaznak tarthatnánk, amit néhány gyülekezeti tag szokott mondani: „… jaj, tiszteletes úr! Ha mi meghalunk, nem lesz, aki templomba járjon…" De Urunk, „mint titkos bánya mélyiben formálja terveit," és „biztos kézzel hozza fel, mi most még rejtve itt." Így volt ez régen is, és így van ez most is. Isten hatalma nem változott! A közelmúltban két esemény is történt a gyülekezetünkben, ami megerősíti ezt.

A Kárpát-medencében és azon túl is, mindenhol megemlékeztek a reformációról a protestáns közösségek. Így történt ez Novajidrányban is október 31-én.

November 4-én azonban már nemcsak e 16. századi eseményekből merítettünk erőt, hanem a gyülekezetükért erejük felett munkálkodó lelkipásztorok életéből is, akik a későbbi időkben vállalták a reformáció fáklyájának továbbvitelét. Híres legendák keringtek Szaniszló Pálról, kinek nevéhez méltán ragadt a „templomépítő" jelző. Ugyanis 1897-ben az itteni református templom lángra kapott, és nagy része megsemmisült. Az ekkor 64 éves lelkipásztor erején felül vállalta az újjáépítését minden velejárójával együtt. Természetesen az egész falu dolgozott, presbiteri felhatalmazással a templomépítésre gyűjtve küldöttek járták be a környék református gyülekezeteit, többek közt az akkoriban tehetősnek számító csereháti gyülekezeteket, és az összefogás eredményeként a hely, ahol a gyülekezet élő közösséggé formálódik az Úristen színe előtt, ismét tárt kapukkal várta az embert.

Egy másik nagyon fontos személyiség életéről is beszélhettünk, akire még az idősebb, felekezeti oktatásban részesült testvérek emlékeznek, Láng István lelkipásztorról. Ő 43 évig (1908-1951) volt a gyülekezet pásztora. Nagy feladat jutott neki is a példamutatásból, hiszen ekkor még az általános iskola az egyházközség tulajdonában volt. A gyermek pedig - mint tudjuk - a gyülekezet jövője!

A világháborúk, majd az azt követő egyházellenes időszak életben hagyták ugyan a közösséget, de az emberek szívében mély nyomot hagytak, és az iskolát is elvették.

A rendszerváltás óta reánk következett „szabadság" évtizedeiben, különösen pedig napjainkban az itt élők (is) egyre kevesebbet törődnek Isten szeretetével felekezetre való tekintet nélkül. Mivel azonban az Úristen egyik gyülekezetéről beszélünk, soha nem szabad elfelejtenünk, hogy a köd és a felhők mögött ott ragyog a nap. Ugyanolyan erősen, mint több ezer évvel ezelőtt. Ezért a megmaradt közösségnek még jobban összefogva, együttes erővel kell szembe mennie mindenféle ideológiával, szellemi ködděl a nap felé, Isten felé…

Közel 19 évvel ezelőtt egy olyan lelkipásztor érkezett a faluba, aki kereste Isten akaratát, és ebben a nehéz időszakban is hűségel pásztorolta, és pásztorolja a gyülekezetet. (Egészen pontosan nem csak egyet, hanem hármat, hiszen több szórvány is tartozik Novajidrányhoz.) Az elmúlt 15 év eseményeit, eredményeit, ha röviden áttekintjük, megláthatjuk Isten gondoskodását a gyülekezetben. Először is, már több mint 10 éve egy 40 fős vendégház áll a hozzánk érkező vendégek rendelkezésére, ahol minden nyáron ifjúsági táborokat szerveznek, és egyéb alkalmakat bonyolítanak le. Ez az épület adott otthont az IKSZT (Integrált Közösségi és Szolgáltató Tér) közösségi háznak, mely által a gyülekezet az egész falu felé nyújtja segítő kezét. Az egészen hétköznapi ügyintézésektől kezdve, az ifjúságnevelési programba is bekapcsolódva (hittanórákkal, klubokkal), a jövőben tanfolyamoknak helyszínt biztosítva tesz bizonyságot a gyülekezet életéről, élő-létéről. Sőt, a ház egy részében ún. családi napközi működik, ahol egy vagy több nevelővel max. 14 gyermekről gondoskodnak 5 hónapos kortól 14 éves korig.

Tovább lépve házi gondozói szolgálatot is bevezetett a gyülekezet 10 gondozóval, 77 gondozottal. Nemrég (október 31-én) tartottunk egy közösségi alkalmat szeretetvendégséggel egybekötve gondozottjaink és gondozóink számára.

Hála Istennek érte, hogy ilyen lehetőségek nyíltak a gyülekezet számára az egyházunkon kívül végzett szolgálatra és bizonyságtételre. De ezek a lehetőségek óriási felelősséget is hordoznak magukban, hiszen a lelkipásztor és a gyülekezet így egyre inkább láthatóvá válik a kívülállók számára. Kérjük együtt Mennyei Atyánk erejét a szolgálathoz!

A címe a rövid írásnak így szólt, „A novajidrányi református gyülekezet a múltban és a jelenben." Szeretném azzal a gondolattal zárni soraimat és elmondani, hogy megtapasztalhattam itt, ebben a gyülekezetben is, a múltjában és a jelenében egyaránt Isten gondoskodását és változatlan erejét. Hiszem, hogy minden gyülekezettel és minden élettel terve és célja van, legyen akármilyen állapotban is. De fel kell ismerni akaratát, és kérni kell segítségét a terve megvalósításához. Kívánom (a magunk számára is), hogy minden gyülekezet megfogadja Pál parancsát: „Legyetek erősek az Úrban és az Ő erejében." (Efézusi levél 6,10)

Nincs benne a naptárban!

Szereti az ember megfogalmazni az ünnepei tartalmát.Azt mondjuk például, hogy október a reformáció hónapja, a decembert pedig az adventi készülődés izgalma tölti be, a várakozás ideje.

Vannak azonban olyan hétköznapi pillanatok, amelyeket nem tudunk meghatározni, szavakkal keretezni, de ünnepi fénnyel ragyogják be a lelkünket. Nem nagybetűs ünnepek ezek, nincsenek benne a naptárban, hanem egyszer csak „ úgy" ott teremnek bennünk. Észrevétlen érkeznek. Egy szóval, egy dallammal, egy baráti kézfogással vagy egy váratlan vendéggel, hogy magukkal ragadjanak, átjárjanak, és el nem múló örömmel töltsenek be.

Ilyen ünnep a találkozás. Önmagunkkal, a másik emberrel, Istennel. Rohanó, mindig sietős világunkban azonban nem akarunk megállni. Aki mégis merte vállalni ennek a kockázatát, és a Miskolc-Avasi Egyházközség gyülekezeti közösségében eltöltött egy-egy októberi péntek estét, részesévé lehetett azoknak a múltat és jelent összehangoló zenés esteknek, amelyek arra a nagy harmóniára utaltak, amelyre teremtettünk.

Először is arra, hogy az életünk minden perce ajándék az Élet Urától. Ezért nem tehetünk úgy, mintha mi birtokolnánk időnket, és egy kis részt alkalmanként adnánk belőle Istennek is. Éppen ellenkezőleg! A ma emberének azt kellene észrevennie és megtanulnia, amit a zsoltáros vall, hogy „életem ideje kezedben van." Milyen jó helyen! Mert ez a kéz megajándékoz. Nekünk adta az ősz színeit, a nyári nap érlelte gyümölcsöket, a családi vagy baráti beszélgetéseket, a muzsika dallamait, a vers rímeit, a könnyeket vagy a felszabadult, örömteli pillanatokat. Meglep egy csésze gőzölgő tea, mézespogácsa édes illatával és az őszi esték láthatóvá váló leheletével.

Aki ma Istenről akar beszélni, így kezdheti. Sokszor tapasztaltam már, hogy túl kell lépni a jól megszokott kereteket, amikor Istenről akarunk beszélni az embereknek. Ha ezt meg merjük tenni, olyan helyzetekben lehet istentiszteletté a hely és az idő, amiről nem is gondoltuk volna, és olyan embereket érint meg az evangélium üzenete, akik egyébként minden „egyházi" ellen tiltakoznak. Ezeken az őszi estéken ezt az üzenetet szerettük volna továbbítani. Evangéliumot, nem a megszokott módon. A régi klasszikus értelemben vett evangelizációkat én személy szerint nagyon szeretem. Amikor a hitben erősek bizonyságot tesznek életük Uráról, Jézus Krisztusról. Itt is ez történt, csak más keretek között. Amikor Jézus evangelizált, leült valakinek az asztalához, vagy a természetből vett képekkel beszélt az Isten országáról. Egy esküvő alkalmával bort adott a vendégek poharába, és bizonyára szívesen hallgatta, énekelte maga is a kor népszerű dallamait, amelyek a legszebb emberi érzések kifejezői lehettek és lehetnek ma is.

Vagyis emberi létünket teljes egészében megélte, átélte, és így tette számunkra teljessé. Téved tehát, aki azt gondolja, hogy Isten tőlünk nem vár mást, minthogy bizonyos elvárásoknak, szokásoknak, kereteknek megfeleljünk. Sokkal többet vár. Éljünk vele! Éljük vele mindennapjainkat! Keresztyénségünk egyik legnagyobb próbaköve, hogy mi történik a hétköznapjainkban. Ünneppé válik-e abban az értelemben, hogy beragyogja Krisztus fénye. Mit jelent ez a gyakorlatban? Azt, hogy nem elrejteni akarom Isten elől az életem, nem kizárom belőle és csak bizonyos napokon, időkben engedek neki helyet az életemben, hanem engedem, hogy helyére tegye életem minden dolgát. Vagyis mindig mindenben meglássam az Ő csodálatos tervét, engem kereső szabadító szándékát.

Ezekkel az estékkel ez volt a szándékunk. Őszi színek címet adtuk ezeknek a zenés „evangelizációknak". Első alkalommal a Kontraszt duó közreműködésével hangzottak a versek, prózák. A két kiváló hegedűművész, Bekes Anna és Zsekov Éva

Mónika keze alatt sok népszerű dallam csendült fel Vivalditól Bartókig. A versek Lévay József, Reményik Sándor, Kányádi Sándor írásai voltak, de mai írók, mint Schaffer Erzsébet vagy Pajor András művei is elhangzottak – ezeket jómagam tolmácsoltam.

A második és harmadik alkalommal népszerű külföldi és magyar slágereket hallhattunk Louis Armstrong Csodálatos világától egészen Seres Rezső Szeressük egymást gyerekek című daláig – Molnár András, Zoller János és Juhász Péter közvetítésében. Természetesen itt is hallható volt bizonyságtétel, ahogyan Zsindelyné Tüdős Klára, Böszörményi Jenő és mások írásai vallottak hétköznapokban megélt hitükről. Az utolsó estén pedig régi magyar énekek „reformálódtak" és reformáltak, vagyis Sztárai Mihály, Németi Ferenc, István deák és Lévay József gyönyörű zsoltárparafrázisai, imádságai szólaltak meg az Miskolc-Avasi Örömhír kamaraegyüttes feldolgozásában. A reformáció így jött közénk élő hitvallásként. Szólt az evangélium szava, Igéből, énekből, versből. Reményik Sándor és Bódás János verseit Menyhárt Szabolcs tolmácsolta. A sorozat méltó zárása volt ez az este.

Együtt voltunk fiatalok és idősek, teáztunk, sütit ettünk és lehet, hogy csak úgy észrevétlen, találkozhattunk Istennel.

Hangóné Birtha Melinda lelkipásztor

Harminc esztendő a küszöbön

- hálaadás Hernádnémetiben

Hálaadó istentiszteletre gyülekeztek össze a hernádnémeti református egyházközség tagjai október közepén. Több dolog is volt, amiért meg kellett állnunk, és meg kellett köszönni Istenünk megsegítő kegyelmét.

A külsőségeiben szerény, mégis felemelő ünnepség a lelkipásztor igehirdetésével kezdődött. Az Ézsiás könyve 44,1-6 alapján, ami születésekor volt a napi ige, szólt Isten mindenkor és mindenütt jelenlévő és megtapasztalható kegyelméről. Amit megtapasztalt nemcsak a hernádnémeti gyülekezetben az elmúlt harminc esztendőben, hanem életének mindennapján.

Vadas József kurátor köszöntőjében Isten előtti hálaadásban emlékezett meg a lelkipásztor áldozatos szeretetéről, amellyel mindig a gyülekezet egységét és előbbre jutását munkálta.

Gyányi Zsolt korábbi kurátor számolt be arról, hogyan fogalmazódott meg a gyülekezeti ház felújításnak gondolata a presbitériumban, és szólt annak történetéről.

A lelkipásztor beszélt a torony és a gyülekezeti ház felújításáról, amely együtt több mint hétmillió forintba került. Szólt arról, hogy a rendezett külsőnek, külsőképpen látszó növekedésnek együtt kell járni a belső növekedéssel. Az épületek felújításának csak úgy van értelme, az csak akkor kedves Isten előtt, ha azok megtelnek az Ige után vágyakozó lelkekkel.

A helyi Nőszövetség elnöke, Kiss Bertalanné meleg szavakkal beszélt a lelkipásztornak a gyülekezet minden tagjára kiterjedő szolgálatáról.

A Nőszövetség énekkel szolgált, azzal növelte az ünnep fényét. Ezen kívül a helyi fiatalok Molnárné Fésűs Mónika igazgatóhelyettes és a sajóhidvégi Tiszta Fény kórus Bobkó Gyula lelkipásztor vezetésével szolgáltak énekkel.

A rövid köszöntésekben dr. Orosz Zsolt polgármester méltatta a lelkipásztornak a gyülekezet határain túlnyúló szolgálatát, amit a gyülekezettel együtt a község fejlődéséért tesz.

Dr. Pásztor Jánosné, a Magyar Református Nőszövetség elnöke megköszönte a lelkipásztor Kárpát-medencére kiterjedő szolgálatát és a gyülekezet szeretetét, mellyel érezhető módon körülveszik a lelkipásztort.

Kántor Dénes, a Budapest-Soroksári gyülekezet presbitere köszöntötte lelkipásztor testvérét és a hernádnémeti híveket.

Az ünnepség keretein belül került sor az utolsó hernádnémeti református

igazgató-kántortanító, a száz éve született Sütő Károly emléktáblájának leleplezésére. Ezt a templomban, Szentgyörgyi Sámuelnek, az első tiszáninneni püspöknek felszenteléséről megemlékező emléktábla mellett helyezték el, melyet a jelenlévő leszármazottak, a helyi iskola képviselői, Madzinné Nagy Anikó igazgatónő vezetésével és az egyházközség nevében a volt tanítványok koszorúztak meg. Surányi Zsolt hejőpapi lelkipásztor, tanító úr szülőfaluja gyülekezetének nevében igével köszöntötte az egybegyűlteket.

Az ünnepség után a gyülekezet átvonult a gyülekezeti házba, és szeretetvendégségen voltak együtt az asztalközösségben.

Földesiné Kántor Mária

Ez az a nap!

Hálaadó és dicsőítő nap volt a Papp László Budapest Sportarénában 2012. október 20-án, 16 órától 23 óráig. A Harsányi Református Egyházközségből 10-en képviseltük gyülekezetünket ezen a napon. A bátrabbak autóval utaztak Budapestre, míg a csapat kisebb része az egyházkerületi szervezésben Miskolcról induló busszal tette meg az utat. Kíváncsi várakozással és izgalommal vártuk az előttünk álló eseményeket. Kényelmesen utaztunk a 72 férőhelyes buszon.

Amikor leszálltunk, sietős léptekkel igyekeztünk a Sportcsarnokba, hamarosan lassítanunk kellett, mivel a közeli utcákról csoportokban özönlöttek az emberek. Voltak sokan más nemzetből valók is, jó érzés volt, hogy mind azért jöttünk, hogy Krisztust együtt magasztaljuk. Nem tudtam nem gondolni Ézsaiás szavaira: „Emeld föl tekintetedet, és nézz körül! Mindnyájan összegyűltek, és hozzád jönnek, fiaid messziről jönnek...” (Ézsaiás 60,4) Isten dicsőítésére gyűltünk egybe, ami azért is nagyszerű, mert egyrészt erre teremtettünk: „az ember örökkévaló boldogságban Őt magasztalja és dicsőítse”.

Hihetetlen élmény volt részt venni, kiváló dicsőítő zenészek vezetésével, Istenünk magasztalásában. A csarnok megtelt keresztyénekkel és 7 órán át dicséretekkel, hálaadással, imával. Aki szereti a jó zenét, megtekintheti interneten is a felvételeket, s remélem vágy ébred a szívében, hogy majd személyesen is részt vegyen a következő rendezvényen. (Az idei alkalomról a Magyar Televízió is műsort készít.) Jó szervezés, felkészültség, elismert nagy tehetségű előadók, igényes zene, és ami a legfőbb, az Úristen nagyságának és dicsőségének hirdetése jellemezte a rendezvényt.

Felvidékről, Kárpátaljáról, Erdélyből és a Vajdaságból érkező testvérekkel is találkoztunk.

Magyar és külföldi keresztyén együttesek vezették a hálaadást: a Debreceni Dicsőítő Iskola, a Golgota Gospel Kórus, Pintér Béla, Csiszér László, Matt Redman (aki a dalai közt történeteket mesélt kislányáról, az aranyhaláról, mélytengeri szörnyetegekről és arról, hogy ezek hogyan függnek össze Isten csodálatos lényével), Noel Richards (aki arról álmodott, hogy milyen fantasztikus lenne egy stadiont megtölteni Istenünk dicséretével és dicsőítőkkel), Tim Hughes (vele 4 nemzet nyelvén énekeltük el az „Eljöttem, hogy áldjam” kezdetű dalát), Nicky Fletcher (7 hónapos várandós kismamaként is vállalta a szolgálatot, buzdította az egybegyűlteket), az LZ7 együttes (ami a fiatalok nagy kedvence lett). Philip Yancey-nek az igei szolgálatot köszönhettük. Nyolc különböző felekezet lelkipásztora imádkozott együtt nemzetünk megújulásáért.

A rendezvény ideje alatt látogatható volt a Misszió Expo és a Játszóház. Gyülekezetünk legfiatalabb tagjai a játszóházat és a gyerekprogramokat tesztelték.

Istenünk nagyságáról és dicsőítéséről szólt ez a nap. Öröm, hogy részt vehettünk az Ő magasztalásában.

„Nyitott templomok éjszakája” Alacskán

„Örülök, ha ezt mondják nekem: Az Úr házába megyünk!” (Zsolt 122,1)

Szeptember idusa volt. Este, nyolc óra. Sötétség.

A templom ajtaja tárva- nyitva. Különleges fényjáték járt a tornyon, odabent az Isten házában gyertyafényt sejtető villanások. Vajon mi lehet ez? - kérdezték az arra járók. Mi történik itt?

Hogy mi történt akkor Alacskán? Gyülekezetünk csatlakozott a templomok éjszakája rendezvénysorozathoz.

Idekerülésünkkor jött a levél a fővárosból, hogy van egy ilyen kezdeményezés, s a presbitériummal karöltve elhatároztuk, hogy megpróbáljuk…

Még nekünk is – nemhogy a gyülekezetnek – egy kicsit furcsa volt első hallásra az a gondolat, hogy szervezzünk éjszakai templomlátogatást falunkban, de ahogy telt az idő szép lassan megláttuk benne a lehetőséget, s körvonalazódott, hogy milyen programmal várjuk az érdeklődőket. Mivel a gyülekezetünkben sok zenész van, így adott volt a helyzet, hogy zenés áhítatra gyűljünk össze. Megpróbáltuk az egyházi – zenei paletta színe-javát felcsendíteni. Két fiatal kántorunk, Mezey Martina és Pogácsás Patrik komoly zenei darabbal készültek, melynek előadása alatt utóbbira régi fényképeket vetítettek, s bizony könnyeket csaltak a hívek szemébe az emlékek, emlékképek. Gera József kántor esti dicséreteket tanított, bemutatva az énekek hátterét is. Hála Istennek az augusztusi gyermektáborunk résztvevői is örömmel éltek a lehetőséggel, hogy ezen az alkalmon újra szolgálhatnak gyermekénekekkel az Úrnak, s bizony ők voltak a legügyesebbek. Az ifjú korosztály kedvelt dallamaira odafigyelve Bundzik Attila lelkipásztor gitáros énekkel jött el hozzánk. Az áhítat után a falu első embere, Ujlaki Béla a temp-

lom történetéről tartott vetítőképes előadást. S el is röpült másfél óra… Zárásként még dicséretet énekelve körbejártuk a templomot, s azután pogácsát fogyasztva megbeszéltük a templomkertben az átélt eseményeket, élményeket, aminek kicsengése szinte egyöntetű volt, hiszen az hangzott el sokak szájából: Nem is gondoltuk volna, hogy mennyire más az éjszakai hangulata a templomnak, milyen jó volt így Isten közelében lenni.

Summázva: Hála legyen az Istennek, hogy van templomunk, hogy az Isten háza várja az Ige után szomjazó gyermekeit, hogy áldások megtapasztalói lehetünk, ha templomba járunk.

Szeptember idusán, este, nyolc órától, a sötétben, a nyitott templomban, a templomban lévő különleges fényjátékban, Isten jelenlétében átélhettük: „Mily kedvesek a te hajlékaid, ó Seregek Ura!" (Zsolt 84,2)

Mikor ezeket a sorokat írom, november vége felé jár az Úr 2012. esztendeje. Már négy hónapja, hogy itt lakunk Alacskán (bár a kislányaink még mindig azt mondják, hogy Halacska…), és Isten kegyelméből sok áldott alkalmon vagyunk túl, hiszen volt gyermektáborunk, és a megalakult énekkarral szolgáltunk több ízben is. Hittanos klubot tarthattunk, szépen elindultak a hittanórák, a beszélgetős bibliaórák, és készülünk is pl. gyülekezeti napra, emléktábla avatásra. Volt azonban már megpróbáltatás is, mivel nagy viharkárunk lett augusztus elején, a viharos erősségű szél levitte a torony héjazat egy részét. De az alacskai gyülekezet továbbra is várja az Isten áldását.

Mi pedig Isten szeretetében, segítségében, bölcsességében bízva szolgáljuk az Urat!

Gera-Csontos Hajnalka
alacskai lelkipásztor

Életfa-avatás Putnokon

2012. október 23-án hálaadással, hittel és szeretettel emlékeztünk meg Putnokon nemcsak az '56-os eseményekről, hanem az elmúlt évszázadok történéseiről is. Ezen a napon került sor a Gömöri- és a Borsod-Gömöri Református Egyházmegyék összefogásából még 2004-ben elkészült „életfa" felállítására, melynek ünnepi alkalmán református egyházunkat Nagy Ákos és Szőnyi Tamás esperes urak, valamint Dérer Zsolt lelkipásztor képviselte.

Nagy Ákos esperes a Jn 17,11 alapján tartott igehirdetésében elmondta, bennünket, magyarokat a határ két oldalán nemcsak a közös múlt, a közös nyelv köt össze, hanem Isten akarata is, aki e mai napon összefogásra, egymás iránti felelősségvállalásra hív. Jézus Krisztus főpapi imájában a tanítványok egységéért imádkozott. A talapzaton álló életfa ezt az egységet ábrázolja: egy fa, melyet a vihar kettészakított, de nem pusztult el, tovább élt, tovább fejlődött, és újra egy fává nőtt össze a csúcsokon. A határ megnyitásakor felállított fa a magyar nép összetartozását jelképezi. Az eggyé válás lehetősége megvan, éljünk hát vele!

Ezután Szőnyi Tamás esperes igei áldása következett, felolvasva az Ézsaiás próféta könyve 34. fejezetének 27. versét, valamint a Példabeszédek könyve 10. részének 7. versét.

Dérer Zsolt lelkipásztor imádságában a hálaadás és a hit hangja szólalt meg. Hálaadás, amiért félelem nélkül, büszkén, őszintén ünnepelhetünk, hálaadás Isten vezetéséért, oltalmáért, szeretetéért, kegyelméért, a megmaradásért… Népünk nagy fájdalma, hogy országunkat szétdarabolták, ugyanakkor öröm, amiért a mi nemzedékünk megérhette, hogy szabadon átjárható a határ. Áldassék a mindenható Isten, a mi szerető mennyei Atyánk.

Az életfa megáldása után szeretetvendégség következett, melyen kötetlenül elbeszélgettek az egybegyűltek. A Putnok főterén lévő szoborpark egy újabb gyöngyszemmel gyarapodott. Akik felnéznek az „életfára," nem felejtik, hogy mi magyarok, bárhol élünk is e világban, mindannyian összetartozunk.

Isten titka az időzítésben rejlik

Miskolc vasgyári városrészének forgatagában, forgalmas utak kereszteződésében óriásira nőtt fák mögött egy csodálatos épület áll tekintélyt parancsolóan. Hatalmas, omladozó tornyán rozsdás óra vágyakozik arra, hogy ő is mutatóival jelezhesse az idő múlását.

A Miskolc Diósgyőr-vasgyári református templom belsejébe érve felejthetetlen látvány tárul elénk. Mívesen megmunkált fa padok, fa karzat, gyönyörű orgona. A szószék kedves, nem hivalkodó. Nincs olyan hely a falon, ami ép lenne, mindenhol omlik a vakolat. Szinte elvész a templom belsejében a 25-30 ember. A templom mellett hatalmas gyülekezeti terem, minden adott, hogy egy működő gyülekezet minden korosztályának igényeit kielégítse. Az egész helység olyan, mintha jó pár évvel ezelőtt megállt volna az idő…

Ez esztendő augusztusától sok munka kezdődött el. Olyan gyülekezeti tagokkal, presbiterekkel találkoztam, akik vágyakoznak az igére, a közösségre, a tevékeny hétköznapokra. Észrevettük, hogy vasárnapról vasárnapra egyre többen vagyunk az Isten házában.

A szeptemberi hittan tanévnyitón 130-an vettünk részt. Ez jelentette a gyülekezet területén lévő óvodákban, iskolákban, szakképző iskolákban a hitoktatás kezdetét. A vasárnapi istentiszteletek létszáma most már 80-100 fő között van.

Gazdusné Pankucsi Katalin önkormányzati képviselőasszony egy istentisztelet után szerényen elém állt és felajánlotta, hogy kifesteti a gyülekezeti termet. Mindig tudtam, hogy az Isten titka az időzítésben rejlik, de hogy ez ennyire látványos, az engem is lelkesedéssel töltött el. Az elmúlt három hónap e nemes felajánlása segítségével felújítottuk a gyülekezeti termet, a lelkészi hivatalt, konyhát, mosdókat, mintegy 200m^2-t.

A szomszéd felsővárosi református gyülekezettől, akikkel igyekszünk jó kapcsolatot kialakítani, gyönyörű, kovácsoltvas csillárokat kaptunk, ékessége lett a felújított teremnek. Így már tiszta környezetben adunk helyet a téli istentiszteleteknek. A gyermekeknek minden igei alkalom alatt gyermek-istentiszteletet tartunk, így a szülőkkel, nagyszülőkkel együtt tudnak jönni a gyermekek is.

Újraindítottuk a csütörtöki bibliaórákat. Terveink között szerepel a baba-mama kör, ifjúsági klubdélutánok, kulturális témájú rendezvények.

Augusztusban Horthy Istvánról emlékeztünk meg, aki a gyülekezet főgondnoka volt, valamint úrvacsorát vettünk új kenyér ünnepén. Újborért való hálaadásunkkor már 77-en vettünk úrvacsorát, és néhányan a betegúrvacsorával is éltek.

Nagy örömmel emlékeztünk október 31-én a reformációra. November 1-jén a vasgyári temetőbe látogatóknak hirdettük a feltámadás igéjét.

November 4-ére, az örök élet vasárnapjára meghívtuk azokat a családokat, akik az elmúlt évben veszítették el hozzátartozójukat, így osztoztunk fájdalmukban, és hirdettük a feltámadás hitébe vetett reménységünket.

A vasgyári parókia szobái régen láttak új festéket. A gyülekezet a Borsod-Gömöri Egyházmegyétől kapott segítséget, tiszta, lakható szobákat alakítottunk ki.

December a várakozás ideje. Advent első vasárnapján hálaadó istentiszteletet tartunk, ahol főtiszteletű Csomós József püspök fogja Isten igéjét hirdetni, valamint nagytiszteletű Szőnyi Tamás esperes is elfogadta meghívásunkat. Annyira érezzük, hogy az isteni gondviselés közvetítői ők, szívükön viselik a vasgyári gyülekezet sorsát is számos teendőjük mellett. Esperes úrtól hihetetlen nagy lelki támogatást kapunk szüntelenül. Talán ő fogalmazta meg legjobban az itt történteket: „Reménységen felül történik minden!”

Nagyon jó dolog úgy szolgálni egy gyülekezetben, hogy ilyen odafigyelést, törődést, bíztatást kapunk.

Hiszem, hogy mindannyiunk munkája sokkal jobban működik az imádságoktól, a bátorítástól. Hát ebben is bővölködünk.

A gyülekezeti élethez elengedhetetlen a „láthatatlan” munkatársak sora. De tudjuk, hogy Isten mindig küld munkásokat az Ő aratásába. Így lett hitoktatója, pénztárosa, egyházfia, gyermek-munkában való segítője, a templom és gyülekezeti terem tisztántartásában segítője a gyülekezetnek. Van, aki fogadja az érkezőket, aki az élő virágok elrendezését felvállalta („élő virág, élő gyülekezet” - mondja egy kedves gyülekezeti tagunk), aki kiváló a porszívózásban, aki kirakja az énekeket, a honlapunkat szerkeszti vagy éppen kicseréli a rossz égőket. Ezt is bőséggel megtapasztaljuk. A gyülekezeti élet zökkenőmentességéhez nagyon sok munka kell. Köszönet és hála ennek a bővülő csapatnak innen az újság hasábjairól is. Persze nem felejtem el az „én professzoromat,” Szloboda József angyalföldi lelkészt sem. Sok mindenre tanított ő (a HOGYAN?-ra), aminek most is nagy hasznát veszem.

Így telik meg a vasgyári református templom, boldogok vagyunk a gyülekezet lelkes presbitériumával együtt, hogy a külső és belső, lelki látszata is van annak, hogy Isten ügyét fontosnak tartjuk, a magunkénak érezzük.

Vasgyárban az a 25-30 ember alapja egy éledő, igére éhező gyülekezetnek, akik nem veszítették el a hitüket, megtartották a reménységüket. Mindenkinek megvan a maga története. Az újaknak…a régieknek… a visszatérőknek… Most boldogok, hogy érzik, a Mindenhatónak terve van velük is.

Jómagam és családom mindent megteszünk annak érdekében, hogy méltóak legyünk a gyülekezet megelőlegezett szeretetére. Elég nekem az Úr kegyelme!

Antal Mariann lelkész

Keresztyén párkereső tréning nap

a 100 szingli blog szervezésében: „Hozzunk össze” 100 megtért református egyedülállót!

A novemberi tréning napnak a Miskolc-Diósgyőri Református Egyházközség gyülekezete adott helyet november 17-én, egy szombati napon. Előadóként a jól ismert dr. Pálhegyi Ferencet, Feri bácsit köszönthettük körünkben. A nap a regisztráció után előadással indult, amit kiscsoportos beszélgetés követett. A közös ebéd után 14 órától a délelőtti előadás folytatását hallhattuk, amit a program zárásaként ismét kis csoportokban beszéltünk meg, gondoltunk tovább. Az alkalmat 16 órakor imádsággal zártuk.

A tréning nap címe: „A szingli jelenség lélektana” volt, melyet Feri bácsi két részre osztott.

Délelőtt beszélt az egyedülállóság dilemmáiról (Nincs senki a láthatáron, akarja-e Isten, hogy megházasodjak?), ezen belül letisztáztuk a terminológiai különbséget a „szingli” és az egyedülálló között.

A szingli: tudatosan egyedül marad, választva ezzel a függetlenséget és „szabadságot”, nemet mondva a felelősségvállalásnak és elköteleződésnek. Ezzel szemben a keresztyén egyedülálló nem önző indokokból marad egyedül. Ha Isten a házasság lehetőségét elé hozza, kész lépni, odaszánni magát egy kapcsolatnak, és mindazoknak, ami egy keresztyén házassággal jár.

Délután a „Társkeresés” volt a fő téma, amin belül a keresztyén párválasztás fő alappillérei kerültek említésre – és a baklövések, félreértések ezzel kapcsolatban. Szó esett a nemi szerepekről és a házasság intézményének biblikus alapjairól , Isten eredeti elképzeléseiről a férfi-női kapcsolatokról.

Istennek adunk hálát, hogy ismét összegyűlhettünk az első, augusztusi, Budapesten megszervezett keresztyén párkereső tréning nap után negyed évvel, és imádságos szívvel készülünk a három hónap múlva ismét megrendezendő februári alkalomra.

Blogunk célja – ami a címében is megfogalmazódik –, hogy összehozza azokat az egyedülállókat, akik hasonlóan gondolkodnak Istenről, párválasztásról, házasságról. A mintegy másfél éve indult online felület heti rendszerességgel jelenít meg írásokat a keresztyén párkeresés témájában. Lelkészek és hívő laikusok, házasok és páratlanok, szakemberek és „hétköznapi” emberek gondolatai olvashatók: tanácsok, reflexiók, személyes tapasztalatok, igei gondolatok stb. Mindezekre a „komment” funkción keresztül pedig reagálni is lehet. Így teszszük az oldalt még inkább interaktívvá író és olvasó, olvasó és olvasó között, hogy kialakuljon egy beszélgetés, lehessen ismerkedni és közösségben lenni a keresztyén egyedülállóknak.

Kiss Ábel Lukács
blog szerkesztő, presbiter
(www.szazszingli.blogspot.com)
Debrecen-Csapókerti Gyülekezet

„A szeretet soha el nem fogy” *(1Kor 13,8)*

Október utolsó vasárnapján hálaadó istentiszteletet tartottunk a sajóivánkai református gyülekezetben. Hálaadásunknak több oka is volt. A reformáció hetébe léve hálaadással emlékeztünk reformátor eleinkre, hitünk hőseire, és imádságos szívvel kértünk igei útmutatást a ma reformációjának véghezvitelére, megélésére.

Az ünnepi prédikáció alapigéje János evangéliumának 13. részéből a 34. versből ekképpen szólott: „Új parancsolatot adok néktek, hogy egymást szeressétek; a mint én szerettelek titeket, úgy szeressétek ti is egymást.” Felelevenítettük a Jelenések könyvében olvasható üzenetet is, ami ezt mondta: „Az a panaszom ellened, hogy az első szeretetedet elhagytad.” Hisszük, hogy a ma reformációjának alapja lehet a szeretet feltétel nélküli gyakorlása, az első szeretet újra élése Isten és ember iránt. Az az első szeretet, mely Isten iránti kimondhatatlan hálára indítja szíveinket.

Itt kapcsolódik be a hálaadásba az az örömteli alkalom, hogy ez ünnepi istentiszteletre meghívtuk azokat, akik 5,10,15,20,25,30,35,40,45,50 évvel ezelőtt kértek áldást házasságkötésükre. Megidéztük azt az első szeretet is, mely két ifjú szívet összeköt, és éveken, évtizedeken át ívelő hűséggé, ragaszkodássá érik. Öröm volt a szívünkben és nagy hálaadás, amikor a meghívott házastársak körülállták az úrasztalát. Ezúton is köszönöm nekik, hogy elfogadták meghívásunkat, és fontosnak tartották, hogy e lelki közösségben is megemlékezzünk az évfordulóról, és a jó Isten színe előtt is ünnepet szenteljünk ez alkalomból. Isten áldása, sok boldog esztendő és év-

tizedek sora kísérje még a házastársak életét! Három özvegyasszonyi lelket is az úrasztalához szólítottunk, akik ez évben anyakönyvünk szerint kerek évfordulót ünnepelnének. Együtt érző szívvel emlékeztünk meg az elhunyt hitvesi szívekről. Kértük a jó Istent, hogy adjon az özvegyeknek vigasztalást szeretteik körében és gyülekezetünk közösségében.

Az ünnepi istentisztelet kezdetén a keresztség szent sákramentumát is kiszolgáltattuk, hálát adva az újszülött kicsiny gyermekért és az ő szeretteiért. Majd úrvacsorai közösségben zárult az ünnepi istentisztelet. Mert az „új parancsolat” az új borra is mutat, amiért hálát adtunk. Mert Jézus nemcsak azt mondja, hogy szeressétek egymást, hanem azt is, hogy amint én szerettelek titeket, úgy szeressétek ti is egymást. Ő hogy szeretett minket? Életét adta értünk a Golgotán, hogy nekünk bűnbocsánatot és örök életet szerezzen. Az új bor az ő érettünk kiontott vérének szent jegye, a bűnbocsánat drága jele. Így emelte fel az Úr a mi lelkünket hálaadásunkban az öröm és az áldás ünnepi magaslataira.

A találkozás, a lelki élmények sora az imateremben folytatódott, ahol szeretetvendégséggel vártuk a közelből és távolból meghívott vendégeinket és az ünnepi gyülekezet közösségét. Mindezekért Istené legyen a dicsőség!

Bundzik Attila lelkipásztor

„...bármely módon...Krisztust hirdetik...” *(Fil 1,18)*

Az „Út az életért” című programsorozat egyik állomása volt 2012. október 18-án, csütörtökön az Ózd-Sajóvárkonyi Református Egyházközség. A sajóvárkonyi parókia épülete adott otthont annak az ingyenes szűrővizsgálati programnak, mely a gyülekezetünk területén élő testvéreink vérnyomásmérését, vércukorszint és EKG vizsgálatát biztosította. Az alkalom meghirdetését követően nagy izgalommal vártuk, hogy vajon milyen érdeklődés lesz majd e lehetőség iránt. Örömünkre szolgált, hogy a nap végére közel nyolcvan fő vett részt a vizsgálatokon, akik között volt, aki örömmel nyugtázta egészségi állapotát, azonban volt, hogy nem várt eredményeket mutattak a mérések.

Jó volt megtapasztalni, hogy Krisztust ily módon is lehet hirdetni, hogy egyházunknak lehet ilyen szolgálata is, amely azokat is behívja a lelki közösségbe, akik más alkalomért vagy programért nem jöttek volna be.

A résztvevők között óvodás kisgyermekektől egészen az idős testvéreinkig minden korosztály képviseltette magát. A hitoktatásban résztvevő óvodások, iskolások és barátaik, a területünkön működő női klub tagjai, a gyülekezet tagjai is részt vettek az egészségügyi szűrésen. Mint városszéli gyülekezeti területnek adatott ez az alkalom arra is, hogy akik nehezen jutnak be a városi kórházba vagy szakrendelésekre, azok is élhessenek a lehetőséggel

A vizsgálatok végzése a Magyarországi Református Egyház Bethesda Gyermekkórházának önkéntes orvosaival és a Református Missziói Központ munkatársainak közreműködésével történt. A program az Emberi Erőforrások Minisztériuma Egyházi, Nemzetiségi és Civil Társadalmi Kapcsolatokért Felelős Államtitkársága támogatásával jött létre.

Ezúton is megköszönjük azoknak az önkéntes orvosoknak és missziói munkatársaknak szolgálatát, akik szeretetüket, kedvességüket, ideszánt idejüket és szaktudásukat hozták el körünkbe. Köszönjük minden résztvevő nevében azokat az egészségügyi, tisztálkodási ajándékcsomagokat, melyek tovább segítik egészségünk megőrzését. Áldott legyen az Úr neve életünket őrző és gondviselő szeretetéért!

Bundzik Attila lelkipásztor

Presbiteri konferencia Nagyvisnyón

Az Egervölgyi Református Egyházmegye 2012. évi presbiteri konferenciáját november 4-én Nagyvisnyón tartotta.

A nyitó áhítat szolgálatát Hajdu Ferenc mezőkeresztesi lelkipásztor, egyházmegyei főjegyző végezte a Márk evangéliuma 10. részének 43. verse alapján. Bizonyságtételében rámutatott Jézus Krisztusra, aki az uralkodást tudatosan elutasítva engedelmesen végigjárta – az Atya akaratából – a szolgálat útját. A presbiterség sem lehet más, mint szolgálat. Meg kell tanulnunk Krisztus szeretetét belevinni a mindennapi életbe, névtelen szerénységgel odaállni a bűnben, bajban, reménytelenségben levők mellé, hogy azok talpra álljanak, megismerjék az élet Urát, és hinni kezdjenek az új élet lehetőségében.

Hajdu Ferenc az egyházmegye gyülekezeteinek nevében köszöntötte a konferenciának otthont adó nagyvisnyói gyülekezetet és a meghívott szolgálattevőket: Szabó Dánielt, a Presbiteri Szövetség főtitkárát és Balogh Juditot, a Miskolci Egyetem adjunktusát, a Miskolc-Tetemvári gyülekezet hűséggel szolgáló tagját.

Deliné Horkay Márta a nagyvisnyóiak nevében mondott köszöntőt.

Szabó Dániel „Reménységünk és munkálkodásunk egyházunk megújulásáért” címmel tartott előadást, melynek igei vezérfonala a Zsidókhoz írt levél 11. részének 1. verse volt. Elmondta, hogy az egyház megújulása felőli reménységünk hitben lesz valósággá. A munkálkodásunkat is ilyen reménységben kell látnunk és végeznünk! A reménységünk is isteni ajándék. A látható, megtapasztalható igazságok vagy éppen igazságtalanságok soha ne tántorítsanak el az Úrtól, s az Ő ígéreteitől! Nézzünk Reá, és vegyük komolyan a bizonyságok fellegét!

Az együttlét Balogh Judit előadásával folytatódott, amely következő figyelemfelkeltő címet kapta: „A reformáció mint a Szentlélek Istennek munkája az egyházban, gyülekezeteinkben és a világban.” Bizonyságot tett a Szentlélek erejéről, mely ma is képes változást hozni, elrontott dolgokat kijavítani, Isten nagyságos dolgait hirdetni.

Lebilincselő módon szólt a reformátorokról, különösen a magyarokról, akiket Isten az Ő igéjével küldött, vitt és vezetett az új ösvényre. Tetteik ma is fénylenek, gondolataik irányítanak. Hangsúlyozta annak fontosságát, hogy ne csak őket lássuk, hanem nézzünk rajtuk túl a nekik is fényt és erőt adó Istenre!

Legyünk méltó utódok, akik a gyülekezetek életében mindig megtalálják azokat a feladatokat, amelyekhez éppen nekünk van képességünk, tehetségünk. Legyünk nyitottak, hogy erősödjön közösség - és egyháztudatunk, a szolgálatban való elköteleződésünk!

A gyülekezet asszonyai közül néhányan külön éneklésükkel tettek bizonyságot.

Deliné Horkay Márta lelkipásztor bemutatkozásra kérte az egyházmegye gyülekezeteiből érkezett csoportokat.

Pintér Elemér egyházmegyei gondnok, Hajdu Ferenc és a helyi lelkipásztor mondtak zárszót és köszönetet a szolgálattevőknek.

Imádsággal, áldásmondással és a Himnusz eléneklésével ért véget az alkalom.

A Kultúrházban gazdagon terített asztalok mellett tovább beszélgethettek a résztvevők. Hisszük, hogy mindenki azzal a jó érzéssel távozott Nagyvisnyóról, hogy nem volt hiábavaló az idevezető út megtétele, mert Isten gazdagon megáldott bennünket, s megajándékozott a szolgálatainkhoz szükséges erővel.

Hajdu Ferenc

Lelkipásztor beiktatás Nagyvisnyón

Nagy napra ébredtünk szeptember 30-án. Ünnepi istentiszteleten iktattuk be a nagyvisnyói gyülekezet élére Deliné Horkay Márta nagytiszteletű asszonyt.

Nagyon sokan eljöttek, és megtöltötték a gyönyörű fakazettás mennyezetű templomot. A beiktatásra egy év szolgálat után került sor.

Deliné Horkay Márta nagytiszteletű asszony a Debreceni Református Hittudományi Egyetemen végzett. Szabolcs, Tímár gyülekezeteiben kezdte pályáját, majd Nyíriben, Hollóházán és Füzérkomlóson szolgált.

A beiktatást Hajdú Ferenc Egervölgyi esperes-helyettes végezte, igeként a 1Sám 7,12 versét választotta. Az egybegyűlteket arra bíztatta, hogy higgyenek Isten ígéreteiben, imádkozzanak és figyeljék útmutatását. Ezután átadta a templom kulcsát és az egyházközség pecsétjét.

Az istentisztelet folytatásaként Deliné Horkay Márta nagytiszteletű asszony hirdette az igét az 1Kor 2,1-5 alapján. Igeszolgálatának központi üzenete az volt, hogy

„…Mert nem végeztem, hogy egyébről tudjak ti köztetek, mint a Jézus Krisztusról, még pedig, mint megfeszítettről.” (1Kor 2,2)

Következtek a köszöntések: A Tiszáninneni Református Egyházkerület részéről Szűcs Endre egyházkerületi főjegyző köszöntötte a beiktatott lelkipásztort. Ezután Ábrám Tibor, az egyházkerület főgondnoka osztotta meg gondolatát, aki szerint egy lelkipásztor számára nagy kihívás minden nap a lélek fegyverébe szólítani a híveket.

A köszöntések sora folytatódott Pintér Elemér egyházmegyei gondnok, Szabó József római katolikus apát és Tóth Gábor plébános beszédével. A református tanintézmények képviseletében Együd László igazgató úr köszöntött.

A helyi gyülekezet nevében Molnár Miklós gondnok úr szólalt fel. Az ifjúság köszöntését Patkó Evelin tolmácsolta egy gyönyörű vers előadásával. Nagyvisnyó polgármestere, Csőgér Bálint is köszöntötte a frissen beiktatott lelkipásztort és családját. A gyülekezet énekkara zárta a helyiek köszöntését.

Lelkipásztora vezetésével a szabolcsi gyülekezet énekkara is tiszteletét tette két kórusművel.

Az ünnepi istentisztelet után a nagyvisnyói presbiterek szervezésében a tisztelt meghívottak az iskola épületében rendezett szeretetvendégségre kaptak szíves meghívást, amely a gyülekezeti tagok és a helyi vállalkozók segítségével jött létre, ahol finom sütemények és ízletes ételek fogadták a betérőket. A vendégség remek hangulatban telt, és reméljük, hogy mindenki jól érezte magát.

Örömteli és Istentől áldott volt ez a nap. A nagyvisnyói gyülekezet számára megnyugvást és reménységet adott az új lelkészcsalád megérkezése és a lelkipásztor beiktatása.

Deliné Horkay Márta nagytiszteletű asszony szavaival zárom a beszámolót:

„Legfontosabb feladatomnak tekintem az ifjúsági missziót és a középkorosztály megszólítását Isten Igéjén keresztül.” Isten áldása legyen rajta!

a nagyvisnyói gyülekezet presbiterei

Kántortalálkozó
Egervölgyén

2012. október 7-én tartottuk Mezőnagymihályon az Egervölgyi Református Egyházmegye Kántortalálkozóját.

(Ezt megelőzően a kántorkérdésről és a kántorképzésről folytattak diskurzust az egyházzenész szakemberek Nagykőrösön. Megállapítást nyert, hogy egyházunknak a jelenben fájó, neuralgikus pontja ez a téma. Igen kevés képzett kántorral rendelkezünk, de a meglévőknek sem tudunk tisztes megélhetést biztosítani. Így többnyire a lelkész végzi az istentiszteletek alkalmával az énekvezetést, „temetős" énekvezéreink lassacskán kiöregszenek. Mi lesz veled kántorkérdés?)

A mezőnagymihályi alkalmat Komróczki Sándorné Kádár Margit lelkipásztor és a helyi hittanos gyermekek köszöntője nyitotta meg. Az egyik, előző kántortalálkozó alkalmával tanította számunkra dr. Farkasné Sajó Márta a kezdő énekünket: „Imádkozni jöttem ide, szent Felséged eleibe, Míg szent neved ünnepelem, szívembe szállj be, Istenem." Igei alkalommal Hajdu Ferenc mb. esperes szolgált lelkünk felüdülésére. Majd orgonadarabokban gyönyörködhettünk Kissné Bársony Erika és vitéz Bacsi József előadásában. Ezt követte a tibolddarócziak éneke, melynek különlegessége az volt, hogy egy, a református énekeskönyvünk énekének dallamára Nagy Judit költő szerzette a szöveget. Ezt kapta kézbe mindenki, s tanulhattuk, énekelhettük együttes, Urunkat magasztalva:

Nagy Judit: Dicsérlek Jézus!
1. Dicsérlek Jézus, hitem éltetőjét, Halállal elnyert élet hirdetőjét.
Drága Igéd az életünkön áldás, Szívem oly hálás!
2. Dicsérlek Jézus, Téged igaz módra, Taníts örökké engemet jóra!
Szelíd szavadra vágyik ez a lélek, Amíg csak élek!
3. Dicsérlek Téged, tökéletes Hűség! Szívemnek Lényed: tiszta gyönyörűség.
Isten kertjének gyümölcshozó fája, Gyönge virága.
4. Dicsérlek Jézus, minden napon szebben. A SZÓ Lelkemre mézharmatként cseppen.
Nevedet áldom, drága égi kincsem, Szeretet-Isten!

Ezután a településről elszármazott Holló József költő A viszontlátás örömével jöttem című versét szavalta el közöttünk: (részlet)

„…Így maradt nekem e templombelső:
áhítat, szeretet, mély zene
s bennem e falak csendjéből is
mintha zsoltáros muzsika csengene
-egyre és egyre hangosabban
áradva zsong a fülembe'.
Köszönöm neked Krisztusom,
hogy hívtál s én visszajöhettem ide!

Ide, e régi templomba, ahol
léten és múlandón túlragyog
…időtlenül az Úr szava
és benne még megfogódzhatok

pont úgy, ahogy az egykori
toporgó, tétova kisgyerek
aki vékonyka, fals hangjaival
zavartan dúdolt itt éneket.

És ugyanily jóérzés: a Most!
Ez az orgonahanggal szőtt valóság,
melyben az emberi lélek hiszi -
hogy felérhető az égmagasság.

Hogy mennyekig viszik e dallamok
visszhangzó könyörgéseink,
s Te meghallod Uram, hogy irgalmaddal
megbocsáthasd a vétkeink.

És átjárod Magaddal a helyet,
ahol annyi száj, szív együtt mondja:
Tebenned bíztunk mi
eleitől fogva!"

Az egyházmegye különböző gyülekezeteiből érkezett kántoroktól tanulságos beszámolókat hallhattunk: Szilva Boglárka, Hajnal András, Hajnal Andrásné, Szilágyi Zoltánné, Bordás József testvéreinktől. Helytállásukat, szolgálatukat köszönve kívántunk további erőt és áldást munkájukhoz. . . . Áldott legyen a mi Urunk, Gondviselő Istenünk, hogy vannak olyan gyülekezetek, ahol kellő anyagiakat is tudtak fordítani a hangszerek javítására, hangolására, karbantartására…

Sok kedves lélek eljött hozzánk, megtisztelte jelenlétével ünnepségünket, de valaki különösen is megdobogtatta a háziak szívét: özv. Csorba Lászlóné, Vera néni is jelen lehetett (Szerettei jóvoltából). Könnyeket csalt a szemekbe az a néhány kedves és bölcs mondat, melyet a gyülekezet egykori, 39 és fél éven át itt szolgáló lelkészének özvegye helyezett a szívekre bátorításként, biztatásként, túl a kilencvenedik esztendőn: „Ki Istenének átad mindent, bizalmát csak belé veti, azt csudaképpen őrzi itt lenn, ínség, baj közt is élteti…"

A helyi Hagyományőrző Népdalkör egyházi énekeinek meghallgatása után a gyülekezet gondnoka, Bogárdi Ferenc, ki jelentős szerepet vállalt az alkalom létrejöttében, szólt az egybegyűltekhez zárszó gyanánt. A nemzeti imádságunk eléneklését megelőzően a jelenlévő palástos lelkészek mondtak áldást a népes gyülekezetre. A templomból kijövet – mivel a reformáció hónapjába léptünk– együttesen zengtük a Kálvin közön végigvonulva az ősi zsoltárunkat: Tebenned bíztunk eleitől fogva…

Az istentisztelet a szépen felújított gyülekezeti teremben ért véget szeretetvendégséggel az egyházmegye jóvoltából és a gyülekezeti szolgáló közösség szorgalmának gyümölcseként… Itt hadd köszönjük meg a résztvevőknek újra, hogy meghívásunkat elfogadták, és jelenlétükkel megtisztelték ünnepségünket. Illesse köszönet a helyi gyülekezet mindazon tagjait, kik munkájukkal hozzájárultak az ünnepség zavartalan lebonyolításához.

Tállai András államtitkár és országgyűlési képviselő az alkalmat s a résztvevőket levélben köszöntötte, melyből idézünk: „Örömmel tölt el, hogy választókerületem egy olyan eseménynek adhatott otthont, amely gazda-

gítja a helyi vallási életet, ezzel is erősítve a vallási közösség összetartozását. …Az emberiség történetében a zene ősidőktől fogva fontos szerepet tölt be, ahogy születésünktől halálunkig szinte valamennyi fontosabb, mérföldkőnek számító eseménynél jelen van életünkben. Úgy gondolom, hogy a zene hasonló küldetést tölt be az Isten szolgálatában is, hiszen általa az ima, Isten dicsőítése is magasztosabb, fennköltebb. A zene a világi és az egyházi életben is közösségformáló, közösség-összetartó erővel bír, hiszen azáltal, hogy valaki ismeri az adott éneket, egyben részesévé is válik egy közösség kultúrájának, szellemi, vallási örökségének. Aki tehát az egyházi zenét ápolja, az vallási közösségét is ápolja, gyarapítja…"

Találkozások
a mályi Mécses Központban

Találkozások… Mennyi emberrel találkozunk egy nap akár a boltban, a buszon, az utcán vagy éppen a vasárnapi istentiszteleten!. Találkozunk, aztán sietünk tovább, mert mindig van valami fontos elfoglaltságunk. Olyan kevésszer adatik meg az igazi találkozás. Ezért is volt számomra nagy kincs november első napjaiban a mályi Mécses Központban eltöltött csendes hétvége.

A noszvaji református gyülekezet egy kis csoportja (50 fő) ezen a hosszú hétvégén hátrahagyott minden sürgős teendőt, s megérkezett református egyházunk egy nem is olyan régen felújított konferencia központjába. Valahogy úgy érezhettük magunkat, mint a bibliai Mária, aki a jobb részt választotta. Mátyás Sándor, a nyékládházi református gyülekezet lelkipásztora tartotta az áhítatokat Mártáról, Máriáról és arról a Jézusról, aki nekünk szeretne szolgálni. Fülembe cseng a kérdés: Hagyom, hogy szolgáljon? Vagy annyit tevékenykedek, sürgök-forgok, hogy elfogadni ezt a felbecsülhetetlen ajánlatot már nincs időm. Ezen a pár napon nyitott kezekkel és nyitott szívvel engedhettünk a felénk közeledő Jézusnak és egymásnak.

Mert a gyülekezeti hétvége nemcsak magunkról szól, hanem a másikról is, akit látok minden vasárnap a templomban, mégsem tudom, hogy mostanában mi foglalkoztatja. Mint például az egyik nőtársamat, egy háromgyermekes anyukát, aki régi vágyát fogalmazta meg egy bőséges vacsora utáni szieszta alkalmával, miszerint autóvezető-oktató szeretne lenni egyszer..., valamikor... Azt hiszem, ezt sosem tudom meg, ha nem ülök akkor ott a pamlagon megfeledkezve térről és időről. És még mennyi beszélgetés elhangzott azon a bizonyos pamlagon! – Elmondhatom, találkoztam a gyülekezeti tagokkal.

Talán azt gondoljuk, hogy ismerjük a gyerekeinket?! Hogy mennyire nem, néha jó rájönni, mert okoznak pozitív meglepetéseket. Micsoda játékokat játszhattunk együtt az első este! Gyülekezetünk lelkipásztor házaspára, Anda Judit és Anda Tibor szervezte számunkra, mint minden mást, többek között ezeket a játékokat is ismerkedés gyanánt. Na, de a gyerekek lekörözték a felnőtteket, megmutatva milyen felszabadultak is tudnak lenni. Jó nekik, gondoltam magamban irigykedve, mert kiderült, a hittanórák végén részük lehet ezeknek a játékoknak a felejthetetlen élményében. – Sikerült találkoznom a gyerekeimmel.

A legszebb találkozást mégis az egyik este éltem át. Isten jött elém az imaséta csendes félhomályában. Ő kérdezett, hívott – én válaszoltam, s mentem tovább a következő állomásra ezen a belső úton. Régen beszélgettem ennyit az én legjobb barátommal, Jézus Krisztussal. Talán mindannyian elmondhatjuk, akik élhettünk ezzel a lehetőséggel, hogy jó volt elfelejteni az időt, kizárni a külvilágot, meghallani a halkan hívó hangot. – Találkoztunk az Élet Urával.

Egyik nagy örömöm volt a szombati előadás, mely az apaság szépségét és felelősségét taglalta. Örültem, mert az én párom is hallgatta, s végre biztos lehettem benne, hogy nem rólam lesz szó. De komolyra fordítva a szót, hadd írjak le egy gondolatot, amit magammal hoztam. Isten nagy és szép feladatot szánt az apáknak. Ők azok, akik szeretetükkel, elfogadásukkal, megbocsátásukkal közelebb hozhatják gyermekük számára az Atyát. Isten az apákon keresztül szeretne bemutatkozni a gyermekeknek kis életük első pillanatától kezdve. Párom tekintetében a „Biztos, hogy jól csinálom?" kérdése tükröződött. Istenünk csodája és kegyelme még a bukásainkat is jóra tudja fordítani – hangzott szinte rögtön a felelet. – Találkoztam egy apával, aki egyebek mellett a férjem.

Vasárnap délelőtt meghívást kaptunk a mezőnyéki gyülekezetbe, ahol Mátyásné Kiss Katalin tiszteletes asszony hirdette az igét. Az istentisztelet alatt egészen különös érzéssel néztem körbe az újonnan felépült, szép templombelsőn. Ritkán fordul elő, hogy egy gyülekezet találkozik azzal a közösséggel, melynek adományt küldött egy országos gyűjtéshez kapcsolódva.

Hogy tó is található a Mécses Központ előtt, erre igazán csak az utolsó nap derült fény. Szó szerint fény, napfény, ami eloszlatta a ködöt, mi pedig egy jót sétáltunk a partján. Miközben a tóban gyönyörködtem, hálával és köszönettel gondoltam vissza erre a találkozásokkal teli pár napra. Nem sokszor adatnak meg az ember életében ehhez hasonló csendes hétvégék, s ha mégis, nem szabad elszalasztani őket. S hogy a program része volt a miskolctapolcai barlangfürdő, már csak hab a tortán.

Majnár Zsuzsanna

„Kinek akarsz tetszeni?”

Presbiteri találkozó Pálházán

Négy évvel ezelőtt Hegyköz és Bodrogköz néhány gyülekezetének lelkipásztora úgy gondolta, hogy Isten előtt kedves lenne, ha a presbitériumok évi két alkalommal, tavasszal és ősszel egy találkozóra összegyűlnének. A kezdeti nehézségek után kialakult az a közösség, mely örömmel és lelkesen telepszik le Isten igéje köré.

Így történt ez 2012 őszén is, egy szép, napsütéses vasárnap délutánon, november 11-én Pálházán, ahol Alsó-Felsőberecki, Bodroghalom, Nagy-Kisrozvágy, Pálháza-Nagybózsva presbiterei gyülekeztek egy találkozóra. Kávéval, pogácsával, ásványvízzel fogadták az érkező presbitereket és lelkipásztorokat az asszonytestvérek.

A kezdő áhítaton a vendéglátó gyülekezet lelkipásztora a Galata 1,10 alapján szólt az egybegyűltekhez. Kinek legyen tetszésére a keresztyén ember élete? Könnyen mondjuk a választ: Krisztusnak kell tetszésére lennünk, de a gyakorlatban olyan hamar elfelejtjük az ebből származó kötelezettségeinket. Miért van ez így? – vetődik fel a kérdés. Azért, mert sokszor fontosabb az, hogy az emberek mit mondanak, mint az, hogy mi az Isten akarata. Hallgassuk az igehirdetést úgy, mint ami nem elsősorban emberi beszéd, hanem „Isten beszédének hirdetése, Istennek a beszéde”. Ez az ige pedig a ránk bízott evangélium. Mikor az evangélium szavai nap mint nap átjárnak, akkor már nem kérdéses számunkra, hogy embereknek, vagy Istennek engedünk-e? Akkor már az Ő tetszésére élünk. Zárógondolatként elhangzott: Adja Isten, hogy ezen túl minél többen elmondhassuk és megélhessük, amit a Zsidókhoz írt levélben így olvashatunk: „Íme, itt vagyok, hogy cselekedjem a te akaratodat”.

Az áhítat után énektanulással folytatódott az együttlét. A pálházi énekcsoport tagjai bemutatták a „Küldd Szentlelked, kérlek Uram” kezdetű éneket, majd a gyülekezet mind bátrabban és lelkesebben énekelte az énekcsoporttal együtt.

Kállay László, Nyíriben szolgáló lelkipásztor testvérünk arra kapott felkérést, hogy mutassa be korábbi, erdélyi gyülekezetének életét, ezen belül pedig az ott szolgáló presbitérium munkáját, annak a 20 esztendőnek sikereit, eredményeit, nehézségeit, amíg Fugyivásárhelyen szolgált. Előadásából megtudhattuk, hogy különféle vállalkozásokba kezdtek – használt ruha és bútorárusítás –, hogy az abból befolyó haszonnal segítsék a gyülekezet anyagi terheinek hordozását. Így volt lehetőség rá, hogy templomot, parókiát, iskolát felújítsák. Közel 10 ingatlant említett lelkipásztor testvérünk, amelyeken valamilyen építési, felújítási munkát végeztek el, mindezeket a vállalkozás segítségével. A gyülekezetben folyó lelki munkáról is hallhattunk, amelyekben a presbiterek szintén aktívan részt vállaltak, komoly segítségére voltak a lelkipásztornak. Gyermekekkel, ifjakkal való foglalkozásban, asszonykör és énekcsoport működésében

vállaltak komoly feladatokat. Minden területnek volt megbízottja, nem mindent a lelkipásztornak kellett megszervezni, elintézni. Buzdított arra, hogy a jelenlévő presbiterek is minél több részt vállaljanak a szolgálatban, így segítve lelkipásztorukat. Előadását fényképek vetítésével tette színesebbé, és ez által a jelenlévők a „helyszínen" élhették át az elhangzottakat.

Az előadást követően a feltett kérdésekre Kállay László lelkipásztor testvérünk válaszolt, majd az énekcsoport elénekelt két éneket, és a záróének eléneklése után szeretetvendégségen folytatódott a beszélgetés, immár kötetlen formában.

Istennek legyen hála az együtt eltöltött néhány óráért. Hitünkben, szolgálatunkban megerősödve búcsúzhattunk el egymástól a tavaszi viszontlátás reménységével.

Baksy János lelkipásztor
Pálháza

Jubiláló
konfirmandusok találkozója Karcsán

„Kegyes Jézus, itt vagyunk Te szent Igéd hallására…" hangzott fel az ősi 164. dicséret 2012. november 4-én kezdőénekként a második alkalommal megrendezett találkozón, az úrvacsorával egybekötött ünnepi istentiszteleten.

A dicséret szavaival együtt szállt szívünk hálaadása a Mindenható színe elé azért, hogy 50 éve tett fogadalmunk, hitvallásunk óta Urunk kegyelmes szeretetében hordozta életünket, bár már sokan visszaadták lelküket a Teremtőnek.

Nagytiszteletű Szabó Ágnes lelkésznő a Pál levele a rómaiakhoz 10. részének 9. verse alapján hirdette Urunk Igéjét, mely mindannyiunk számára emlékezés, az új elköteleződés, a megfogalmazandó és megélt hitvallástételre buzdítás alkalma volt. Szívünkre helyezve az Ige tanítását: „Mert ha a te szádal vallást teszel az Úr Jézusról, és a szívedben hiszed, hogy Isten feltámasztotta Őt a halálból, megtartatol" (Károli). Megható élmény volt újra az úrasztala köré állni, megerősítve több évtizede tett hitvallástételünket, Isten és az anyaszentegyház iránti hűségünket. Ezekben az ünnepi percekben jutott eszembe a 472. dicséret néhány szava: „Sok szolgád, férfi, nő, ma bízva,/Szívünket átadjuk neked;" Ünnepi köszöntőt mondott a gyülekezet lelkipásztornője, majd Horváth János gondnok úrral együtt emléklapot és virágot adtak át az ünnepelteknek e jeles nap alkalmából. Ezt követően a Krisztus megtöretett testének és kiontott vérének jegyei által a bűnbocsánat kegyelmi ajándékában is részesülhettünk. Az istentisztelet után a gyülekezet presbitériuma nevében a gondnok úr a gyülekezeti teremben szeretetvendégségre hívta a jubilánsokat és minden érdeklődőt. Ekkor nyílt lehetőségünk a faluból rég elkerült, az ország számos pontjára szétszóródott egykori iskolatársakkal, kátésokkal beszélgetni. Számomra nagy élmény volt Budapest és környékéről, Sátoraljaújhely vonzáskörzetéből, valamint Debrecenből érkezett volt osztálytársaimmal találkozni. Felidézte bennem az 50 évvel ezelőtti iskolai diákéveket, annak csintalanságait, a konfirmációra való készülés emlékeit. Szinte nem hagytuk egymást beszélni, olyan lelkesedéssel, szeretettel szóltunk a mögöttünk hagyott 50 évről. Nagyszerű alkalom volt ez az elszármazott és a helyi közösség újraértelmezésének megerősítéséhez.

Összegezve: Mindenkit arra szeretnék buzdítani, hogy az ilyen és ehhez hasonló alkalmakat ragadja meg, vegyen részt ezeken, vagy segítsen a szervezésben. Kövesse példánkat, hisz rohanó világunkban alig jut idő egymásra. A gyülekezet templomos közössége az, amely minden időben stabil közösségi háttérként szolgált, és szolgál ma is. Szeretném minden résztvevő nevében megköszönni a gyülekezet fáradságos munkáját, a presbitérium és a nagytiszteletű lelkésznő pontos, minden részletre kiterjedő szervezését, erőfeszítését, hogy ilyen rendkívüli élményben volt részünk. Hisz a meghívó igéi teljesedtek be rajtunk Isten kegyelméből: „Dicsérem az Urat teljes szívből: az igazak környezetében és a gyülekezetben. Nagyok az Úrnak cselekedetei, kívánatosak mindazoknak, akik gyönyörködnek azokban. Dicsőség és méltóság az ő cselekedete, és igazsága megmarad mindvégig." (Zsolt 111, 1-3) Köszönjük ezt az áldott, szép alkalmat, hogy lélekben gazdagodva, hitünkben, összetartozásunkban megerősödve részünk lehetett benne. Istené a dicsőség!

Áldást, békességet kívánva: Bók László 50 éve konfirmált

A 100 éves vámosújfalui templom ünnepe

2000 éves a keresztyénség, 1100 éves a magyar keresztyénség, s mi most itt Vámosújfaluban a 100 éves református templomért adtunk hálát a Mindenható Istennek. De nemcsak 100 éve vannak Vámosújfaluban reformátusok, hiszen ez az ötödik református templom. Egy templomot a portyázó törökök tettek tönkre, egyet az ellenreformáció alkalmával vettek vissza (bár addigra a római katolikus hívek elfogytak Vámosújfaluban, ezért a templomot lebontották és követ a tolcsvai plébánia építéséhez használták fel). A reformátusok 1729-ben fatemplomot építettek már a mostani templom helyén. Majd 1792-ben kőtemplomot. Ezt a templomot az 1834-es hegyaljai földrengés tönkretette, 1870-re kijavították ugyan, de 1905-ben mégis úgy dönt a presbitérium, hogy a templomot lebontják és újat építenek. Az új templom 1912-re készült el, s akkor óriási lelkesedés volt a gyülekezetben: a lelkipásztor Köröskényi István, a gondnok pedig Sipos István volt. A gyülekezet tagjai közül Nagy József és neje, Borsos Lídia szószéket, Koscsó Pál és neje, Bénó Erzsébet úrasztalát, id. Tóth István és neje vaskaput készíttetett. Az 1832-ben Kassán öntetett harang mellé egy 300 kg-os új harangot öntetett Sipos Gusztáv és neje, Tóth Lídia leányukkal, Juliannával együtt Kisgejőcön még 1912-ben. Később a Kassán öntetett harangot 1917. április 17-én hadi célokra elvitték, 1926-ban a gyülekezet adakozásából öntették a mai kisharangot (146 kg) Budapesten. A templom orgonáját 1933-ban építtették.

1977-ben cseréli ki a gyülekezet az elavult bádogtetőt azbesztpalára, 1978-ban külső renoválást végeznek a templomon. Sajnálatos módon a pénz elfogyott addigra, mire a templom berendezésére került volna sor. Így az 1792-es templom padjait építették be. 1982. december 7-én köt a gyülekezet szerződést Simai István sárospataki asztalosmesterrel új tölgyfa padok készítésére. Ehhez a templomot teljesen át kellett alakítani, a szószéket a bejárattal szembe helyezték el, az úrasztalát is át kellett helyezni. Teljes belső festést végeztek 1983-ban. Új csillárokat készített ez alkalommal Tóth László presbiter. 1990-ben új kubai márvány burkolatot kapott a templom padlózata. 1993-ban határoz úgy a presbitérium, hogy gyülekezeti otthont épít a templom mellé, amit nagy lelkesedéssel, az egész falu összefogásával 1994. augusztus 20-án dr. Mészáros István püspök úr fel is szentel. Amikor már azt hitte a gyülekezet, hogy minden kész, akkor jött a 2000. évi árvíz, ami teljesen körülfogta a templomot s 2001. szeptember 25-re sikerült teljesen felújítani kívül-belül. A hálaadó istentiszteleten dr. Bölcskei Gusztáv, a zsinat elnöke szolgált. Egy Amerikából hazatért testvérünk adományából valósult meg a templompadok fűtése. Ezután jelentkezett az árvíz hatása: a templomfalak az ablakokig felnedvesedtek. Aquapoolos megoldással sikerült a nedvesedést megállítani, és ideiglenes vakolattal istentiszteletre alkalmassá tenni a templomot. Az idén a 100 éves, szimpla üvegű fém ablakokat kicserélte a gyülekezet hőszigetelt tölgyfa ablakokra. Varga Zsolt ácsmester és munkatársai végezték el a munkát, Braun László üvegező mester helyezte bele az üvegeket, Borisz Szabolcs és fia végezték a bádogos munkát, Szendrey Ferenc és Vajóczky István pedig a kőműves és a festő munkákat.

Zsúfolásig megtelt a templom november 11-én a délután 3 órakor kezdődő istentiszteleten, amikor is dr. Börzsönyi József, a Zempléni egyházmegye esperese hirdette az igét az 5. zsoltár 8. verse alapján: „Én pedig a te kegyelmed sokaságából házadba mehetek; leborulok szent templomodban a te félelmedben." Elmondta, hogy Isten szeretetéből áll ez a templom, és jöhet a gyülekezet a gondjaival, bajaival – és jöttek is 100 esztendőn keresztül – és vigasztalódást, erősítést kapnak. Ezt követően a hittanos és konfirmandus gyerekek szavalatát és énekmondását hallgatta meg a gyülekezet. A lelkipásztor beszámolót tartott a 100 éves templomról, s annak felújításáról. Elhelyezték a lelkipásztorok emléktábláját, amin 1590-től a mai napig olvasható a vámosújfalui református lelkészek neve és szolgálati ideje. Ezt az emléktáblát az ünnepség keretében vitéz Sajtos László leplezte le. A község nevében Felházi József polgármester köszöntötte az ünneplő gyülekezetet, majd felolvasta a képviselőtestület határozatát, melyben „Dr. Sándor Endre református lelkipásztor részére a településért több évtizeden keresztül végzett kimagasló színvonalú, példaértékű, polgármesteri munkájának és lelkészi szolgálatának elismeréseként a Vámosújfalu Község Díszpolgára címet adományozza".

A környékbeli lelkipásztorok és a testvérgyülekezetek lelkészei 1-1 igével köszöntötték az ünneplő egybegyűlteket. A volt konfirmandusok közül Tóth Gábor visszaemlékezett az elmúlt évtizedekre és elmondta, hogy mindig örömmel jön haza és vesz részt az istentiszteleteken. A Himnusz és a záróének eléneklése előtt Szendrey Béla gondnok és Csoma Zoltán presbiter, akik a lelkészek emléktábláját is készíttették, saját palackozású boraikkal kedveskedtek a jelenlévő vendégeknek. Átadták az erre az alkalomra megjelent „Vámosújfalui Református Egyházközség az ezredfordulón" című kötetet, ami nem más, mint Sándor Botond Endre, a jelenleg tiszakeszi lelkipásztor szakdolgozata sok-sok fényképpel kiegészítve, valamint egy vámosújfalui templomot ábrázoló kerámia plakettet, amit a helyi Búzavirág Alapítvány készített. Emlékként elvihettek egy 2013. évi naptárt is, aminek érdekessége, hogy a templomról készült fotók mellett tartalmazza a lelkészcsalád 13 gyermekének 1-1 áhítatát is. A gyülekezet pedig a Faluházban 120 főt vendégelt meg fehér asztal mellett. Örömmel beszélgettek egymással a gyülekezetben élő és az elszármazott testvérek, s együtt áldottuk Istent, ahogy a meghívón is áll: „Minden lélek dicsérje az Urat! Dicsérjétek az Urat! (Zsolt. 150,6)

Németh Márta

Miskolci és környékbeli református iskolák találkozója a Lévay szervezésében

Idén először nyolc miskolci és környékbeli reformátusoktatási intézmény kétnapos hagyományteremtő programsorozatot rendezett azzal a céllal, hogy megismerkedjenek egymással, bemutatkozzanak a városnak, és megszólítsák azokat a szülőket, akik szívesen szeretnék gyermekeiket református intézménybe küldeni tanulni. A résztvevő intézmények: a Kazinczy Ferenc Református Általános Iskola Felsőzsolcáról, a Miskolc-Szirmai Református Általános Iskola és Óvoda, a Pitypalatty-völgyi Református Általános Iskola Parasznyáról, a Jókai Mór Református Általános Iskola, a Miskolc-Diósgyőri Református Általános Iskola és Óvoda, a Csomasz Tóth Kálmán Református Alapfokú Művészeti Iskola Dédestapolcsányból, a Balázs Győző Református Líceum, illetve a mi iskolánk.

Az első napon az események két helyszínen zajlottak: a Szinva-teraszon és a Lévay József Református Gimnázium és Diákotthon épületében.

A Szinva-teraszon mind a nyolc intézmény egy-egy színes sátort állított fel, ahol az értékeiket mutathatták be. A két órakor kezdődő találkozó műsorát a Jókai énekkara kezdte kánonokkal. Ezután zászlós bemutató és néptánc vette kezdetét a diósgyőri általános iskolások szereplésével. Fél háromtól a Csomasz Tóth fúvószenekara szórakoztatott minket. A Pitypalatty-völgyi kisiskolások három különböző tánccal is meglepték a közönséget. Eközben egyre hidegebb lett, így a sátraknál kapható forró tea és sütemény mindenkinek jólesett. A Miskolc-Szirmai Általános Iskola egyházi énekekkel, népdalokkal és gyermekdalokkal keltette fel a figyelmet, a kicsiket pedig táncra is perdítette. Majd ezt követően egy mozgásos verselőadást láthattunk „Tanács a televíziózással kapcsolatban” címmel. Négy óra tájban a kazinczys gyerekek betáncolták magukat a szívünkbe. Három táncot láthattunk, amit a kicsik nagyon lelkesen és a hideggel dacolva adtak elő. A Lévay Lámpás csoportja ifjúsági énekekkel szolgált nekünk. Ezt követően a szintén a lévays Kösöntyű folytatta moldvai táncok bemutatásával. Végül a Balázs Győző Líceum is néptánccal mutatkozott be.

Eközben a Lévay épületében szakmai program várta a nyolc intézmény magyar nyelv és irodalom, valamint idegen nyelv szakos tanárait, ahol tapasztalatokról, lehetőségekről és jó gyakorlatokról esett szó.

A programsorozat zárásaként október 27-én este a Művészetek Házában gálaműsort tekinthettek meg a nyolc intézmény tanárai, diákjai és szüleik. A gála két részből állt, az első egy reformációi megemlékezés volt, amelynek keretében dr. Balogh Judit, a Miskolci Egyetem Bölcsészkarának adjunktusa a reformáció miskolci indulását idézte fel, a második részben pedig a programsorozatban résztvevő iskolák rövid műsorral mutatkoztak be egymásnak és a közönségnek.

A Lévay énekkarának szolgálata után a kétnapos programsorozat fő szervezője, Ábrám Tibor igazgató úr mondott rövid beszédet, amelyben kiemelte, hogy ez a nyolc iskola egy nagy család része, hiszen ebben a tanévben Magyarországon 266, a Kárpát-medencében pedig közel 300 református oktatási intézmény működik, ahol közel ötvenezer diák tanul.

Majd dr. Balogh Judit egyetemi adjunktus előadása következett, aki a reformáció ünnepéhez közeledve arra hívta fel a figyelmet, hogy a reformáció átformálta a XVI. századra a miskolci emberek gondolkodását, hitét. Vallani kezdték azt, hogy valamennyien az egyetemes anyaszentegyház tagjai, mindenki egyen- egyenként képes Istennel kapcsolatba lépni, aki arra méltatott minket, hogy a munkatársává tegyen. A miskolciak felelősséget kezdtek érezni, és összefogtak azért, hogy neves református prédikátort hívjanak a városba, iskolát alapítsanak, amely olyan bámulatos fejlődésnek indult, hogy az 1560-as években nagyon sok diákja neves külföldi egyetemekre tudott beiratkozni. A reformáció gyökeresen változtatta meg a város életét, a reformáció beemelte Miskolc városát egy olyan körforgásba, egy olyan szellemi közegbe, amelyben korábban sohasem volt. A reformációt miskolciként különösképpen is fontos ünnepelni, mert olyan elődöket tisztelhetünk a miskolci reformátorokban és reformátusokban, akik gyökeresen változtatták meg a város életét, helyzetét. Mindig újra reformálódnunk kell, meg kell vizsgálnunk, hogy mi is a mi feladatunk, és hagynunk kell, hogy Isten a munkatársaivá tegyen minket- hangzott el az előadótól.

Az est második részében színvonalas és sokféle produkciókat mutattak be a diákok, amelyeken érezhető volt az intézményekben folyó művészeti képzés és a felkészí-

tő tanárok sok- sok munkája. A felsőzsolcai Kazinczy Ferenc Református Általános Iskola, a parasznyai Pitypalatty-völgyi Körzeti Általános Iskola, a szirmai általános iskola még csak ettől a tanévtől került egyházi fenntartásba, mégis jól megmutatkozott a műsorszámokon, hogy fontosnak tartják, engedik és segítik, hogy Isten formálhassa az életüket, mindennapjaikat. A legnagyobb tapsot a parasznyaiak Csengettyű együttese és néptáncosaik, a zsolcaiak tanári kórusa, valamint a szirmai kisdiákok színdarabja kapta. A Jókai és a diósgyőri általános iskolák is bemutatkoztak: a Kánai menyegző történetét adták elő a jókaisok, a diósgyőriek a somogyi eszközös táncokkal arattak nagy sikert. A csomaszosok gyönyörű hangszeres számokat adtak elő, a Lévayt a Kösöntyű népi zenekar és néptánc csoport képviselte.

A gála befejező és egyben felemelő pillanata volt, amikor a szereplők és a közönség együtt fennállva énekelte el a 90. zsoltár első versét.

Timkó Levente médiás diák és
Barócsi Angéla tanár

Emlékkoncert Csomasz Tóth Kálmán tiszteletére

2012. október 1-jén, a zene világnapján, névadója születésének 110. évfordulójáról emlékezett meg a Csomasz Tóth Kálmán Református Alapfokú Művészeti Iskola. Az anyaiskola a festői Dédestapolcsányban található. Az emlékkoncert a Lévay József Református Gimnáziumban került megrendezésre, ahol az intézmény miskolci tagozata működik jelenleg 98 diákkal és 10 tanárral. Idén ősszel önálló tagintézményként csatlakozott az egyházkerület művészeti oktatásához a felsőzsolcai Kazinczy Ferenc Református Általános Iskola épületében működő zeneiskola is, melynek tagintézmény-vezetője Molnárné Hevesvári Melitta. A két intézmény egyesülését Szűcsné Farkas Zsuzsanna igazgatónő úgy értékelte, hogy művészetünkkel, tapasztalatunkkal egymást kiegészítjük, segítjük. Új kollégáinknak köszönhetően a miskolci tagozat palettája is bővült. A lévays diákok így számos hangszer között válogathatnak: zongora, orgona, gitár, cselló, hegedű, fuvola, ütős hangszerek, képzőművészeti szakirányon pedig festészet és kerámia. Utóbbihoz jól felszerelt kerámia műhely tartozik.

Az emlékkoncerten minden helyben működő tanszak képviseltette magát, egyben a felsőzsolcai kollégák és növendékeik is bemutatkozhattak a gimnázium közönségének. Művészien szép játékukkal és növendékeikkel közreműködtek: Szűcsné Farkas Zsuzsanna, Slezák Éva (zongora), Andrássyné Mátyus Gabriella (orgona), Dobos János (rézfúvós hangszerek), dr. Farkasné Sajó Márta, Pásztorné Gruber Zsuzsanna (kamaraének), Laczi Sándor (cselló, gitár), Orosz Gábor (gitár), Lezák Gyuláné, Riznicsenkó Krisztina (fuvola). Reménység szerint ez a kezdeményezés minden évben visszatérő program lesz, hiszen mi mással ünnepelhető a zene világnapja, mint egy szép koncerttel?

Pásztorné Gruber Zsuzsanna zenetanár

Az első lépések

Alegutóbbi lapszámban arról számoltam be, hogy miképpen született meg Felsőzsolcán a Református Iskola. Ma arról írok, hogy az első lépések hogyan, miként sikerültek. Ebből mindenki láthatja: a Kazinczy él, és élő Urát szolgálja.

Szeptemberben az első tanítási nap a református templomban kezdődött, ahová azóta is minden hétfőn átvonul az iskola diáksága,hétkezdő istentiszteletre. Más napokon 10 perces áhítattal kezdődik a tanítás. A szülői értekezleteken Isten igéjével köszöntöttük a szülőket.

A gyülekezet lelkipásztorával és gondnokával karöltve közös pályázatot nyújtottunk be a Kálvin Kiadóhoz szeptember elején, melynek eredményeképpen 35%-os kedvezménnyel juthattak gyermekeink új fordítású Bibliához. Elkészült az istentisztelet látogatási naplója, melybe szorgalmasan gyűjtik a nebulók lelkészeik aláírásait.

Havi rendszerességgel tartunk tanári bibliaórát, mert hisszük, hogy csak az képes lelki táplálékot is adni a tudomány mellé, aki maga is vesz az igéből.

Szeptember végén a teremtett világ védelmére irányítva a gyermekek figyelmét, hulladékgyűjtést rendeztünk, mely a szülőket is megmozgatta.

A város szüreti felvonulása alkalmával az iskolazászló alatt vonultak tanáraink és a diákok. A zene világnapján a hétkezdő istentiszteleten gyermekeink hangszereikkel szolgáltak, majd a város másik egyházi intézményének, a Szent István Római Katolikus Ál-

talános Iskolának udvarán vettünk részt az aradi vértanúk városi emlékünnepén.

Életre hívtuk az iskolában a Kazinczy Ferenc Református Kórust, melynek szolgálataiban szinte a teljes tanári karunk részt vesz. Első bemutatkozásunk a XIX. Veczán Pál Egyházzenei Kórustalálkozón volt Miskolcon az avasi templomban, majd ennek gáláján a belvárosi templomban is felléptünk.

Szép emlékként őrizzük a Miskolci Református Iskolai Napokat, ahol iskolánk bemutatkozhatott. Tanáraink a Felső-magyarországi Református Pedagógus Műhely szakmai találkozóján vehettek részt.

Október 30-án a miskolci Szépkorúak Házában szolgáltak gyermekeink az idősek hónapja rendezvénysorozathoz kapcsolódóan reformációs műsorukkal. Ezzel a reformáció napján a felsőzsolcai gyülekezetet is megörvendeztették, ahol kórusunk is szolgált.

Novemberben a környékbeli óvodák óvodapedagógusait hívjuk meg intézményünk megismertetése céljából, a gyermekek számára egészségnevelési hetet tartunk, mely során a szülők munkaközösségük szervezésében egészséges ételeket készítenek az osztályközösségek számára.

Most karácsonyra készülünk. Az adventi időszakban gyermekeink műsorával hat szomszédos gyülekezetbe: Alsó-, és Felsőzsolcára, Bőcsre, Sajóládra, Ongára és Hernádkakra tervezünk kiszállást. A karácsonyi koncertre közösen készülünk a csomaszosokkal. Szeretetszolgálatunk „Nyilas Misi karácsonya" programjának gyűjtőhelyéül jelentkeztünk.

Az iskola csupán három hónapja kezdte első tanévét, de Isten kegyelméből a tanítás mellett máris sokszínű szolgálatot végez Krisztus dicsőségére.

Alexa Gábor iskolalelkész

PETŐFIREFI

Iskolánk, a sátoraljaújhelyi Petőfi Sándor Református Általános Iskola 2012. szeptember elsején indult jogelőd nélkül 1-4. osztállyal, 72 tanulóval. Soksok ember hite, közös akarata és munkája kellett ahhoz, hogy minden akadályt legyőzve elindulhasson a munka a régi iskolaépület felújított falai között.

Igaz, alig több mint 2 hónap telt el csak a tanévből, de van már miről beszámolnunk! A nyári szünetben és szeptember elején közös kirándulást, játszóházat szerveztünk az „összekovácsolódás" jegyében. A népmese napjára mesemondó versennyel, míg a zene és az állatok világnapjára különböző programokkal, vetélkedőkkel készültünk. Megemlékeztünk az aradi vértanúkról, 1956. október 23-ról és a reformáció emléknapjáról is. Az óvodások előtt megnyitottuk kapuinkat, havonta játékos, vidám iskolabetekintő foglalkozásra várjuk őket. Novemberben Tiszakécskén országos mesemondó és szépíró versenyen vettünk részt, ahol Bodnár Bálint bronzminősítést, Takács Talita aranyminősítést kapott. Durányik Zita szépírásával bekerült az első tíz legszebben író közé.

És hogy szeretünk-e itt tanítani és tanulni?

Figyelünk egymásra, segítünk egymásnak! Mi, tanítók KÖZÖSEN neveljük és tanítjuk a ránk bízott gyerekeket. Olyan értékekre nevelünk, melyek társadalmunkban mármár elfeledett erkölcsi alapelvek. Még csak az elején járunk „küldetésünknek", de már vannak látható eredményeink. Diákjaink figyelnek egymásra, tisztelik a felnőtteket és egymást. Munkánkat nagyban segítik a hittanórák, az istentiszteletek, melyeken tanulóink nagy szeretettel és odaadással vesznek részt.

Mindannyiunknak – pedagógusnak, szülőnek és gyereknek – külön-külön nagy döntéseket kellett hoznunk. Fel kellett adnunk eddigi jó vagy kevésbé jó, de biztos, megszokott helyünket, vállalva az ismeretlent, a bizonytalant.

Azt hiszem – kollégáim nevében is mondhatom –, hogy jól döntöttünk, amikor mindezt vállaltuk. Szeretünk itt lenni, szeretjük a református iskolát, jó itt tanítani, nagyon jól érezzük magunkat! Kifogyhatatlanok vagyunk az ötletekből, élvezzük, hogy mi magunk alakíthatjuk az iskola arculatát, életét. Mára az is kiderült, hogy a PETŐFIREFI életképes, versenyképes iskolája városunknak. Reméljük, a munka, ami itt folyik tiszteletet, megbecsülést fog kivívni mind a fenntartó, mind a város lakosainak, vezetőinek körében.

Deák István igazgató

Beszámoló a kazincbarcikai

Tompa Mihály Református Általános Iskola életéről

A Tompa Mihály Református Általános Iskola jelentős változásokkal kezdte meg második tanévét, a 2012/2013-as tanévet. A két első osztály és a felső tagozat két 5. osztályának indulásával a diákok létszáma 89-ről 165-re, a pedagógusok száma 10-ről 15-re nőtt.

A tanévnyitó istentiszteleten Kolumbán Gábor református lelkipásztor, iskolalelkész igehirdetésében a Zsoltárok könyve 111. rész 10. versét helyezte mindannyiunk lelkére: „A bölcsesség kezdete az Úrnak félelme…”

Csernaburczky Ferenc, az iskola új igazgatója a Pál levele a kolosséibeliekhez 3. részének 23. versével köszöntötte és biztatta a közös szolgálatban résztvevőket: „Bármit tesztek, szívesen cselekedjétek, mint akik az Úrnak és nem embereknek szolgálatában álltok.” Hangsúlyozta, a tantestület fontos feladata sajátos tanulási és élettérré alakítani az iskolát, melyben törekedni kell a bibliai szellemű és teljesség-igényű nevelés megteremtésére.

A fenntartó részéről Szűcs Endre püspökhelyettes, az Igazgatótanács elnöke köszöntötte az újonnan belépő pedagógusokat, és vette ünnepélyes fogadalomtételüket.

A tanév szakmai programjában kiemelt feladatként indult a komplex tehetséggondozó program a felső tagozaton a Debreceni Egyetem Pszichológiai Intézetének szakmai támogatásával, dr. Balogh László professzor úr vezetésével.

Az ünnepi alkalmak sorában hagyományteremtő és kiemelkedő esemény volt a 2012. szeptember 27-én megtartott, iskolánk névadójáról való megemlékezésünk. Tompa Mihály születésének 195. évfordulóján az iskolai ünnepséget tanulóink és iskolalelkészünk mellett a vendégművészek tették még színesebbé előadásukkal. Ezt követően iskolánk küldöttsége a felvidéki Hanvára, Tompa Mihály egykori szolgálati helyére utazott, ahol megkoszorúzta a református templom előtti emlékművet, így adózva a református lelkipásztor-költő emléke előtt.

Tanulóink mindennapjait a Kisdiákok Presbitériumának és az alsós munkaközösségnek szervezésében tartott alkalmak tették színessé. Volt takarítási világnap, hulladékgyűjtés, egészségnap, állatok világnapja és színházlátogatás.

2012. november 14-én nyílt tanítási napot tartottunk, majd délután, a Szülői nap az Ige tükrében alkalmán „Jól szeretem-e gyermekemet?”címmel Örsi Anikó főiskolai adjunktus (Sárospatak) tartott igazán építő, tartalmas előadást, melyet fórum és szeretetvendégség zárt.

Az elvégzettekért hálát adva várjuk és kívánunk mindenkinek boldog karácsonyt!

Csernaburczky Ferenc igazgató

Új végvár egyházkerületünkben

2012. augusztus 31-től a Heves városában működő Eötvös József Középiskola a Tiszáninneni Egyházkerület fenntartásába került. Így az idei tanévet már mint református intézmény kezdtük meg.

Intézményünk 800 diákot tanít, gimnáziumi, szakközépiskolai és szakiskolai oktatásrend szerint. Nagy örömünkre szolgál, hogy egy olyan család tagjai lehetünk, ami mindig – évszázadok óta – a minőségről és a színvonalról volt híres. Fontosnak tartjuk, hogy a fenntartóváltással az idáig nagyon hiányzó keresztény lelkiség jelent meg intézetünkben, ami a jó oktatási színvonal mellett a jövő záloga lehet városunkban és annak vonzáskörzetében. Nagy a felelősségünk mind egyházunk, mind szülőföldünk irányába. Munkánkat ennek a ténynek tudatában igaz szívvel, Istenbe vetett hittel kívánjuk végezni. Példaképeinknek azokat a református prédikátor eleinket tartjuk, akik a reformáció idején – a török időkben – vidékünkre jöttek, és Isten igéjével, hittel és munkával megmentették ezt a környéket a teljes pusztulástól, egy igen rossz történelmi konstelláció idején. Hisszük, hogy ma sem kisebb a feladat.

Rendezvényeink az idei tanévben a korábban kialakult munkatervet követték, kiegészülve az egyházi vonatkozású ünnepségekkel. A

reformáció napi ünnepségen vehették át kilencedik és hetedik évfolyamos tanulóink az ajándék Bibliákat. Iskolánk kiemelt, évek óta megszokott rendezvénye az „Eötvös Nap," mikor sok-sok témakörben tanáraink és meghívott vendégek tartanak előadásokat diákjainknak. Előadóink a legtöbb esetben egykori diákjaink, akik szakterületükről beszélnek az orvoslástól az atomfizikáig. Az idén a keresztény filozófia is megjelent a témakörök között. Kovács Csaba nagytiszteletű úr magas színvonalú előadást tartott „Lenni vagy tenni, avagy a munka dicsérete a keresztény etikában" címmel.

Megemlékeztünk a történelmi évfordulókról, nemzeti ünnepeinkről, köszöntöttük a „gólyáinkat", tantestületi csendes napot tartottunk Nagyenyeden.

Végezzük a ránk mért munkát a legjobb tudásunk szerint, hittel hirdetve reménybeli névadónk – Sinka István elfeledett református költőnk – szavait: „Nagy az Isten, fog erősen,/hűségesen, ismerősen."

Együd László igazgató

Eötvös József Református Középiskola, Szakiskola és Kollégium
3360 Heves, Dobó út 29.
Tel: 37/346-118 Fax: 37-346-897
ejk@eotvos-heves.sulinet.hu
www.ejk-heves.hu
OM: 201724

Diáknagykövet program a Lévayban
– avagy református iskolák marketingje

Szükség van rá? Néhány évvel ezelőtt egy hasonló című cikk kapcsán felkaptam a fejem, és az első reakcióm az volt, hogy mi köze van egy iskolának a marketinghez, különösen akkor, ha az egy református iskola?

Közben eltelt néhány év, és a szemléletmódom nagyon sokat változott. Bizonyára a Sárospataki Református Lapok nagyon sok olvasója kötődik személyesen, gyerekén vagy unokáján keresztül valamelyik iskolához. Abban is biztos vagyok, hogy ismeri annak az iskolának az értékeit, hiszen valami miatt kiválasztották az adott oktatási intézményt az esetleges alternatívák közül. És miért pont azt? Ez az egy van a településen? Ez a jobb? Ha igen, akkor miben jobb vagy miben más, mint egy másik? Mit gondolnak róla az ismerőseim?

Nézzük a másik oldalát az iskolának! Nagyon sok kollégám lelkesen és nagy erőfeszítésekkel dolgozik azon, hogy egy iskola a lehető legjobb legyen. Az alapítók és fenntartók komoly eszközöket fordítanak arra, hogy egy oktatási intézményt létrehozzanak és működtessenek. Ez így van akkor is, ha egy oktatási intézmény egyházi alapítású és fenntartású, és az oktatási tevékenységen kívül azt is felvállalja, hogy felkészítse a tanulókat „az egészséges, felelős keresztyén felnőtt életre – a közösségben a közösségért élni." Elegendő-e, ha kiírjuk egy épület homlokzatára, hogy „gimnázium" és „református"?

A Lévay József Református Gimnázium és Diákotthon újraindulása után jó néhány évvel, 2009-ben feltettünk néhány egyszerű kérdést Miskolc város polgárainak egy diákok által végzett közvélemény- kutatás keretein belül, hogy mit tudnak a Lévayról. Az eredmények összesítése után kiderült, hogy a látható dolgokon kívül – szép épület – a megkérdezett átlagemberek nem sok információval rendelkeztek arról, ami a gimnáziumban történik.

Hogyan lehetne ezen a helyzeten változtatni? Elindult egy együttgondolkodás, amelyben nemcsak a gimnázium vezetői, hanem tanárai és tanulói is részt vettek. Egy külső impulzust is kaptunk a Miskolci Egyetem Marketing Intézetének pályázata kapcsán, amelynek az „Ismertesd meg középiskoládat!" volt a címe. Ennek kapcsán született meg a máig is élő szlogenünk: „A Lévay a lehetőségek iskolája!" Interjúk készültek a tanárokkal és a tanulókkal a Lévay értékeit kutatgatva, a média tagozatosok által készített kisfilm pedig a Lévay szellemiségét igyekezett megragadni. Fotósorozat is készült, mely egy rövid prezentációba foglalva mutatja be a Lévay által kínált lehetőségeket, amelyek nemcsak a tanulásról, hanem a szabad idő tartalmas eltöltéséről és természetesen a lelki épülésről is szólnak. Ezeket egészítik ki a pályázatra készült plakátok és szórólapok.

Aztán tisztázni kellett, hogyan juttassuk el az információt az érintetteknek. Kiket is szeretnénk megszólítani? Végül kikristályosodott a gondolat, hogy leghitelesebben a kortársak tudják egymásnak a legfontosabb információkat átadni. Minden Lévayban tanuló gyerek kinézetével, magatartásával a gimnáziumot képviseli jól-rosszul. Legyenek hát valóban „diáknagykövetek," akik meg tudják szólítani azokat a gyerekeket, akik középiskola választás előtt állnak, és hiteles, személyes tapasztalatokon keresztül lehetnek szószólói az iskolának. Rajtuk keresztül a szülőknek is el tudunk juttatni információkat, amelyek segítenek egy olyan fontos döntésben, mint az iskolaválasztás.

Amennyire új volt számomra a gondolat, annyira sikeresnek bizonyult az ötlet. Immár harmadik éve hirdetjük meg év elején a Diáknagykövet programot, és évente 500-600 olyan, elsősorban nyolcadik osztályos tanulóval tudjuk felvenni a kapcsolatot, akik középiskola választás előtt állnak. Nagyon boldog vagyok, hogy olyan fiatalok nevelésében vehetek részt, akik büszkék az alma materükre, és akik jó szívvel gondolnak általános iskolájukra is, hiszen legtöbbször oda

mennek vissza a 8-10. évfolyamos tanulóink, hogy egy délutáni program vagy osztályfőnöki óra keretein belül bemutassák a Lévayt, és válaszoljanak az érdeklődő kérdésekre.

Szeretném megköszönni minden általános iskolában tanító kollégámnak, hogy továbbra is támogatják közös neveltjeinket, hiszen ők elkezdenek egy munkát egy ember formálásában, mi folytatjuk 4-6 éven keresztül, és Isten segítségével valóban felelős tagjaivá válnak közösségeinknek. Ugyancsak köszönetemet szeretném kifejezni minden lévays tanulónak, akik az elmúlt években részesei voltak a Diáknagykövet programnak.

Dóka Erzsébet
a Lévay József Református Gimnázium
és Diákotthon tanára

„USA DAY" és „USA WEEK" a Pataki Refiben

Október 12-én került megrendezésre az „USA Day" elnevezésű rendezvénysorozat a Sárospataki Református Kollégium Gimnáziumában. A rendezési jogot egy sikeresen benyújtott, színvonalas pályázati anyagnak köszönhetően nyerte el iskolánk, amelyet az Emberi Erőforrások Minisztériuma, valamint az Amerikai Nagykövetség közösen bírált el. A siker értékét növeli, hogy az egész országból idén összesen csupán négy oktatási intézmény valósíthatja meg ezen hivatalos név alatt az előzetesen megtervezett programokat. Az „USA Day" célja, hogy a rendezvények során még inkább megismerhessük az amerikai kultúra értékeit és eloszlassunk néhány negatív sztereotípiát. A reggeli angol nyelvű áhítat – Enghy Sáron (13.E) előadásában – már a nap kezdetén egy jó adag lelki-szellemi táplálékot szolgáltatott, továbbá az idegen nyelvi készségeinket élesítette. Rögtön utána az Imaterembe helyeződött át az események súlypontja, ahol Vígh Vajk (12.C) tudományos értékű előadását hallhattuk az immár 482 éves Alma Materünkről.

Ezt követően Magyar Sandy (13.E) ismertetett meg minket a keresztény zene különféle modern és az USA-ban roppant népszerű műfajaival. Az előadás végén Aiysha Jebali tanárnő saját költeményével és Tirpák Gábor (11.E) zongorakíséretével együttesen hallhattunk az előadótól egy felemelő, lélektisztító keresztény dalt. Tóth Nikoletta tanárnő a 20. században oly' sokak által kergetett „amerikai álom" ismert és kevéssé ismert oldalait tárta fel és vázolta elénk informatív, interaktív és kreatív prezentációjában. Eközben megérkezett iskolánkba az „USA Day" különleges díszvendége: Dmitri Tarakhovsky, az Amerikai Nagykövetség Kulturális Attaséja. Személyét néhány követségi munkatársa kísérte, valamint az Emberi Erőforrás Minisztériumból is tiszteletüket tették az illetékesek. Az attasét – saját elmondása szerint – meglepte és meghatotta a komoly szervezettség és a nagyfokú szeretet, amely fogadta, az amerikai himnusz művészi fokú a capella előadása (Magyar Sandy) pedig egyenesen lenyűgözte a küldötteket. Az attasé imatermi prezentációjában az amerikai multikulturalizmus alaposabb bemutatására törekedett, mindezt intelligens humorral és személyes életútja idevágó történeteivel fűszerezte. Saját személye is hitelessé tette az elhangzottakat, hiszen orosz bevándorlóként, az angol nyelv ismerete nélkül érkezett Detroitba, majd hosszú évek kemény munkájával került jelenlegi pozíciójába. Szavai megérintették a hallgatóságot, a diákokkal kialakult közvetlen párbeszédet a szoros napirend miatt kellett a kelleténél talán rövidebbre fogni. Az általános iskolások számára kiírt képzőművészeti és a quiz verseny eredményhirdetése után Szajkó József fotókiállítását tekinthettük meg a hivatalos megnyitó után. A vendégek ezután Vozdvizsenszkij Vagyim tanár úr szakértő kalauzolásával tekinthették meg iskolánk nevezetességeit. Eközben Litkey Kornélia a Fullbright Bizottság tanácsadója tartott előadást a továbbtanulni vágyó diákoknak, valamint Sántha Gergő, az Amerikai Nagykövetség Regionális Angol Nyelvi Oktató Központjából hívta egy kis műhelymunkára az angoltanárokat. A vendégek egyöntetűen gratuláltak a rendezvénysorozat magas fokú színvonalához, ami az idegen nyelvű munkaközösség angoltanárainak több hónapos szervező munkáját dicséri. A küldöttek közös reményüket fejezték ki, miszerint minél hamarabb visszatérnek iskolánkba, folytatván a sikeresen megkezdett gyümölcsöző munkafolyamatot. A hosszú, ám tartalmas napot Aiysha Jebali tanárnő személyes bizonyságtétele és áhítata, valamint Gere Bálint (öregdiákunk), Czabányi Attila és Demkó Ferenc tanár úr blues-os jam session-je zárta az Imateremben. Az „USA Day" véget ért pénteken, ellenben az „USA Week" programjai még a következő héten is tartalmas kikapcsolódást, szellemi töltekezést nyújtottak az érdeklődőknek.

Demkó Ferenc tanár

Idősgondozás
a Tiszáninneni Református Egyházkerületben

Ez év januárjától a TIREK Diakóniai Központ 11 gyülekezetben 190 idős rászorulónak nyújt szolgáltatást saját lakókörnyezetükben. 22 elkötelezett gondozónő keresi fel nap mint nap az időseket, hogy szeretettel az Úr dicsőségére végzett szolgálattal segítséget nyújtson. Feladataik: a testi-környezeti higiéné biztosítása, hivatalos ügyek intézése, lelkigondozás.

A családok, távol élő hozzátartozók terheit jelentősen csökkenti, ha a hirtelen megváltozott élethelyzetben (betegség, magány) van kihez fordulni segítségért. Az idősektől nagyon sok elismerést, dicséretet kapunk. Imádságukba foglalják gondozóikat, és áldást kérve az Úrtól köszönik meg munkájukat.

Két gondozott testvérünk gondolatait szeretnénk megosztani, mely írásban érkezett hozzánk.

Csőri Istvánné, Judit néni az elsők között kérte a gondozásba vételét. Természetesen a tőle távol élő gyermekeivel megbeszélve. Az ő gondolatait szeretnénk megosztani a kedves olvasó testvérekkel.

Nagyon megörültem, amikor meghallottam, hogy megindult a Református Egyház keretein belül ez az időseket segítő szolgálat, mert nagyon-nagyon elkél ez a fajta segítség, mert nagyon sok idős van.

Én, bár még nem vagyok tolókocsiban, tudok járni, de borzasztó nagy gondot jelent például elmenni bevásárolni, a postára a csekkeket feladni, gyógyszereket felíratni, kiváltani. Itthon a porszívózás, felmosás nagyon nehéz nekem. Ezek borzasztó nagy könnyebbséget jelentenek így.

A férjem református lelkész volt, 44 évig szolgált Megyaszón, és most nagyon örülünk, hogy Megyaszón ide fejlődött a helyzet, hogy az öregeken ilyen módon is tud az egyház segíteni.

A férjem naponta járt időseket látogatni, naponta gyalog járta be a nagy Megyaszót, nem volt autó. Az idősek nagyon szerették, igényelték, hogy menjen. Beszélgettek, imádkoztak.

A lelkipásztor látta el ezt a feladatot, tehát nem volt a lelkipásztor mellett diakónus.

Általában egyedül járt, bár voltak kivételes esetek, amikor a kurátor ment vele, de nagyon kevés ilyen alkalom volt.

Karácsony estén a nagyon elhagyatott idős, magányosan élőt meglátogatták. Annak idején volt itt egy jó magán pék, süttettek kalácsot, a kurátor és a lelkipásztor elmentek meglátogatni az egyedül élő időseket.

Kórházba ritkán mentek el látogatni, hiszen nem volt autó, s a buszjárat is nagyon ritka volt, tehát nehéz volt ezt megoldani.

Nagyon jó érzéssel tölt el ez a gondoskodás, nagy szeretettel várom gondozómat, Ibolyát. A beszélgetés, az emberekkel találkozni, az maga nagyon jó, hisz én is egyre kevésbé tudok menni- már a templomba is nagyon nehezen tudok elmenni, mindig gyalog megyek oda a kerteken keresztül, de vasárnapról vasárnapra érzem, hogy egyre nehezebb.

Kincses Jánosné gondozottunk gondolatai

Engedjék meg, hogy gondolataimat és érzéseimet az imádság jóságáról, fontosságáról és erőt adó hatalmáról ezúton elmondjam.

71 éve születtem Abaújszántón református családban negyedik gyermekként. Édesapám 7 éves koromban sajnos meghalt, jöttek az 50-es évek, nagyon nehéz nélkülözéssel teli gyermekkorom volt, míg 1959-ig le nem érettségiztem, utána mindjárt tudtam dolgozni a helyi földműves szövetkezetben és így könnyebb volt. Nem az önéletrajzommal akarom untatni Önöket, de összefügg az imádság fontosságával az egész életem.

Szülőfalumban tiszteletes Úr tanított az imádságra és természetesen az édesanyám is. Tizennégy éves koromban, 1956-ban, a testvérem unszolására, édesanyám kivándorolt Amerikába,. Utána kerültem Ongára a nővéremhez, ő mindig azt mondta a nyári szünetben (az iskola elvégzéséig kollégista voltam), hogy vigyem a gyerekeit (egy lány, és egy fiú volt) a templomba. Ott is mindig arra kértem a Jó Istent, hogy sikerüljön leérettségiznem és utána munkát találni.

Arra kértem a Jó Istent, hogy egy becsületes, rendes fiút tereljen az utamba. Igen jól imádkoztam. Nem csak kérek, hanem hálát is adok az imáimban, mert Kincses János volt mozdonyvezető megkérte a kezem, és 1961. október 31-én, a reformáció emlékünnepén kötöttünk házasságot.

44 évi házasság után 2005. február 2-án elhunyt. Presbiter is lett közben, a sírjánál az akkori gondnok is búcsúztatta.

Ezt követően jöttek a betegségek. A tüdőkórházban voltam 2007-ben tüdőgyulladással, és egy mezőkövesdi betegtársammal esténként felhúzódtunk törökülésbe, és véget nem érve imádkoztunk (ő rákos beteg volt, sajnos elhunyt) míg a többi betegtársak tv-t néztek.

Mozgásszervi problémám is előjött a férjem halála után, így sokat járok fürdőkbe. Mezőkövesden – ha sikerül karácsonyra vagy húsvétra beutalót kapnom – mindig úrvacsorázom. Máshol is tiszteletemet teszem az Úr házába, Harkányban, Nagykanizsán és Zalakaroson is úrvacsoráztam, és természetesen mindig köszönetet mondok a Jó Istennek, hogy az ünnepeket nem kell egyedül, magányosan töltenem.

2011. december 15-től január 15-ig voltam légzési gondokkal a kórházban, és egyszer csak csörög a telefonom, az ongai nagytiszteletű asszony keres. Istenem megint meghallgatta imádságomat, mert január 15-től kaptam egy házi beteggondozót. Nem is tudom kifejezni boldog érzéseimet és hálámat, mert egy áldott jó gondozóm lett, Kovács Zoltánné született: Kozák Mária személyében. Sokszor vé-

giggondolom, hogy talán nem is bírtam volna ki a hosszú gondokkal teli telet az ő áldozatos gondoskodása, szeretete nélkül.

Mindenre gondja van velem kapcsolatban. Megrendelem-e az oxigént, van-e receptem még, nem is beszélve arról, hogy a takarítás gondja, terhe is az övé. Segít a fürdésben, mint egy bébinek bekrémezi a hátam, mert oda nem ér a kezem.

Megsegíti a Jó Isten erővel őt is, és majd gazdagon megjutalmazza.

Végül, de nem utolsósorban elmondom, hogy Jónyer Lajosné, a Diakóniai Központ vezetője segített eljutnom Nemesbikkre, a Református Szeretetotthonba, ahová felvételemet előjegyezték.

Remélem, öreg napjaimban megtalálom lelki békémet, és elénekelhetem a zsoltárból: „ Hadd menjek, Istenem, mindig feléd"

Kérem a Jó Istent, hogy minden református emberre – bárhol él a világban – áradjon áldása, gondviselő szeretete, mert amit Isten ígér, azt meg is tudja tenni.

A Bőcsi Idősek Otthonában 60 idős ember gondozását-ápolását végezzük bentlakásos formában szintén ez év januárjától.

Tartalmas időtöltést szervezünk számukra református keresztény hitben a hétköznapokon és ünnepnapokon egyaránt.

A helyi gyülekezet tagjaitól és nagytiszteletű lelkipásztorától sok segítséget kapunk. A nőszövetség rendszeresen látogatja intézményünket. Azoknak a közelben lakó időseknek, akik már nem tudnak vasárnaponként elmenni a templomba, lehetőséget biztosítunk az istentiszteleteken való részvételre.

Az intézményvezető, Kovács Katalin keresztény példamutatással és hittel munkálkodik azon, hogy munkatársai megfelelő munkakörülmények között biztonsággal végezhessék a 24 órás szolgálatot. Október 1. az Idősek Világnapja. Ezen alkalomból egyhónapos rendezvény-sorozatot szervezett az intézmény vezetése. A megnyitón Csomós József püspök úr szolgált. Majd hetente két alkalommal különféle programokkal színesítettük a mindennapokat. A helyi iskola, óvoda műsorait láthattuk. A nőszövetség saját készítésű süteményekkel és az idősek szívéhez szóló versekkel kedveskedett.

A MÁON Református Szeretetotthon fiataljainak műsora után együtt dicsértük az Urat zsoltárok éneklésével.

A hónapot a reformáció napjának megemlékezésével és ökumenikus istentisztelettel zártuk.

Hálaadással köszönjük a lehetőséget, hogy szolgálhatunk.

Első interjú

Paralalia. Dyscalculia. Sebzettség. Szorongás. Letapadt izmok. Nehezen olvas. Éjszaka felriad. Szótlan. Talán nekem nincs elég türelmem hozzá. Hol rontottam el? Pár éve még nem gondoltam, hogy majd egyedül kell csinálnom ezt az egészet. Ha akkor nem hallgatok másra, és már akkor merek segítséget kérni...

Amíg ide nem értem, ezek a gondolatok keringtek a fejemben. Nem is tudom, hogy jutottam ide. Megvártam-e egyáltalán, míg zöldre váltott a lámpa, vagy csak úgy átmentem az úttesten?

Felújított épület, magyar és református címer. A cégtáblán egy gyerek mászik felfelé, egyenesen a Nap felé. Érzem, hogy nem lesz könnyű, de talán mutatnak nekem is egy irányt, és lesz egy cél, valami, ami felé haladhatunk, hiszen olyan régóta nem változik semmi.

Be kell mennem, hiszen, várnak rám. Barátságosak, világosak a falak, minden olyan, mintha rólam szólna. Róla és rólam. Kedvesen fogadnak, senki nem sürget, van időm arra, hogy megszokjam, itt vagyok, hogy levegőt kapjak. Szükségem is van rá, jobban izgulok, mint az érettségimen. Nem tudtam, mivel készüljek, mit kérdeznek majd, mit kell mondanom. Most pedig már érzem, hogy nem baj, mert tudni fogják, mit és hogyan kérdezzenek tőlem.

Judit a váróban, a kanapén magazint olvas. Fia most fog menni felsőbe. Biztos benne, hogy átengedik. A tanító nénik rengeteget foglalkoztak vele már elsőtől, és otthon is minden este együtt tanulnak. Már egészen megszokták így. Pár éve már csak ketten vannak, máshoz már nem kell alkalmazkodniuk, de nem is segít nekik senki. Jövőre azonban sok minden megváltozik. A fiú a napközi-ben nem fog tudni egyedül boldogulni a leckével, és este hétkor, amikor le tudnak ülni együtt a könyvekhez, már nem lesz elég idő mindent megtanulni.

Kisfia szokott mesélni arról, hogy mi történik egy-egy ilyen foglalkozáson.

- Az első beszélgetés alkalmával kiderült számomra, hogy a tanulástechnika kialakítása rendkívül fontos ahhoz, hogy megértse és elsajátítsa az iskolai tananyagot. A fiam szívesen jár a fejlesztő órákra, ahol játékos formában a koncentrációs- és figyelemfejlesztő gyakorlatokkal közelebb kerülhetünk az önálló, logikus gondolkodás elsajátításához. Fontos az a harmonikus, bizalomteljes légkör, amiben biztonságban érzi magát, ahol el meri mondani a gondolatait. A rengeteg játék láttán felkiáltott: „Nézd, anya! Olyan, mint egy játszóház!" A múlt alkalommal két zseblámpát használtak a fejlesztéshez, ami nekem eszembe sem jutott volna, de Balázsnak nagyon tetszett. Itt olyan fejlesztőeszközök, játékok is a gyerek kezébe kerülhetnek, ami-

lyennel otthon vagy az iskolában nem biztos, hogy találkozik.

Éva egy totyogó gyermeket terelget. Az ő testvérére várnak. Sokáig hordták logopédusokhoz, de összességében nem javult a dadogása. Éva attól fél, bármilyen okos is a kislánya, az iskolában így nem fog tudni boldogulni. Az is felmerült benne, hogy a kicsi is így fog megtanulni beszélni, hiszen mindenben utánozza a nővérét. A sok vizsgálat után most azt gondolják, lelki eredetű lehet a dadogás.

- Mi történik vele a pszichológusnál?

- Hosszan beszélgettünk a pszichológussal. Rengeteg dologra rájöttem a kislányommal kapcsolatban. Olyan dolgok eszembe jutottak, amikről soha nem gondoltam, hogy fontosak lehetnek. Most egy ideje tudok rá máshogyan figyelni. Nem bosszant fel, nem idegesít, vagy inkább egyre ritkábban, ha elkezdi a dadogást. Most is csinálja, de egyre gyakrabban kell visszagondolnom, emlékeznem, most vajon csinálta-e. És néha tényleg fel sem tűnik, hogy nem dadog. Olyan igazi, természetes, hogy nem tűnik fel. Igazából ez lehetett a megoldás, de nem hiszem, hogy erre magamtól rájöttem volna valaha... Nem a dadogás volt a lényeg, hanem hogy ne azt akarjam annyira, hogy ne így legyen.

Hogy vele mi történik? Játszanak. Játékterápiának hívják. Szívesen jön, hétről hétre, és látszik rajta mindig, hogy komolyan dolgoznak odabent a pszichológusi szobában.

Végre apukákat is látok. Egyforma nagyságú gyerekek jönnek be sorra. Mind otthonosan mozognak. Pár perc alatt sorakoznak a fal mellett a kiscipők, és megtelik a tornaszoba gyerekekkel és a hangjukkal. Közben a váróban tovább folynak a beszélgetések. Talán egy órát töltöttem itt, és annyi új történettel, sorssal találkoztam egyszerre, mint talán még sohasem.

Azt érzem, szívesen jövünk majd ide hétről hétre, valami jó fog velünk történni, ami közben nagyon nehéz is lesz, de…. egyszer talán a váróban én is fogok már tudni beszélni erről az egészről, ami most velünk történik.

Névjegy

TIREK Pedagógiai Szakszolgálat
3531 Miskolc, Füzes u. 27.
Tel: 30/ 36 37 38 8 46/ 320 557
Web: www.tirekpsz.tirek.hu
e-mail: tirekpsz@tirek.hu

Alapfeladataink:

- gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás,
- fejlesztő nevelés,
- nevelési tanácsadás,
- logopédiai ellátás,
- továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás,
- konduktív pedagógiai ellátás,
- gyógytestnevelés,
- iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás,
- kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása.

Szolgáltatásaink:

- pszichológiai, pedagógiai (logopédiai, gyógypedagógiai) vizsgálatok
- szakvélemények készítése
- pszichológiai, gyógypedagógiai tanácsadás
- pszichoterápia (egyéni vagy csoportos)
- fejlesztő foglalkozások egyéni vagy csoportos formában
- iskolaérettségi vizsgálat
- logopédiai ellátás
- korai fejlesztés és gondozás
- gyógytestnevelés, gyógytorna
- pályaválasztási tanácsadás
- tehetség-kutatás és tehetséggondozás
- családsegítés
- tréningek, szakmai napok szervezése

Kárpát-medencei imanap előkészítője Szatmárnémetiben

2012. szeptember 20-án útra keltünk Romániába, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szamos-negyedi református gyülekezetébe, hogy előkészüljünk a Kárpát-medencei Imanapra, melyet, ha Urunk engedi, december 2-án fogunk megtartani gyülekezeteinkben és a nőszövetségeinkben. Az előkészítő konferencián a Tiszáninneni Református Egyházkerület Nőszövetségének 7 fős küldöttsége vett részt. Földesiné Kántor Mária a Magyarországi Református Nőszövetség alelnöke, a Tiszáninneni Református. Egyházkerület Nőszövetségének titkára, dr. Börzsönyiné Szabolcsi Mariann, az egyházkerület Nőszövetségének elnöke, dr. Benke Györgyné, az Egervölgyi Nőszövetség összekötője, Székely Béláné a Sátoraljaújhelyi Nőszövetség elnöke, Gecse Bertalanné nőszövetségi tag, Fülöpné Vadon Erzsébet a Zempléni Nőszövetség összekötője és kedves sofőrünk Földesi Gyula nagytiszteletű úr.

Az esti órákban érkeztünk meg kicsit fázósan, mivel egész nap esett az eső, de annál nagyobb örömmel a szívünkben, hogy újra láthatjuk egymást. A finom vacsora után a bemutatkozás következett. A kárpátaljai, a horvátországi, a magyarországi négy egyházkerület nőszövetségének küldöttsége és természetesen a vendéglátóink, a királyhágómelléki nőszövetségek küldöttei mutatkoztak be.

Mit kell tudnunk a Királyhágómelléki Református Egyházkerületről? Azt, hogy ebben az évben ünnepelte fennállásának 90. évfordulóját, Trianon eredménye az egyház-

kerület, 9 egyházmegyéje van, ahol 285 gyülekezetben 300 ezer református él, és ebből 180 ezer az aktív, református egyháztag. Felsőoktatási intézményei Nagyváradon találhatók, a Pártiumi Keresztyén Egyeteme 1990-ben alakult, 3 középiskolája van, a zilahi, a nagyváradi és a szatmárnémeti, valamint általános iskolák és egyházi óvodák működnek számos gyülekezetben.

Bogya-Kis Mária elnök asszony és férje, Bogya-Kis Ferenc lelkipásztorok bemutatták gyülekezetüket. Szinte tátott szájjal hallgattuk azt, hogy 18 évvel ezelőtt hogyan kezdték meg munkájukat, hogyan prédikáltak a szabad ég alatt. Még nem volt templomuk, csak egy tér közepén álltak, ahol az első időkben 30-40-en, az első karácsonykor már 1000-en voltak, majd kinyíltak a bérházak ablakai és megszámlálhatatlanul sokan a nyitott ablakokon keresztül hallgatták az igehirdetéseket. „Akkora temploma senkinek sincs a világon, mint nekünk" - mondta a lelkésznő. Közben lassan számos adományból templomuk épült, amely 2000-re készült el teljesen. Jelenleg a 4000 fős gyülekezetüknek 2500 aktív egyházfenntartója van.

Szeptember 21-én délelőtt dr. Hermán M. János történelemtanár színes és érdekes előadását hallgattuk mintegy negyvenen. Délután rövid kiránduláson történelmi helyszíneket és templomokat látogattunk meg. Jártunk Erdődön, ahol 1545-ben volt az első protestáns zsinat, de ez a település másról is híres, sokáig ott lakott Szendrey Júlia, és itt kötött házasságot Petőfi Sándorral. A következő állomásunk Sződemeteren Kölcsey Ferenc szülőháza, amely ma román ortodox parókia, de szeretne a református egyház visszavásárolni. A faluban 2002-ben már mindössze csak 36 református élt. Utunk Ady Endre szülőfalujába vezetett Érdmindszentre, majd Nagykárolyba, ahol Károli Gáspár szobránál emlékezhettünk bibliafordítónkra.

Szeptember 22-én, szombaton Nagyvárad festői szépségű városa várta a nőszövetségek képviselőit. A püspöki palotában találkozhattunk Csűry István püspök úrral. Elmondta, hogy Nagyvárad most egy helyben topog, és egyre nagyobb problémát jelent az elvándorlás és a szegénység, de Isten kegyelme még tart, és ez ad reménységet gyülekezeteinknek.

Lorántffy Zsuzsanna szobra előtt megállva kicsit „Sárospatakon érezhettem magam." A Nagyvárad – Olaszi Egyházközség múzeumában megtekinthettük a Váradi Biblia egyik példányát. Délután Érsemjénbe érkeztünk. Kazinczy Ferenc nyelvújítónk és Fráter Lóránd nótás kapitány szobra mellett elhelyezhettük az emlékezés virágait. Néhai Csiha Kálmán püspök úr is itt született, ő indította újra Királyhágómelléken a nőszövetséget.

A szombati napunk is gazdag élményt adott, nagyon hálásak voltunk vendéglátóinknak, hogy megismerhettük templomaikat, gyülekezeteiket, és hogy történelmi nagyjaink előtt fejet hajthattunk.

Vasárnap délelőtt záró ünnepi istentiszteleten vettünk részt a Szamos-negyedi református. templomban, ahol P. Tóthné Szakács Zita, a Dunántúli Nőszövetség elnöke hirdette az igét az imanapi vezérige, az 1Pt 2, 9 alapján. Isten szava bátorít határon innen és túl, és segít megerősödni a hitben, az önazonosságban, hogy „választott nemzetség, királyi papság vagyunk". Ez arra kötelez bennünket, hogy hirdessük Isten hatalmas tetteit környezetünkben utódainknak, hogy a sötétséget a világosság győzi le, nem az erőszak. Erről tanúskodik, hogy a Szamos-negyedi templomnak helyet adó teret ma már Bethlen Gábor térnek hívják.

Fülöpné Vadon Erzsébet
semjéni lelkipásztor

Felvételi hirdetés a Sárospataki Teológiai Akadémiára

A Sárospataki Teológiai Akadémia közössége szeretettel várja a 2013 szeptemberétől induló képzéseire mindazokat, akik lelkészi, hitoktatói vagy más egyházi hivatást szeretetnének választani.
Intézményünkben a következő szakokon lehet tanulmányokat folytatni:
Teológia szak (osztatlan MA)
- Teológus szakirány (képzési idő: 10 félév)
- Lelkész szakirány (képzési idő: 12 félév)
Katekéta-lelkipásztori munkatárs szak (BA) nappali és levelező tagozaton (képzési idő 6 félév)
Református közösségszervező szak (BA) levelező tagozaton (képzési idő 6 félév)
Jelentkezési határidő valamennyi szakon: 2013. április 5.

További információk: www.srta.hu, e-mail: srta.dekania@gmail.com
Telefon: 47/312-947, postacím: 3950 Sárospatak, Rákóczi u. 1;

Szeretettel várunk minden kedves jelentkezőt!

Az igazat mondd, ne csak a valódit

A televíziós csatornák híradói egyre több borzalmat mutatnak be hírként. Így értesülhetünk családirtásokról, idősek kirablásáról és meggyilkolásáról, csoportok közötti leszámolásokról. Lassan mintha már immunisak lennénk a borzalmakra, és valami különösen kegyetlen dolognak kell ahhoz történnie, hogy reakcióra késztessen bennünket. Az elmúlt időszakban sajnos ilyen eset is volt, lázba hozva sokakat, és aktivizálva azokat, akik a halálbüntetés visszaállítását követelik. Volt egy hír egy kisfiúról, aki 11 éves volt, és útjában állt egy felnőttnek, aki a hírek szerint megölte vagy megölette. Az Olvasók többsége emlékezhet a hetekig címlapokon levő esetre. A védekezésre képtelen gyermek, aki felnőttekkel találja szemben magát, a felnőttek zavaros érdekei, hajléktalanok belépése, különös kegyetlenség... Internetes fórumokon válogatás nélküli szavakkal, indulatokkal követelték ezrek és ezrek, hogy a tetteseket ki kell végezni, sőt azok is gondolkodni kezdtek ***a halálbüntetésről,*** *akik egyébként nem pártolják azt. Az érzelmek ugyanis szembe kerülnek a gondolatokkal. Ebben a rovatban tehát a halálbüntetés témájáról közlünk a szokott módon három írást. Reméljük, olvasásuk hozzásegít bennünket ahhoz, hogy a gondolatok győzedelmeskedjenek az érzelmek felett, és hogy a Bibliánkat kézbe fogva alkothassuk meg saját egyéni, keresztyén válaszunkat a kérdésre.*

A halálbüntetés problémája időről időre felmerült az egyház története során. Kiemelkedő teológusok igyekeztek választ adni a kérdésre. A megközelítés alapszempontja az volt, hogy vajon van-e joga valakinek megszegni a „ne ölj" parancsot. Augustinus, Aquinói Tamás, Luther Márton vagy Kálvin János egyaránt úgy érvelt, hogy ez a jog egyedül Istent illeti meg, Isten ugyanis ura az általa adott parancsnak, adója és visszavevője az életnek. Ugyanakkor Isten átruházhatja ezt a jogot a világi hatóságra, s amikor az halálbüntetést alkalmaz, lényegében nem tesz mást, mint az Isten által meghozott ítéletet végrehajtja. A világi hatóság csupán Isten eszköze ebben az esetben.

Mondanom sem kell, hogy az egyház nagy tanítói szeme előtt a keresztyén hatóság képe lebegett, aki Istentől kapja a hatalmát, ennek tudatában cselekszik, s az is világos számára, hogy Isten előtt felelősséggel tartozik, Neki el is fog számolni tetteivel.

A fentebbi megközelítés éppen ezen ponton válik alkalmazhatatlanná a mi időnkben. Ma a világi hatóság nem lép fel az Istentől nyert legitimáció igényével, s a 19-20. század végképp szertefoszlatta a keresztyén társadalom illúzióját. (A keresztyén társadalomban például az istenkáromlás éppúgy halálos bűnnek számított, mint mondjuk az apagyilkosság.)

Amikor a keresztyén társadalom esztéje kezdett veszíteni korábbi szilárd tekintélyéből, a halálbüntetés indoklását már nem az isteni felség, hanem a társadalmi szerződés gondolatából vezették le. Az államnak joga van alkalmazni a halálbüntetést annak a közösségnek a védelmében, amely felruházta őt a hatalommal.

Bármelyik megközelítésből is indulunk ki, nem tudjuk feloldani azt a feszültséget és ellentmondást, ami abból adódik, hogy a világi felsőbbség vagy az állam számos esetben hozott olyan döntést, amely a tényleges igazság tekintetében megalapozatlan volt, s ezzel ártatlan emberek életét vette el. (Itt most nem szólok arról a problémáról, hogy eltérő politikai vagy eszmei álláspont miatt, tehát nem úgynevezett köztörvényes bűntett következtében, szintén sok-sok embert ítélt halálra az éppen regnáló hatalom a történelem során.)

Lehet-e megnyugtató választ adni tehát arra a kérdésre, hogy alkalmazható-e a halálbüntetés vagy nem? Egy-egy közösség életében akkor kerül a napirendre ez a kérdés, amikor közfelháborodást vált ki valamely brutális, élet-ellenes bűncselekmény, s ugyanakkor a közösség úgy érzi, hogy a hatalom nem kellő szigorral torolja meg az ilyen tettet. Még az is előfordul, hogy támogatottabbnak tűnik a bűnelkövető, mint az áldozat. (Helyesen jár-e el a modern állam például, amikor valaki 70-80 embert meggyilkol – szándékosan nem hazai példát hozok fel –, s az elkövető legfeljebb 21 évet tölt majd el egy luxusbörtönben.) Ilyenkor a társadalom maga is potenciális áldozatnak kezdi magát érezni, szorongani kezd, ami a halálbüntetés követelésében összpontosulhat. Ez pedig nem vérszomj, hanem nagyon is érthető reakció. Mit mondjon erre a keresztyén ember?

Azt, hogy a jogalkotás és minden, ami ezzel összefügg, éppúgy a bűn alá van rekesztve, mint minden más ebben a világban. Innen következik, hogy a halálbüntetés gyakorlása vagy annak elvetése egyaránt telve van feloldhatatlan ellentmondásokkal. Mégis, ha konkrét választ kell adni, akkor magam az elvetés mellett foglalok állást. Hozzáfűzöm azonban, hogy teszem ezt azzal a fenntartással, hogy a hatalmat gyakorló döntéshozók, jogalkotók és jogalkalmazók ebben a kényes kérdésben (is) úgy gyakorolják hatalmukat, hogy a társadalom jogos igazságérzete ne sérüljön. Mert végső soron mindenki – ők is, akár hiszik ezt vagy sem – meg fog állni Isten ítélőszéke előtt.

Dienes Dénes

Ember vagyok, református keresztyén és büntető ügyszakos bíró. Református keresztyénként emberi mivoltomat a teremtett világ részeként, elemeként tekintem, kötelezőnek magamra a „Ne

ölj" parancsát, s tiszteletben tartom valamennyi ember méltóságát. Ugyanakkor bíróként átérzem azt a felelősséget is, amellyel az engem bíróvá megválasztott társadalmi akarat felhatalmazott a közösség védelmében alkalmazandó ítélethozatalra. Az abolició követelése hazánkban a XIX. században erősödött fel. Csemegi Károly, az európai és világviszonylatban is elöljáró büntetőjogi kódex szellemi atyja a halálbüntetést nem a jogosság, hanem a szükségesség szempontjából ítéli meg, amikor ezt írja: „Reméljük, hogy hosszabb késedelem nélkül el fog érkezni a nap, melyen a társadalmi rend minden veszélye nélkül eltűnhetik e büntetés törvényeinkből." S ahogyan Finkey Ferenc írta a Csemegi Kódex kapcsán: „…e kivételes és borzalmas büntetésnek hazánk akkori állapota miatt fenntartása elkerülhetetlen." Igaz, mióta ugyanis Isten ama két kőtáblára rávéste az emberi jólét alapvető követelményeit, mi képtelenek vagyunk betartani azokat. Továbbra sem tiszteljük Istent, szüleinket, embertársainkat, ölünk, lopunk, paráználkodunk, felebarátaink ellen hamis tanúbizonyságot teszünk és így tovább. A bűn, a bűnözés nem szűnt meg, sőt, a halálbüntetés eltörlése óta Magyarországon a köztörvényes bűncselekmények körében is növekedés, s benne az igen súlyos, a társadalomra fokozott veszélyt jelentő bűncselekmények arányának növekedése tapasztalható. A szükségesség kérdése tehát most sem feledhető. A halálbüntetés kérdése nem politikai, sőt nem is igazságszolgáltatási, hanem csak műveltségi kérdés. Ha nem akarunk többé halálbüntetést, akkor e feltétellel kell mélyrehatóan foglalkozni. Oktatásunkat úgy kell megszervezünk, hogy a szakmai tananyagok elsajátítása mellett a nevelés is komoly hangsúlyt kapjon: a tanuló, a diák, a hallgató a tárgyi tudás mellé intelligenciát is szerezzen. Tárgyi ismeretei mellett alakuljon ki és erősödjön meg a kötelesség- és felelősségtudata, embertársa, felebarátja tisztelete, szeretete, s legyen tisztában gyarló, bűnös mivoltával is, hogy megérthesse Krisztus, az első igazi abolicionista tanítását, amit a házasságtörő asszony kivégzése kapcsán mondott: „Aki bűntelen közületek, az vessen rá először követ." (Jn 8,7); s hogy eleget tudjon tenni bűnös emberként a Mester utasításának, ahogyan az ítélet végrehajtása alól megmenekült elítéltnek mondta: „…menj el, és mostantól fogva többé ne vétkezz!" (Jn 8,11) Ha újra lesz erkölcsi nevelés, ha újra a verítékkel megszerzett tudásnak, alkalmasságnak, rátermettségnek lesz szerepe a társadalmi szerepvállalásban, ha a köz irányítói, bírái másokért és másokkal együtt kívánnak szolgálni, akkor mondhatjuk, hogy a büntetőjog mint a társadalmi problémák megoldása ultima ratiojának végső eszköze a halálbüntetés indokolatlan és szükségtelen. Addig azonban, amíg a bűn uralkodik közöttünk, ellene harcot kell folytatnunk, s eszközeink nem lehetnek kevésbé hatékonyak támadóink fegyverénél, mert akkor bukásra lennénk ítélve.

Szathmáry Béla

A Noéval és fiaival kötött szövetségben így rendelkezik Isten: „Számon kérem az ember életét: egyik embertől a másikét. Aki ember vérét ontja, annak vérét ember ontja. Mert Isten a maga képmására alkotta az embert." Vannak, akik ebből vezetik le a halálbüntetés jogosságát.

Az Ószövetségben több példát is találunk arra, amikor Isten közvetlenül sújt egyéneket vagy csoportokat halálbüntetéssel. Özönvíz, Sodoma és Gomora, az egyiptomiak elsőszülöttei, a Veres-tengerbe veszett egyiptomi hadsereg. A mózesi törvények szerint halálbüntetés járt például a gyilkosságért, emberrablásért, nemi erőszakért, házasságtörésért, paráznaságért, istenkáromlásért, boszorkányságért, a szombat megszentségtelenítéséért, a szülők megátkozásáért, szülőverésért. Az egyértelmű ítéletmondás mellett arra is találunk példát, amikor a halált érdemlő bűnös fölött Isten másképpen rendelkezik, és meghagyja életét: a testvérgyilkos Káin életét jellel védi, nem kell meghalnia az egyiptomit gyilkoló Mózesnek, az apósával paráználkodó Támárnak, az Uriást meggyilkoltató, házasságtörő Dávidnak.

Az ószövetség „szemet szemért" törvénye korlátozó jellegű volt, az arányosságra hívta fel a figyelmet. Jézus a Hegyi beszédben arra tanítja követőit, hogy emelkedjenek felül ezen az alapvetően bosszúállást korlátozó alapelven, és magát a bosszú vágyát is irtsák ki szívükből. A lehetetlen etikai ideált így fogalmazza meg: „szeressétek ellenségeiteket". De azt jelenti-e ellenségeink szeretete, hogy büntetlenül hagyjuk őket? Miért van szükség büntetésre?

Életünk Istené a teremtés és a megváltás jogán. Még saját életünk sem magántulajdon, amivel kedvünkre rendelkezhetünk. Az emberi élet ellen elkövetett bűn büntetésével éppen ennek az istenképűségből fakadó szentségnek a tiszteletét fejezzük ki. Emberi élet fölött ember nem rendelkezhet. De nem ruházta-e át Isten ezt az élet és halál fölötti rendelkezési jogot az államra? A Róm 13-ban Pál erőteljesen fogalmaz a világi felsőbbség hatalmáról: „Ha azonban a rosszat teszed, akkor félj, mert nem ok nélkül viseli a kardot, hiszen ő Isten szolgája, aki az ő haragját hajtja végre azon, aki a rosszat teszi." A világi felsőbbségnek tehát joga van megbüntetni a gonoszt, ebbe (kizárólag közvetett módon) akár a halálbüntetést is beleérthetjük mint végső megoldást.

S valóban, minden társadalomnak joga van a védelemre. Ez a felfogás azonban nem abszolutizálja-e a védelemre szoruló társadalom érdekeit és a védelmet nyújtó állam hatalmát, amikor a veszélyt valami visszavonhatatlan, visszafordíthatatlan módszerrel kívánja véglegesen kiiktatni? Karl Barth szerint a halálbüntetésben az állam túllép az emberi cselekvési szinten és az istenit bitorolja. Életet pusztít annak védelme helyett. Jogtól foszt meg, és nem jogot véd. Barth érvelésében egészen odáig megy, hogy Isten büntető igazsága teljes és végső kifejezésre jutott Jézus Krisztus golgotai kivégzésével. Az Isten Fiának bűnhődése megsemmisítette a halálbüntetést.

A Szentírás alapján nem mondhatunk ki végső érveket sem a halálbüntetés jogossága, sem a halálbüntetés jogtalansága mellett. Meghalljuk-e azonban Jézus tanítását? Ki tudjuk-e magunkból irtani a gyűlölet és a bosszú érzését? „Ölhetünk, ha szükséges, de nem szabad gyűlölnünk, és élvezni a gyűlöletet. Büntethetünk, ha szükséges, de nem szabad élveznünk a büntetést." (C. S. Lewis)

Rácsok Gabriella

Huszár Gálé a 378. énekünk

Református lelkészeink sorában régen sem mindenki volt tudós és tiszteletes. Azért írtak a kiválóbbak, hogy segítsék a gyülekezeteket: ahol léviták (iskolamesterek) prédikáltak könyörgésen, olvashassák a Biblia magyarázatát. Segítették azokat a prédikátorokat is, akik maguktól nem tudtak hetente három-négy jó prédikációt írni, könyveik sem voltak, néha Bibliájuk sem. Huszár Gál, Isten méltatlan szolgája (anaxius, mindig így nevezte magát; van egy könyve Debrecenben, amelyre maga kezével írta így nevét) ebben nagyon hasonlított prédikátor társaihoz (Beythe Istvánhoz vagy Meliushoz). Abban különbözött mindegyiküktől, hogy énekeskönyvet és graduált szerkesztett, sőt maga nyomtatta.

1602-ben tudott az 1560-61-es énekeskönyvéről Újfalvi Imre. Aztán 1975-ig senki nem látta. Megjelent hasonmásban az egyetlen németországi példány, azóta ismerjük. Benne az óegyház reggeli szertartása Kálmáncsehi Márton prózazsoltáraival. Nyomdát vásárolt Huszár, és Magyaróváron nyomtatott, kassai lelkészként bebörtönözték, csak Debrecenbe szöktetése után készült el énekeskönyve 1561-ben. 1574-ben a kántor, a minister (prédikátor) és az iskolások szertartási énekkarának graduált nyomtatott. Középkor végi magyar énekes szertartásunkat. Tanácsokat is fogalmazott, ezek a rubrikák, piros betűs utasítások, amelyek a költség miatt feketék graduáljában. Ezekből ismerjük a reformáció korának szertartását. Ma is ezt használják azok, akik atyáik módján énekes könyörgéseket tartanak.

Huszár imádságokat is közölt. Minden zsoltárhoz. Fia ezeket ismét kiadta 1577-ben. Ennek hazai előzményeit sem ismerjük. Van rá Luther körében példa (Veit Dietrich kiadványaiban), ezeket Bornemisza Péter is követte, de a többi hazai örökség lehet.

Értelmetlenül vitatták, akik nem ismerték graduálját (nem is értettek hozzá), hogy kálvinista. Lutheránus? Bullinger fiait és családját (Zwingli utódját) ismerte, az egyik legjobb bécsi nyomdászt, Hoffhaltert is (tőle vett nyomdát), aki protestáns érzelmű volt, ezért kellett Debrecenbe menekülnie Bécsből, de Hoffhalter a jezsuitáknak is nyomtatott, a reformátusok ellenlábasának, Oláh Miklós és Telegdi Miklós katolikus püspököknek is.

Huszárt bensőséges kapcsolat fűzte Méliushoz. Előkerült énekeskönyvéhez Magyaróváron meghitt ajánlást írt. Melius szintén igen becsülte őt, szinte a kisprófétákhoz sorolta.

Adjunk hálát mindnyájan kezdetű énekünkről (378) tudtuk, hogy a reformáció korából való. A 19. század végén ráfogták, sajnos, ezt a Régi magyar költők tárát szerkesztő kecskeméti esperes, Szilády Áron is elfogadta, hogy biztosan Dávid Ferenc írta. Ennek semmi alapja nincs, az 1921-es református énekeskönyvbe mégis belekerült. Innen vette át az unitáriusok 1924-es énekeskönyve, hogy ez Dávid Ferenc éneke. Soha sehol azelőtt ezt nem írták.

Huszár Gál 1560-as énekeskönyvében az utolsó strófa utolsó sora után van két betű. G. H. Azaz Gallus Huszár Anaxius. Ezt az énekünket tehát a szelíd lelkű és ízig-vérig lelki tanító (prédikátor) Huszár Gálnak köszönhetjük. Mégsem javította ki egyházunk 1975 óta énekeskönyvünkben.

Fekete Csaba
Debrecen

Hogy ſoc népec te hozzád,
meg térienec bűnökből , es teged
ſolgallyanac az ő ſiuökből lel-
kökből, hogy mindenec
imadgyanac , chac
teged tiſztellyé-
nec , hogy
öröcké
élheſ-
ſenec.
G.H.

A Predicacionac elöitte avagy vtanna valo
Könyörgés.

Az Ier mi kériünc Szent Lelköt &c
NOTAIARA.

Otthon

Karácsony színe és fonákja

Októberben láttam először a boltokban szaloncukrot, csoki mikulást, majd megjelentek az ünnepi dobozolású tisztálkodó szerek, pipere-holmik, és lassan amire csak lehetett, karácsonyi csomagolás került. Október, november, és még három és fél hét a decemberből. Hihetetlenül hosszú idő, lélekfárasztóan, bénítóan. „Persze, a vásárlás" – sóhajtunk, és vásárolunk. Előre idegesítő, előre fárasztó, nyomasztó. Közben pedig egyenként belopódznak a karácsonyi reklámok is a tévéműsorok közé. Az elsőnél még bosszankodunk, hogy milyen korán kezdik ebben az évben, aztán megadjuk magunkat. Így kell lennie. Két hónapot el kell idén is töltenünk a „tökéletes karácsony" ideáljának nyomasztó árnyékában.

Tökéletes karácsony. „Gyermekkoromban, az volt az igazi" – ismerjük ezt a tűnődő sóhajt. A fenyőillat, a gyertya, éneklés, sütemény, minden jobb volt, intenzívebb, és még a hóesés is más volt, mert akkor legalább volt, nem úgy, mint manapság… A gyermekkorok karácsonya tovább terheli a tökéletes karácsony igényét, és a tökéletes karácsony hiányának súlyát. Az pedig csak még rosszabb, ha emlékezni sincs mire, mert arra a családi borzalomra jobb, ha nem is emlékszünk. Beszélni sem beszélünk róla, szégyen nélkül is elég az emlék terhe.

A jelen csillogó reklám-karácsonya és a hozott tökéletesség vagy szörnyűség egyaránt nyomasztó. Különben is válság van. A reklámokban pedig – nem tudom, megfigyeltük-e – egyre drágább az átlagos ajándék. És legalábbis elektromos. És az sem baj, ha nincs rá pénzünk, hiszen hitelből is megkaphatjuk szeretetünk jelét, ami nagyon fontos, hisz a karácsony a szeretet ünnepe. A karácsony a szeretet ünnepe… Ettől a ferdítéstől lesz csak igazán magányos, aki hétköznap is az. Aki hétköznap szeretetben él, annak nem kell külön ünnep, aki pedig nem, annak ez csak a felnagyított, kicicomázott hiányérzet napja. Ha rendben vannak a kapcsolatok, akkor mire a drága ajándék? Sokak pedig éppen az eltúlzott ajándékkal „fizetnek be" az ünnepi vacsorára, amelyen nem tűnnek el a rendezetlen kapcsolatok szilánkjai, csupán az ünnepi asztal alatt vagdossák fájón véresre bőrünket, lelkünket.

Milyen szeretet milyen ünnepe lehet a karácsony? Mindez sokakban kérdéseket, kétségeket ébreszt. Fény helyett árnyékba húzódik lelkük. Nem véletlenül égnek a lelki segély szolgálatok telefonvonalai ebben az időszakban.

A karácsony eredetileg Isten szeretetének ünnepe. Isten nélkül hiányos a mondat – hiányos, így valami mérhetetlen űrt sugall. A karácsony Isten szeretetének ünnepe, aki emberré lett értünk, hogy megmenthessen, megválthasson, és megváltását olyan közelségbe hozza, hogy elfogadhassuk. Ha ezzel a teljes mondattal kezdődik az ünnep számunkra, akkor mindegy hányan vagyunk, hogyan vagyunk. Akkor nem a szép múlt hiábavaló újrateremtésén fáradozunk, vagy nyomasztó emlékeink halványításán. Akkor Arra várunk, Aki nem késett, megérkezett, és Aki most sem késik: megérkezik. Akkor nem külső elvárásoknak akarunk megfelelni, nem magányba visszavonulva éljük túl a kötelező alkalmakat. Akkor rájövünk, nekünk is van mit adnunk – valamit, ami nem pénz kérdése, és ami csak több lesz azáltal, ha megosztjuk. Isten szeretete ugyanis megelőző szeretet. Ha ezt megéltük, és ha Ő tanít szeretni, akkor magunk helyett előbb figyelünk másra, előbb tesszük meg botladozóan közeledő lépéseinket, és megtaláljuk azt, ahogy másnak örömöt szerezhetünk. Egy mosollyal, egy kéréssel, süteményillattal vagy egy bögre teával. A megelőző szeretet ugyanis ötletessé tesz, és ennek megélése ünneppé varázsolja karácsonyunkat.

Ez nem jelenti azt, hogy nem fájhatnak dolgok. A keresztyénség nem jelent hazugságot. Ami fáj, az fáj. Nem gondolom, hogy az úton levő József és Mária könnyed jókedvvel vették tudomásul az orruk előtt bezáródó ajtók hideg szelét, és az istállót, mint maradék lehetőséget. A csodák mégis az istállóban kezdődtek, az angyalok pedig a pásztorokhoz érkeztek meg a pusztába a jó hírrel.

Karácsonyi duplázás

– két recept azoknak, akik nem szeretnék a főzés kedvéért kihagyni a karácsonyesti istentiszteletet –

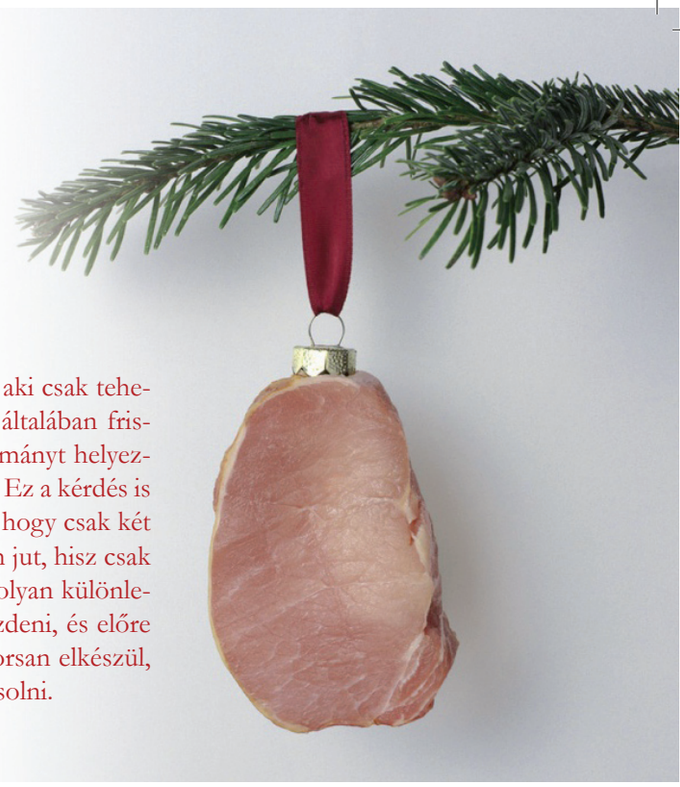

Olyan kevés időt töltünk közösen asztal mellett, karácsonyeste tehát aki csak teheti, valami különlegeset akar. A hagyományos karácsonyesti ételek általában frissen készülnek, frissen finomak, kérdéssé válik tehát, melyik hagyományt helyezzük előtérbe: templomba menjünk, vagy a konyhában töltsük a karácsonyestét? Ez a kérdés is olyan, mint életünk számtalan beszűkített problémája: miközben úgy érezzük, hogy csak két választási lehetőségünk van, létezik egy harmadik megoldás, ami eszünkbe sem jut, hisz csak a két egyszerű válasz közötti feszültségre koncentrálunk. A lényeg tehát: van olyan különlegesség, ami igazán mutatós, némi konyhai gyakorlattal már érdemes hozzákezdeni, és előre elkészíthető; illetve van olyan receptünk is, amely egyszerűségében finom, gyorsan elkészül, és kisebb család kedvéért, vagy akár önmagunkért is érdemes az asztalra varázsolni.

1. Időhiányban szenvedő agglegények, enni szerető kis családok, baráti társaságok ízletes pecsenyéje, avagy a Török-féle sült karaj.

A névadó Pista bácsi jobbára bableveséről ismeretes, ha asztal mellett próbáljuk értelmezni. Más esetben Törökpistabácsiként funkcionál, és sok Patakon végzett diák kóstolhatta főztjét, evés közben a legbonyolultabb filozófiai kérdésekkel is barátkozva… A karajt egyszer nekünk is elkészítette – néhány teológus társammal részesültünk ebben a kitüntetésben.

Először is szereznünk kell hozzá néhány szelet karajt, amely nem Noé bárkájából származik, vagyis amelynek gazdája nem vénkori végelgyengülésben múlt ki. Vékony szeletekre van szükségünk, amelyeket klopfolással tovább vékonyítunk. Az egyik oldalukat megszórjuk borssal és egy kevés piros paprikával, majd egy jókora serpenyőbe forró zsírba tesszük a szeleteket. A régi mozikból ismert „hagymát hagymával" kedvelőknek jó hírem van: a hússzeletek mellé hagymakarikákat teszünk ízlés szerinti mennyiségben. Amint mindent gondosan elhelyeztünk a serpenyőben, és úgy gondolnánk, lazíthatunk egy kicsit, pihengetés helyett kezdjük el a hússzeletek megfordítását olyan módon, hogy azok immár a hagymakarikákra kerüljenek. Jöhet a paprika és a bors, és ekkor sózhatunk is (eddig nem véletlenül nem sóztunk!), majd minden szelet húsra ügyesen ráütünk egy tojást. Amikor az már tükörtojásszerű állapotba kerül, a hús is megsült, omlós és ízes marad. Érdemes arra is odafigyelni, hogy a tükörtojás sárgája ne keményedjen meg teljesen, mivel ezt a finomságot friss fehér kenyérrel jó enni (diétázók rémálma), amellyel a fűszeres zsír tunkolása is megengedett, már ha jó a társaság. Mindehhez egy kevés száraz bor, az emésztés megkönnyítése érdekében, és garantált a boldog mosoly, valamint a fényesre kitörölgetett, könnyen mosogatható tányér… Persze rendes köretet is készíthetünk, amivel ünnepibbé varázsolhatjuk a Török-karajt, amelynek eredetije a hejőbábai parókiáról származik.

2. Az előttünk éltek bölcsessége, avagy nyúlpástétom lelkészcsalád módra.

Mutatós különlegességre vágyók számára ötletes lehet Anikó néni (Örsi Anikó) nyúlpástétom receptje. Évtizedek óta ez számára a karácsonyi menü középpontja, hiszen lelkészgyerek, és egy lelkipásztor családjában a karácsonyi menü is az istentiszteletek rendjéhez igazodott, a pástétom pedig reggel, vagy akár előző este is elkészíthető. Akkoriban a gyülekezeti tagok kedves ajándéka volt számukra a vadnyúl, ma inkább a boltok hűtőpultjaiban vadászik a házinyúl alapanyagra. Ha kedvünk támad kipróbálni a receptet, keressünk egy elég nagy áruházat, és a siker nem marad el. Persze ha van ismerősünk, aki elmegy vadászni, meglövi, hazahozza, megnyúzza és nekünk adja, akkor előnyben vagyunk, ám ebben az esetben tegyük a bőréből kiugratott nyulat olajos pácba. A nyúlból szükségünk lesz az eleje húsára és a májára – jelzem, lehet külön nyúlelejét is kapni (kb. 25 deka húsra van szükség), nyúlmáj helyett 35 dkg csirkemáj is megfelel. 5 dkg zsírban egy kis fej apróra vágott hagymát megfonnyasztunk, rádobjuk a feldarabolt húst és a májat, és kevés vízzel puhára pároljuk. Ha nagyon finomra szeretnénk készíteni, víz helyett bort is használhatunk. Közben két zsemlét tejben áztatunk és előkészítjük a húsdarálót. Ha ez az ősi jól bevált eszköz nem lenne elérhető, találjuk fel magunkat, és ragadjunk botmixert. Szóval az eddig soroltakat vagy daráljuk le, vagy mixeljük el. Tegyük le, ami eddig a kezünkben volt, és vérmérsékletünktől függően lendületesen vagy óvatosan válasszuk szét 3 tojás fehérjét és sárgáját. A fehérjét olyan edénybe tegyük, amelyben felverhető lesz, a sárgáját pottyantsuk egyenesen a húspépre. Adjunk hozzá 1 dl tejfölt, ami egy kis doboz fele, sót, borsot, valamint reszelt citromhéjat, ami mennyei illatot kölcsönöz a pástétomnak. Végezetül kemény habot verünk a tojásfehérjékből, és óvatos mozdulatokkal hozzákeverjük a pástétomhoz. Gyors mozdulatokkal bezsírozunk (vagy kizsírozunk) egy őzgerinc vagy kuglófformát, beleöntjük a masszánkat. Előkeresünk egy akkora tepsit, amelybe bele tudjuk helyezni a pástétomos formát és alaposan körülöntjük sok vízzel (a jelszó: ami belefér). Ekkor következik az izgalom: kinyitjuk a sütő ajtaját és betesszük a tepsit anélkül, hogy magunkra öntenénk a vizet. 180 fok melegen 1 órán át sütjük. Még melegen kiborítjuk illatozó szépséges pástétomunkat egy tálra és várjuk a karácsony estét. Megkövezhetnek a kedves Olvasók, de én majonézes, hagymás krumpli salátát képzelek mellé, vagy almás sajtsalátát, és most megyek és keresek valamit a hűtőszekrényben, mert ennyi finomságtól megéheztem…

Barnóczki Anita

Az igaznak emlékezete áldott

Olyan érzésekkel írom e pár sort, ahogyan az útitárs tekint az után a barátja után, aki elment. Abban is bizonyos vagyok, hogy „fogunk még találkozni”, és azt is tudom, hogy hol: az igaz Isten színe előtt.

1950 és 1953 között teológus-kántor voltam a Mester utcai templomban, ahol Berényi József volt a lelkipásztor és Zergi Gábor a segédlelkész. Eszményi volt a munkatársi szellem és lelkesítő a gyülekezettel zsúfolt templom.

Berényi József igen szelíd ember volt, halk szavú, szeretettől áthatott. Ezzel együtt igen erős lélek áradt belőle, mint akiben erős az Ige, amit nem csak a gyülekezet felé hirdetett meggyőzően, de a saját életében is eldöntő erőként fogadott és élt. A későbbi események megmutatták, hogy az Ige iránti hűségért üldöztetést is kész vállalni.

Említettem Zergi Gábort, róla azt mondhatom: ugyanez volt még egy példányban.

És a gyülekezet, mely őket hallgatta? Az Igére éhező, szívét előtte megnyitó, Krisztus útját és „Krisztus indulatát” vállaló, lelkes sereg. Jó volt közéjük tartozni. Annál is inkább, mert nem idősek gyülekezete, hanem életerős, középkorú, s még inkább, sugárzóan fiatal emberekből – teológusokból, egyetemi hallgatókból állt, akik orvostanhallgatók, bölcsészek, s a természettudományi kar hallgatói voltak.

A vasárnap 9 órakor kezdődő istentisztelet előtt valósággal feketéllett a Mester utca a templomba igyekvők áradatától. Mások meg csak úgy zúdultak a közeli villamostól. Életteljes látvány, vasárnapi örömajándék.

Még sem örült mindenki. Az állami szervek rosszallással értesültek a Mester utcai jelenségről, éppen így az egyházi felettes hatóságok, különösen is egynéhány debreceni gyülekezeti lelkész, akik irigyléssel fogadták a nagy létszám hírét, pláne meg akkor, ha az ő templomuk üresen tátongott az istentiszteletek alkalmával.

A kommunista-ateista államrendet még meg is értem: ez nem illett célkitűzéseikhez. Ehhez hasonlót Miskolc-tapolcai lelkipásztorként később magam is átéltem. Mindenhez engedélyt kellett kérnem az ÁEH hivatalában. Négyszer-ötször jártam ott ilyen kéréssel. Végül az ÁEH-s főember megsokallta: - De sokat nyüzsög maga ott, azon a Tapolcán! Nem azért „tettük mi oda”, hogy nyüzsögjön, hanem hogy addig a 4-5 évig, amíg még egyház lesz Magyarországon, addig Tapolcán elcelebrálja a misét. - Nem illett észrevennem a szarvashibát, ami a celebrálást illeti. Annyit azért meg kellett jegyezzek: Főelőadó úr, tartok tőle, hogy az időpontot nem kellően kalkulálta. - Ám a 4-5 évre mégiscsak kérek engedélyt.

Nos, ez volt a gond Berényi Józseffel a Mester utcán mind az állami, mind az egyházi szervek részéről: túlért az általuk óhajtott mértéken – ezt mégsem kellett volna…

Az ellene indított totális hadjáratból én már kimaradtam, mert 1953-ban, végezvén a teológián, Miskolcra kerültem kántor-segédlelkésznek. A távolból kísértem mély aggodalommal az ellene indult, mindnyájunk által jól ismert – embertelen hajszát.

S ha Berényi József hűséges volt az Ige hirdetésében – „állhatatos maradt mindvégig” az üldöztetésben is. Rendőrségi zaklatások során éppúgy, mint a román határ szélére történt erőszakos áthelyzés idején. – Isten nem hagyta el őt és övéit – „győzelmesen” vívta meg a hit harcát. S amit ember elrontott, azt ember nem tudta kijavítani: 1988-ban történt rehabilitálása formális és tartalmatlan maradt. Ez csak újabb sebeket ütött rajta.

Isten másféle gyógyulást tartogatott számára: „1991-ben a Sárospataki Teológiai Akadémia meghívta a lelkigondozói tisztre, és megbízta a homiletikai gyakorlatok vezetésével” – írja róla dr. Dienes Dénes laudációjában. Harmonikus, szép esztendők következtek, melyek során „lelki nagyapjává” válhatott a rábízott hallgatóknak. 1997-ben vonult vissza szolgálatából.

„Vihar utáni csend.” Kábultan eszmélünk. Mese vagy valóság? Hát tényleg van olyan keresztyén, aki hű marad Isten Igéjéhez és arra ráteszi, felteszi az életét, szenvedés árán is? – Ő ilyen volt.

Berényi József elment a „minden élők útján”. De itt maradt „emlékezete”.

És „az igaznak emlékezete áldott” (Péld 10,7).

Sepsy Károly
Debrecen

90 éve született Balla Lajos lelkipásztor

Balla Lajos 1922. július 3-án született Moszkvában id. Balla Lajos és Fedoricsev Eudoxia elsőszülött gyermekeként. Id. Balla Lajos I. világháborús hadifogolyként került Oroszországba, a perzselő Turkesztánba, ahol megismerkedett a hadifogolytábor közelében lévő kormányzóság könyvtárában dolgozó – szintén kitelepített, polgári családból származó - későbbi feleségével, Fedoricsev Eudoxiával. Bár a breszt-litovszki béke már 1918-ban, majd a rigai- és koppenhágai egyezmények rendelkeztek a hadifoglyok mielőbbi hazaengedéséről, de a közben mind Oroszországban, mind Magyarországon bekövetkezett politikai változások miatt a magyar foglyok tömege csak 1922-ben térhetett haza. Így a nyolcéves hadifogság után, 1922-ben indult haza id. Balla Lajos orosz feleségével, s gyermekük útban hazafelé az orosz fővárosban született meg. A hazatérés után a volt hadifogoly előbb Tákoson, majd élete végéig a Zemplén-megyei Vilyvitányban volt református kántortanító. Balla Lajos - bár születésének helye messze van hazánktól – szülőföldjének, és igazi pátriájának élete végéig a kis zempléni falut tekintette.

Később két testvére született még: Bertalan felnőtt korában tanítóként, majd tanárként szolgált, míg Viktor gyermekorvosként. Szüleik a nehéz körülmények ellenére nagy szeretetben nevelték őket. Az elemi iskola elvégzése után mindhárman a „Bodrog-parti Athénben", a Sárospataki Református Kollégiumban folytatták tanulmányaikat, s életük végéig nagy szeretettel emlegették a pataki diákéveket, életüknek eme meghatározó szakaszát.

Balla Lajos később sem szakadt el a Kollégiumtól, hiszen a teológiai tanulmányait is az ősi falak között kezdte meg. A történelem azonban ismét közbeszólt az életében: 1944-ben bevonult katonai szolgálatra, Kassára, s mint teológus hallgató tartalékos tábori lelkészként szolgált. 1945 elején orosz fogságba esett, s mint egykor édesapja, ő is Oroszországba került hadifogolyként, az Asztraháni terület vidékére. A fogság ideje alatt súlyosan megbetegedett - maláriás lett -, ezért viszonylag korán hazajöhetett. Felgyógyulása után folytathatta teológiai tanulmányait, de a további időszak is tartalmazott számára megpróbáltatásokat, hiszen tanulmányainak utolsó évében halt meg szeretett édesanyja.

Az iskola befejezése után segédlelkészként szolgált Megyaszón, Cigándon és Nagyrozvágyon, ahonnan 1950-ben a bodrogközi Semjénbe hívták meg lelkipásztornak, ahol még abban az évben házasságot kötött Tömösváry Gizellával. Házasságukat az Isten három gyermekkel áldotta meg: Gizellával, Ádámmal és Ágnessel. Életének minden tekintetben meghatározó helye volt és maradt Semjén. Gyülekezetét szerető gondoskodással és lendületes prédikációival, őszinte, szeretetteljes beszélgetéseivel építgette.

1980-ban meghívást kapott az emődi gyülekezet presbitériumától a megüresedett lelkészi hely betöltésére, mely szolgálatot húsz éven keresztül látta el. Az emődi évei alatt is a prédikátori szolgálatot tartotta a legfontosabbnak. Örömmel töltötte el gyermekeinek és családtagjainak a közelsége. Ezt az örömteli időszakot szeretett felesége 1993-ban bekövetkezett halála szakította meg.

A Mennyei Atya különös gonddal rendelt mellé társat Petrovics Alíz nyugdíjas tanítónő személyében, akivel élete végéig szeretetben, hitben éltek. Isten ajándékának tekintette, hogy nyugdíjas éveiben még alkalomszerűen hirdethette az igét a Miskolc-diósgyőri református gyülekezetben. 2007. február 09-én 85 éves korában hívta haza magához Megváltó Ura.

Egész életében szerényen, alázatosan élt, és így végezte szolgálatait. Aki hallotta őt, máig szívesen emlékszik prédikációira. Balla Lajos 2012-ben lett volna 90 éves.

Sajtos Szilárd szds.
tábori lelkész

Vigasztaló

A remény nem optimizmus.
Nem meggyőződés,
hogy valami jól fog végződni,
hanem bizonyosság,
hogy valaminek értelme van,
függetlenül attól,
hogy
hogyan
végződik.

Vaclav Havel

Megszólalnak a Tiszáninnen református harangjai

A monoki Kossuth-harang

„Zemplénvármegye Abaújjal határos délnyugati szélén fekvő Monok nagyközséget világhírre emelte az a tény, hogy 1802. szeptember 19-én itt született a magyar szabadságeszme egyik legdicsőbb apostola, Kossuth Lajos. Ezért nevezik magyar Betlehemnek is."

Ezekkel a szavakkal kezdi dr. Hegyaljai Kiss Géza (1893-1966) monoki, majd bőcsi református lelkipásztor a „Monok története" című könyvét. Kossuth Lajos (1802-1894) Monokon, evangélikus családban született, és a hagyomány szerint a településhez legközelebb eső templomban, Tállyán keresztelték meg. Az anyakönyv megsemmisülése miatt a keresztelőről nem maradt fenn írásos dokumentum, de ennek ellenére a tállyai templom az evangélikus Kossuth-kultusz központi helyévé vált. A reformátusok Kossuth-kultusza nem köthető egyetlen központi épülethez, mert több kálvinista templomban találunk Kossuth Lajoshoz köthető emlékeket. A debreceni Nagytemplomban ereklyeként őrzik a kormányzó 1849-ben használt székét.

A dabasi templomban az 1883-ban édesapja sírjára küldött koszorúja látható. Szintén egy koszorút őriznek a bánffyhunyadi református templomban, amellyel részt vettek a szabadságharc vezetőjének budapesti temetésén. A felsoroltak mellett a reformátusok Kossuth-kultuszának fontos emléke a monoki templom tornyában függő Kossuth-harang, amely a politikus halálának harmincadik évfordulójára készült. Az öntvény Hegyaljai Kiss Géza monoki szolgálati idejében készült. A lelkész az 1920-as és 30-as években a reformátusok körében élő Kossuth-kultusznak kiemelkedő ápolója volt, aki Árva Bethlen Katától Lorántffy Zsuzsán át Kossuth Lajosig a magyar protestantizmus számos kiemelkedő alakjának az életét megírta. A református templom Kossuth-harangjának művelődéstörténeti értékét növeli, hogy azon a kormányzó portréja is megtalálható. Az öntvény felirata a Máté evangéliumából vett bibliai idézetet tartalmaz: „ÚGY FÉNYLJÉK A TI VILÁGOSSÁGOTOK AZ EMBEREK ELŐTT, HOGY LÁSSÁK A TI JÓ CSELEKEDETEITEKET ÉS DICSŐITSÉK A TI MENNYEI ATYÁTOKAT".

A közel száz kilós harang Szlezák László (1870-1953) budapesti harangöntő alkotása. A templom másik, 250 kg tömegű harangját Korrentsch Márk (1821-1868) öntötte Egerben, felirata: „ A MONOKI REFOMATA SZ. EGYHÁZ RÉSZÉRE KÖZKÖLTSÉGEN ÖNTETETT 1862".

Millisits Máté

Új nevet keresünk lapunknak

Lapunk 2013-ban megújul. Szeretnénk olyanok felé is nyitni, akik kevésbé elkötelezett egyháztagok, számukra egy családi lap jellegű blokkal bővítjük az újság hasábjait. A nyitáshoz az is hozzátartozik, hogy mindenki számára vonzó és érthető névvel folytatnánk a küldetésünket. Ezzel kapcsolatban az első kérésünk, hogy a megújult név ne riasszon el egyetlen olvasónkat sem, a lap a Sárospataki Református Lapok jogutódjaként fog tovább élni, számítva az eddigi olvasók hűségére is. Segítséget is szeretnénk kérni. Várjuk Olvasóink javaslatait az új elnevezésre, melynek szempontjai a következők: tükrözze egy református családi lap tartalmát, lehetőleg egy-két jól megformált, könnyen megjegyezhető, emblematikus szóból álljon, ami érthető olyanok számára is, akik nem rendszeres templomba járók. Nem feltétlenül szükséges a református szó megjelenése a címben, hiszen alcímként továbbra is ott lesz az újság címlapján ez: a tiszáninneni reformátusok magazinja. Együttgondolkodásukat előre is köszönjük, a javaslatokat január 31-ig várjuk a szerkesztőség címére.

Edwin H. Friedman: *Nemzedékről nemzedékre* – Családi folyamatok egyházi és zsinagógai közösségekben. Kolozsvár: Exit Kiadó, 2008. 352 oldal, 2000 forint.

Ha valaki a gyülekezeti munkájában nagyobb szakértelemmel, világosabb látással szeretne lelkigondozást végezni, szeretne bővebb ismereteket szerezni a lelkigondozást is meghatározó rendszerek között, valamint azokban jobban eligazodni, annak hasznos segítője lehet Friedman. A rendszerszemléletű lelkigondozásban eligazodni nem egyszerű dolog. Friedman azonban biztos kézzel bánik ezzel a területtel, jóllehet mindent ő sem tud a végletekig mindent leegyszerűsíteni. Mint ahogyan a relációs, kapcsolati problémák sem egyszerűsíthetők le minden esetben pár alapösszefüggés ismeretében. Ugyanakkor pontosan ő az, aki könyvén keresztül emlékeztet bennünket arra, hogy a lelkigondozói kompetencia megszerzése nem nélkülözheti az alapvető pásztorálpszichológiai ismereteket, valamint jártasságot az emberi élet, és annak működését meghatározó rendszerek összefüggései között.

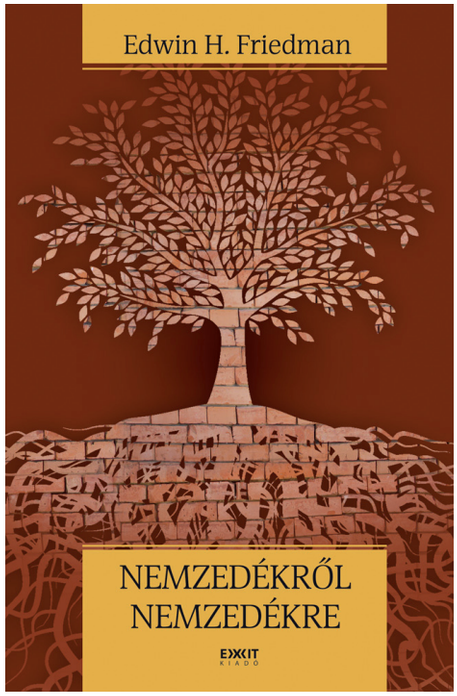

A Friedman által felállított koncepcióban fontos szerephez jut egy számára aktuális, rendszerszemléletű családmodell, melynek párhuzamai felismerhetőek a gyülekezeti életben is. Így a családból fakadó, és a rendszerszemléletű terápiára alapuló összefüggéseket dolgozza fel gyülekezeti összefüggésben. Előzetesen hadd említsük ezeket a témákat: az identifikált páciens (IP), a homeosztázis (az egyensúly), az „én" differenciálása (individualizáció), a tágabb családi kapcsolatok és az érzelmi háromszögek.

Friedman is tudja, hogy minden családterápiás iskola hangsúlyozza és használja ugyanezeket a szempontokat és kifejezéseket. Ugyanakkor bátran érvényesíti saját modellje felállításában azokat a tapasztalatokat, amelyeket mint gyakorló rabbi szerzett. Ezért mindig élmény olvasni azokat a valóságos példákat, amelyek egy-egy teoretikus felvetést elővezetnek, vagy éppen megválaszolnak. Ebben az ember könnyen túljut azon a vélelmezett akadályon, ami különbséget jelenthet a zsidó és keresztyén, családi és egyházi hagyomány között.

Ezzel elmondhatjuk, hogy ez a könyv átlépi a mai ökumenikus egyházi kereteket és egy tágabb, elsősorban a Szentírásból fakadó zsidó-keresztyén kultúrában gyökerező pasztorációhoz nyújthat jelentős segítséget. Így a könyv tartalma ugyanúgy megszólítja a rabbit, a lelkészt, a segítő munkatársat, valamint a zsinagógai és gyülekezeti közösségek nemcsak lelkész jellegű vezetőit is.

Ajánlom ezt a könyvet azoknak, akik úgy szeretnének jobb lelkigondozók lenni, hogy közben jobban megismerik saját maguk, családjaik és gyülekezeteik belső összefüggéseit. Nem titkoltan segítséget nyújtva abban is, hogyan őrizzük és óvjuk teljes lényünket, így egyben lelki egészségünket mint gyülekezetet vezető lelkészek. Ezekből a felismert összefüggésekből kiválogatva azt, ami számunkra is elfogadható és értelmezhető és a saját mindennapjainkban azonnal hasznosítható. Soha nem megfeledkezve arról a kiváltságos lehetőségről, hogy Friedman nemcsak általam, hanem nekem mint olvasónak is szól. Biztatva arra, hogy felismerjem a saját szerepem és a saját felelősségem mindabban, amihez mint kapcsolatokban vagy családban élő egyén, és mint egy közösség felelős személye részt vehetek.

Kocsev Miklós

Bölcsföldi András szerk.: *Karácsony ideje – Magyar írók novellái adventtől vízkeresztig.* Kálvin Kiadó, 2012, keménytáblás, 188 oldal, 2000 forint

A karácsonyi ünnepkör szép ívét követi ez a novelláskötet. Az advent beköszöntétől az ünnep elhagyásáig 15 magyar író rövid történetével hozza közelebb a karácsony idejét. A fejezetek elején található bibliai idézeteket és az elmúlt száz év karácsonyait idéző írásokat olvasva összekapcsolódhat bennünk a Megváltó születésének égi és a mi életünknek evilági története valódi világosságot hozva az ünnepbe.

A kötet szerzői: Fekete István, Tar Sándor, Szombathy Viktor, Lázár Ervin, Kosztolányi Dezső, Gárdonyi Géza, Szabó Magda, Kincs István, Darkó István, Cs. Szabó László, Toma István, Wass Albert, Sík Sándor, Tamási Áron, H. Németh István.

Ideális egyéni, családi és csoportos üdülésre, táborok, konferenciák, képzések szervezésére akár 100 főig teljes ellátással!

Tel.: 30-823-5850, E-mail: mecseskozpont@gmail.com, Web: www.mecses.tirek.hu

Legyen rendszeres látogatója a Tiszáninneni Református Egyházkerület honlapjának, ahol megoszthatja gyülekezete, közössége eseményeit, ajánlhatja programjait a világháló nagyközönségének!

- olvasson friss egyházi híreket
- nézze meg, milyen programok lesznek kerületünkben
- épüljön napi igemagyarázataink által
- készítsen gyülekezetének saját honlapot
- kutasson a Sárospataki Református Lapok archívumában

www.tirek.hu

tiszáninneni reformátusok a világhálón